

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΑΡΙΘ. 77 ΑΘΗΝΑΙ ΕΤΟΣ Β'

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ
ΑΘΗΝΑΙ ΑΙΜΑΤΟΚΥΛΙΣΤΕΣ
ΝΕΚΡΟΙ ΚΑΙ 193 ΤΕ
ΝΕΑ ΑΠΡΟΒΛΕΠΤΟΣ ΕΞΕΛΙΞΙΣ ΕΙΣ ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ ΖΗΤΗΜΑ
Η Μ. ΒΡΕΤΑΝΝΙΑ ΘΑ ΑΠΟΔΕΧΤΗ
ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΙΝ ΠΕΡΙ ΕΚΕΧΕΙΡ
ΤΗΣ ΕΟΚΑ; - ΕΙΝΝΟΗ
ΕΥΜΑΤΙ
ΟΠΕΙΣΗΣ ΧΘΕΣ ΣΥΖΗΤΗΣΕ
Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΤΟΝΙΣΕΝ
Η ΑΠΟΦΑΣΙΣ ΤΟΥ Ο.Η.Ε. ΠΕΡΙ
ΤΗΝ ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΙΝ
ΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΔΙΑ ΤΗΝ ΤΥΧΗΝ ΤΩΝ ΔΥΟ ΗΡΩΝ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ

9 ΜΑΡΤΙΟΥ 1956
28 ΜΑΡΤΙΟΥ 1957

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΟΥΝΤΑΙ Ο ΕΘΝΑΡΧΗΣ - ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΜΑΚΑΡΙΟΣ
ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΘΑ ΜΕΤΑΒΗ ΟΠΟΥ ΔΗΠΟΤΕ ΕΚΤΟΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΚΑΛΟΥΝ ΤΟΝ ΔΙΓΕΝΗ ΝΑ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΗ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ
ΕΘΝΑΡΧΗΣ ΕΝΟΣ ΕΤΟΥΣ ΕΙΣ ΤΑΣ
ΕΘΝΑΡΧΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ

Ο ΕΘΝΑΡΧΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ !

ΑΣΤΗΡ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ-ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 38
ΜΕΓΑΡΟΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ & ΑΘΗΝΩΝ
Τηλεγραφική διεύθυνσις -ΣΤΕΛΑΤΕΝ
Τηλέφωνα: 30-721 (5 γραμμάι) 28-279, 33-431

Ασφαλεία

ΚΑΤΑ ΠΑΝΤΟΣ
ΚΙΝΔΥΝΟΥ

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ

ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ : Καθ' ὅπασαν τὴν χώραν ἐντὸς τῶν Ὑποκ/μάτων
τῆς ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ & ΑΘΗΝΩΝ
ΕΝ ΚΥΠΡΩ : Εἰς ΛΕΥΚΩΣΙΑΝ, ΛΕΜΕΣΣΟΝ καὶ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΝ
ΕΝ ΑΙΓΥΠΤΩ: Εἰς ΚΑΪΡΟΝ, ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΝ καὶ ΠΟΡΤ-ΣΑΪΔ

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΤΕΥΧΟΣ ΑΡΙΘ. 77 ΔΡΑΧ. 5
15-21 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1957

Ἑκδόσις: ΕΛΚΗΝ Ἑλὲν Γ. Βλάχου-Η. Γ. Ἡλίουπουλος,,
Διεύθυνσις: Κων. Κ. Ψυχας (Μονὴς Πετράκη ὁρίθ. 8, Ἀθῆναι)
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Κ. Ζαγοριανίτης (Ἀλδου Μανουτίου 18 Ἀθῆναι)

Γραφεῖα:
Συντάξεως, Σωκράτους 57, Ἀθῆναι, Τηλεφ. 57-081
Ἑκδόσεως, Βουλιαγμένης 352, Ἀθῆναι, Τηλεφ. 90-821

Συνδρομαί:
Ἑσωτερικοῦ, ἐξάμηνος δραχ. 130. Ἑτησία δραχ. 260.
Ἐξωτερικοῦ, ἐξάμηνος δολλάρ. 7. Ἑτησία δολλάρ. 14.

Ἀεροπορικὴ ἀποστολὴ κατόπιν συνεννοήσεως—Διαφημίσεις κατὰ συμφωνίαν. Ἀπαγορεύεται ἡ ἀναδημοσίευσις ἄρθρων καὶ εἰκόνων τοῦ περιοδικοῦ χωρὶς τὴν ἄδεια τῶν συγγραφέων καὶ τῶν ἐκδοτῶν—Χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται—Τηλεγραφικὴ Διεύθυνσις. ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΘΗΝΑΙ.

ἙΛΚΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ Ε.Π.Ε. (Κεφ. Καταβεβλημένων Δρ. 400.000)

Στὸ προηγούμενο τεύχος σημειώναμε τὸ γεγονός ὅτι μεταξύ τῆς πρώτης συνεργασίας τοῦ κ. Βενέζη πρὸς τὸ περιοδικό μας καὶ τῆς δευτέρας, μεσολάβησε ἡ ἐκλογὴ τοῦ στῆν Ἀκαδημία Ἀθηνῶν. Ἐνας ἀναγνώστης μας, ὁ κ. Εὐ. Ἰωαννόπουλος, ἀπὸ τὸν Πειραιᾶ, παρατηρεῖ μᾶλλον εὐθυμα ὅτι μὲ τὸ σημειώμα μας προσπαθοῦσαμε ν' ἀφήσουμε τὴν ἐντύπωση ὅτι ἡ μεγάλη τιμὴ ποὺ ἔγινε στὸν κ. Βενέζη ὠφέιλετο, κατὰ κάποιον τρόπο, καὶ στὴν δημοσίευση τῆς συνεργασίας τοῦ στό... περιοδικό μας! Βέβαια, ὅπως σημειώσαμε, ὁ ἀναγνώστης μας κάνει χιούμορ. Γιατὶ οὔτε κὰν διατυπώσαμε, οὔτε κὰν μπορούσαμε νὰ διανοηθούμε ὅτι ἡ ἐπιδράβευση μιᾶς ὁλόκληρης, πολύμοχθης λογοτεχνικῆς σταδιοδρομίας ἔπαιρνε τὴν τελεσίδικη, ἂς ποῦμε, ἀναγνώρισή της ἀπὸ τὶς στήλες τοῦ περιοδικοῦ μας. Θέλαμε, πάντως, νὰ τονίσουμε τὴν υπερηφάνεια καὶ τὴν τιμὴ ποὺ μᾶς προξενεῖ ἡ πρόθυμη συνεργασία προσωπικοτήτων τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων, ὅπως ὁ νέος ἀκαδημαϊκὸς κ. Ἡλίας Βενέζης. Γιὰ τὸν ἴδιο λόγο, μὲ τὴν ἴδια τιμὴ καὶ υπερηφάνεια σημειώνουμε τὸ γεγονός ὅτι μεταξύ τῶν παλαιότερων συνεργασιῶν τοῦ πρίγκιπος Πέτρου καὶ τοῦ ἄρθρου τοῦ ποὺ δημοσιεύεται σ' αὐτὸ τὸ τεύχος, μεσολάβησε ἡ τιμητικὴ τοῦ ἀναγούρου ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιο τῶν Ἀθηνῶν ὡς διδάκτορας. Ὁ Ἕλλην πρίγκιψ ἐρευνητής, ποὺ βρίσκεται πάλι στὴν Ἑλλάδα, μετὰ ἀπὸ μιὰ μακρότατη ἀπουσία στὶς Ἀσιατικὲς Χώρες εἶναι ἀναμφισβήτητα μιὰ διεθνῶς ἀνεγνωρισμένη ἐπιστημονικὴ προσωπικότης. Τὰ ζωντανὰ ρεπορτάζ ἀπὸ τὶς ἐξερευνήσεις του, ποὺ δημοσιεύει ἀποκλειστικὰ στὶς ΕΙΚΟΝΕΣ περιέχουν ἕνα σωρὸ πολύτιμες πληροφορίες, στὸν τομέα τῆς ἀνθρωπολογίας, ξεδιαλεγμένες μὲ τὴν ἐμπειρία καὶ τὴν παρατηρητικότητά ἐνὸς σοφοῦ μελετητοῦ. Καὶ κατὰ παραπάνω: Μὲ τὸ ἰδιότυπο, λιτὸ καὶ σαφὲς ὕφος τοῦ Ὑψηλοῦ συγγραφέως παρέχεται στοὺς ἀναγνώστες μας μιὰ πλήρης, συνθετικὴ εἰκόνα τῶν μακρινῶν τόπων. Καὶ γιὰ τὰ ἐπόμενα τεύχη ἔχουμε προγραμματίσει μιὰ σειρά συναρπαστικῶν ἄρθρων τοῦ πρίγκιπος

ΟΙ ΑΔΕΛΦΟΙ ΚΥΠΡΙΟΙ

Ἀξιότιμε κύριε συντάκτα τῶν ΕΙΚΟΝΩΝ. Εἶμαι τακτικὸς ἀναγνώστης τῶν ΕΙΚΟΝΩΝ. Πολὺ ὠραῖον καὶ πρέπει νὰ τὸ πῶ πὼς κατακτήσατε τοὺς νέους μας ποὺ μὲ ἐνδιαφέρον περιμένουν τὸν ἔρχομό του. Εἶναι κάτι ποὺ δὲν συναντῶμεν σὲ ἄλλα περιοδικά. Καὶ προπάντων μᾶς θυμίζει ΕΛΛΑΔΑ.

Ἐνα πράγμα μόνον θὰ σᾶς παρακαλέσωμεν, ἂν βέβαια εἶναι δυνατόν, νὰ ἀσχοληθῇτε καὶ λίγο μὲ τὸν ἑλληνικὸ ἀθλητισμὸ καὶ μὲ τὸν ἑλληνικὸ κινηματογράφον. Νὰ παραχωρήσετε ἀπὸ μιὰ σελίδα, νομίζω στὰ πρῶτα τεύχη γινόνταν αὐτό, τὰρα καταργήθηκε καὶ ὅλοι διερωτῶμεθα γι' αὐτό! Γιατὶ νὰ μὴν φηγορᾶρη στὸ ἐξώφυλλο καὶ μιὰ Ἑλληνὶς ἀθλήτρια ἢ μιὰ Ἑλληνὶς καλλι-

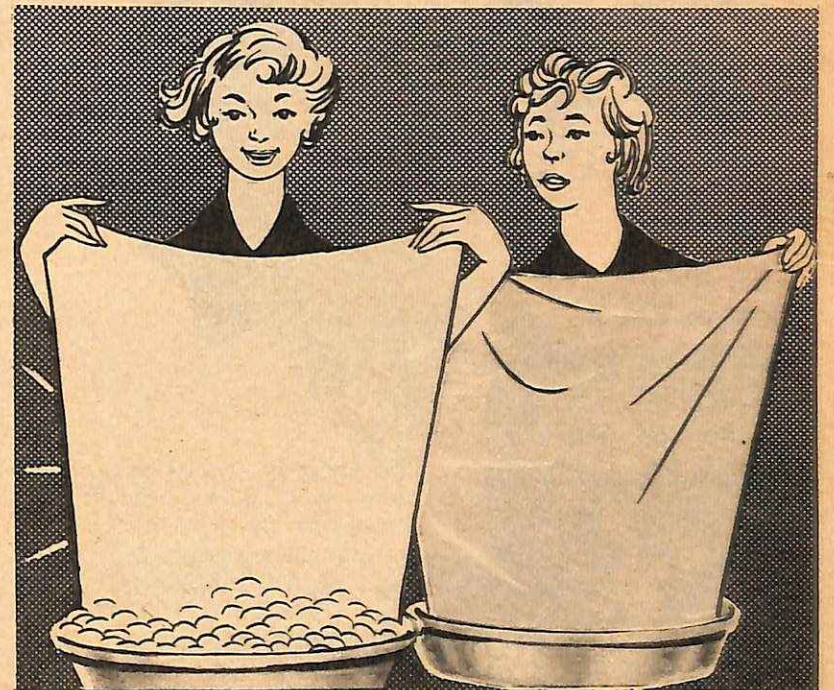
τέχνισ. Μήπως δὲν εἶναι ὠραῖες; Πάντως καλὸς εἶναι καὶ ὁ Γκρέγκορ Πέκ καὶ ἡ Τζόαν Κόλλινς καὶ ὁ Τζαίην Ντήν, ἀλλὰ θέλωμε, ἐμεῖς ποὺ νοσταλγοῦμε κάτι τὸ ἑλληνικόν, νὰ δοῦμε καὶ νὰ καμαρώσουμε τὴν ἑλληνικὴ λεβεντιά.

Ἐλπίζω νὰ μοῦ δοθῇ μιὰ ἀπάντηση ἱκανοποιούσα τὰς δικαίαις ἀπαιτήσεις. Ἄς σημειωθῇ ὅτι στὸ μικρὸ χωριουδάκι μου, τὸσον ἀγαπήθηκε τὸ περιοδικὸν ΕΙΚΟΝΕΣ, ποὺ συνεχῶς αὐξάνονται οἱ ἀναγνώσται. Πωλοῦνται 38 περιοδικά, μὲ στόχον νὰ αὐξηθοῦν στὰ 50 ἐβδομαδιαίως.

Μὲ ἐκτίμηση. Ὁ τακτικὸς σου ἀναγνώστης, Χαρ. Ἀσημένιος Καραβασός, Λάρναξ Κύπρου.

Τὸ ἐνδιαφέρον σας εἶναι συγ-

Tide Πλένει υαδαρώτερα
ἀπὸ υἄθε τί!

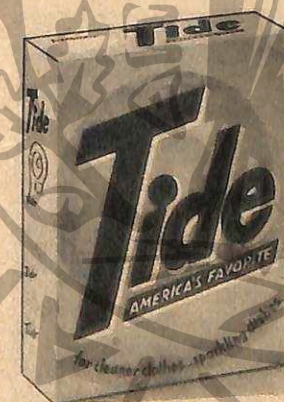
τὸ **Tide** εἶναι υἄτι διαφορετιυό,
εἶναι δαυματοουργό!

Τὸ ἔχετε δοκιμάσει; Ἄν ὀχι... τότε χάνετε. Χιλιάδες νοικοκυρές πρὶν ἀπὸ σᾶς, ἀνεκάλυψαν πὼς: τὸ Τάιντ, σὲ ἀπορροπαντικότητά δὲν συγκρίνεται μὲ τίποτα στὸν κόσμον. Οἱ συνηθισμένες σκόνες καὶ τὰ σαποῦνια τῆς μπουγάδας κατὰ ἀφήνουν στὸ ρούχο, ἕνα γάρισμα. Τὸ TIDE δὲν ἀφήνει τίποτα.

ΤΟ ΤΙΔΕ ΠΛΕΝΕΙ ΚΑΘΑΡΩΤΕΡΑ ΑΠΟ ΚΑΘΕ ΤΙ

Αὐτὴ τὴν ἀλήθεια τὴν διαπίστωσαν οἱ Ἕλληνίδες νοικοκυρές ἀπὸ τὴν πρώτη ἡμέρα. Τὸ Τάιντ πωλεῖται σὲ ὅλα τὰ καταστήματα ἔτσι, μπορεῖ κάθε νοικοκυρὰ εὐκολὰ νὰ προμηθευθῇ τὴν νέα αὐτὴ δαυματοουργὴ σκόνη.

Ἡ καταπληκτικὴ σαπουνάδα τοῦ TIDE καθαρίζει τὰ ρούχα χωρὶς δυνατό τρίψιμο, λευκαίνει ἀπολύτως τὰ ἀσπρόρρουχα καὶ ζαυζωντανεύει τὰ χρώματα.

Ἀσφαλές!
Οἰκονομικό!

Εὐκόλο στὴ χρῆσιν!
Ο ΕΥΚΟΛΩΤΕΡΟΣ ΤΡΟΠΟΣ
ΓΙΑ ΤΑ ΚΑΘΑΡΩΤΕΡΑ ΡΟΥΧΑ

ΓΕΝ. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ ΓΕΝΚΑ Α.Ε.
ΚΛΕΙΣΘΕΝΟΥΣ 9-ΤΗΛ. 56447-ΑΘΗΝΑΙ

Από μικρή
μεταχειρίζομαι
την όδοντόκρεμα
ΚΟΛΥΝΟΣ και έχω
δόντια που όλοι
τά θαυμάζουν.

Η ΠΡΩΤΗ ΦΡΟΝΤΙΣ ΤΟ ΠΡΩΪ
ΚΑΙ Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΤΟ ΒΡΑΔΥ

Η

έκταξη

Σας μορφώνει,
σας ξεκουράζει,
σας διασκεδάζει,
σας χαρίζει ευχάριστες ώρες,
σας κατατοπίζει σε όλα τα προβλήματα της
έποχής.

Η «ΕΚΛΟΓΗ» ΕΙΝΑΙ Η ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ

ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ

κινητικό, και, όπως βλέπετε, κά-
νομε το πλν για να φανούμε
αντάξιοι.

ΤΟ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ

Θα ήθελα να παρακαλέσω την
σεβαστήν Διεύθυνσιν των ΕΙΚΟΝΩΝ
και έφ' όσον βέβαια είναι εύκολον,
να δημοσιεύσχη όλίγα για την Ι-
στορία του Μεσολογγίου, καθώς και
εικόνας του 'Ηρώου ή της πόλεως,
τας όποιās δύναμαι να σας στείλω,
και όυτό ίνα διαβάζηται παρά των
αγωνιστών, ιδιαιτέρα κατά τας ση-
μερινās στιγμās τας όποιās διέρ-
χονται οι άδελφοί μας της Κύπρου,
πόσον άξίζει να ζή κανείς ελεύθε-
ρα. Άλλωστε οι ΕΙΚΟΝΕΣ έχουν
άσχολησθι με την άπελευθέρωσιν της
Θεσ/νίκης και των 'Ιωαννίνων και
διά τόν λόγον αυτόν πρέπει να ά-
σχοληθούν και με την 'Ιεράν Πόλιν
του Μεσολογγίου, που από τότε που
εύρεθι στο χάρτη της 'Ελλάδος
προσέφερεν άνεκτιμήτους υπηρεσίας
πρός την ιδέαν της 'Ελευθερίας από
το 1821 έως το 1826, το 1940—
41 και κατά τόν συμμοριτοπόλεμον.

Μεθ' ύποληψως
Βασ. Θεοδ. Παπαθεοδώρου, έμπορος,
Μεσολόγγι

Βεβαίως θα άσχοληθούμε και
με την ήρωική πόλιν του Μεσο-
λογγίου, και με χαρά θα βλέπα-
με ό,τι σχετικό ύλικό έχει ή-
σας να μάς άποστείλη ό κ. Πα-
παθεοδώρου.

ΟΧΙ ΑΡΧΕΙΟΝ

Πρός τις άγαπητές ΕΙΚΟΝΕΣ
'Αφού σας πώ και εγώ τα λόγια
που τόσο πολύ έχετε άκούσει από
όλους, δηλαδή τα θερμά συγχαρη-
τήρια για την πρόοδο και καλυτέ-
ρευση του περιοδικού από το πρώ-
το τεύχος, θα παρακαλέσω τόν κ.
Τοξότη, άν μπορή, να μου δώσχη
μιά φωτογραφία της 'Ελλης Λαμ-
πέτης και του Δημήτρη Χόρν, και
άν είναι δυνατόν να δημοσιεύσχη την
βιογραφία τους. Και θα τού κάνω
μια έρώτηση. Είναι άλήθεια ό,τι ε-
ίμαι άντρώγυνος; Θα σας παρακαλέ-
σω να μου άπαντήσετε και όχι να
πετάξετε το γράμμα μου.

Εύχαριστώ, Ρούλα Σταθοπούλου.

ΟΙ... ΦΑΦΟΥΤΗΔΕΣ

'Αγαπητό περιοδικό.
Στο 70ό σου τεύχος φιλοξένησχη
ένα δημοσίευμα ευχάριστο για τους
...φαφούτηδες, δηλαδή την μέθοδο
της «έμφυτεύσεως» τεχνητών όδόν-
των, επί ειδικού πλέγματος εκ Βι-
ταλλίου. 'Εσημείωσχη μάλιστα ό,τι
πρώτη φορά τώρα δοκιμάστηκε ή
μέθοδος εις το 401 Στρατιωτικό Νο-
σοκομείο.

Διά την τάξη λοιπόν θα σε πα-
ρακαλούσα να δημοσιεύσχη ό,τι ή
στήλη του 'Αθηναίου εις την έφημε-
ρίδα «Καθημερινή» της 13ης 'Απρι-

ΕΚΔΡΟΜΑΙ εις όλην την 'Ελλάδα
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ - ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
Οεΐδου 2 - τηλ. 29-628

λίου 1955, μεταξύ άλλων ένδιαφε-
ρόντων, έγραφε και τα κάτωθι :
«...Πληροφορούμαι λοιπόν ό,τι προσ-
φάτως (Σ.Ε. δηλαδή πρό δύο έτών)
διά πρώτην φοράν έν 'Ελλάδι έφηρ-
μόσχη μία νέα τεχνική... που όνομά-
ζεται «ένθεσις όδόντων επί πλέγμα-
τος Βιταλλίου» και έγένετο εις το
όδοντιατρικόν τμήμα του έν 'Αθήναις
Νοσοκομείου της 'Αεροπορίας, από
τόν Ιατρόν κ. Μιχαήλ Σιγάλαν...». Συνέχιζε δέ ό 'Αθηναίος με πολ-
λάς και ένδιαφερούσας λεπτομερεί-
ας επί της μεθόδου αυτής.

'Αρα, άν έκτοτε δέν έγένετο άλ-
λη παρομοία επέμβασις, τότε το δη-
μοσίευσμά σου άφορά την δεύτεραν
και όχι την πρώτην έφαρμογήν του
συστήματος.

Εύχαριστώ διά την φιλοξενίαν
Σοφία Βραΐλα, 'Αρεως 38

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

'Αγαπητές ΕΙΚΟΝΕΣ.
'Ανταποκρίνεσχη στην πλειονότη-
τα και δεχθήτε τα θερμά συγχαρη-
τήρια. Και μία μικρή ύπόδειξη, άν
έπιτρέπεται. 'Εξώφυλλο σάν της κ.
Μαγουλά να μην επαναληφθί. Πρά-
γματι το εξώφυλλο προσθέτει προ-
σωπικότητα, ούτε τόσες σελίδες και
εικόνας χρειάζοσχη γι' αυτό το θέ-
μα. 'Ηταν σάν να πιστεύετε στις
θαυματουργές ικανότητες της. Οι
ΕΙΚΟΝΕΣ διαβάζονται πολύ από
τούς νέους 'Ελληνες της 'Αμερικής,
είναι ή προθήκη της 'Ελλάδος που
προυσιάζεται στο έξωτερικό και
πρέπει να έμφανίζη τα όραία και
ύψηλά της ελληνικής ζωής.

Μέ άπειρη έκτίμηση, Α. Σερ. Κέρ-
κυρα.

Δέν έχετε δίκιο. Το περιοδικό
μας είναι περιοδικό επικαιρότη-
τος κ' έχουμε πάντοτε καθήκον
να δημοσιεύουμε ό,τι δήποτε ά-
πασχολεί κατά καιρούς την κοι-
νή γνώμη. Αυτό δέν σημαίνει ό,τι
παίρνουμε θέση άπέναντι στα
διάφορα θέματα.

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

'Αγαπητέ Τοξότη.
Μέ το σύντομο γράμμα μου έπι-
θυμώ να σου έκφράσω τα θερμάτα
συγχαρητήριά μου για την καθ' ό-
λα άρτία έκδοση των ΕΙΚΟΝΩΝ.
Είναι ένα θαυμάσιο περιοδικό.

'Εχω τη γνώμη να γράψχη —
τώρα όμως να άρχίζει να κινήται
ό κόσμος— κάτι για τους Δελφούς
και για τα Μετέωρα.

'Επίσης νομίζω ό,τι πρέπει να
γραφίη κάτι και για την προσωπικό-
τητα του 'Αγγέλου Τανάγρα, και
ένν είναι δυνατόν να τεθί στο έξώ-
φυλλο και το πορτραίτο του.

Μέ έκτίμηση
Γιώργος Δημοσθ. Γαλλής
Δομικός Φθιώτιδος

Για τους Δελφούς γράψαμε
ήδη.

Διονύσιον Λιοσάτον, καθηγητήν.
Τιμογενίας 17, 'Ενταύθα.

Δυστυχώς δέν φιλοξενούμε,
πρός το παρόν, συνεργασίες ά-
ναγνωστών.

ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ

'Αγαπητέ Τοξότη.
Πρός Θεού, σ' έκλιπαρώ. Λιγώ-
τερες διαφημίσεις. Το περιοδικό μας
δέν πρέπει να σπαταλά τόν πολύτι-
μό του χώρο δάζοντας διαφημίσεις

...που κυκλοφορούν

ΑΥΤΟΝ ΤΟΝ ΚΑΙΡΟ, ΤΕΣΣΕΡΑ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΟΝΟΜΑΤΑ, ΣΤΟΝ ΤΟ-
μέα της έλαφράς μουσικής, που διεκδικούν την πρωτοκαθεδρία: Φράνκνυ
Λέην, Τζώνη Ρέϋ, Λούϊ 'Αρμστρονγκ και Ρέϋ Κολινιόν. 'Ο Λούϊ 'Αρμ-
στρονγκ, φυσικά, θεωρείται ό κατ' έξοχην έρμηνευτής των «μπλιούς», και
άρχισε την καταπληκτική του σταδιοδρομία το 1923, όταν έφθασε στο
Σικάγο κατ' ευθείαν από τη Νέα 'Ορλεάνη, την πατρίδα της τζάζ. Μία
νεα σειρά από «μπλιούς» μάς δίνει τώρα ή «Φίλιπς» (Β07019), —δώ-
δεκα κομμάτια με τόν Λούϊ 'Αρμστρονγκ, στα όποια περιλαμβάνεται και
το περίφημο «Σταρ-ντάστ».

Ο ΡΕΥ· ΚΟΛΙΝΙΟΝ, ΕΞ ΑΛΛΟΥ, ΠΡΟΕΡΧΕΤΑΙ ΑΠΟ ΑΛΛΗ «ΚΑ-
στα»: Γεννήθηκε στη Λιέγη του Βελγίου, κ' έκανε το ντεμπούτο του ως
ακκορτεονίστας στο Βίντερ Γκάρντεν της Λιέγης. Άλλά την μεγάλη φήμη
του την απέκτησε πολύ άργότερα, όταν, ύστερα από μία μεγάλη περιο-
δεία, ξαναγύρισε στη Λιέγη και γνωρίστηκε με τόν Κάντριε, που σχημά-
τιζε τότε την όρχήστρα του. Το πρώτο του τραγούδι «'Αγάπη», είχε πολύ
μεγάλη έπιτυχία, ιδίως στην Γαλλία (με τόν τίτλο «Είσαι άραγε ένας
άγγελος;»). 'Η τελευταία του έπιτυχία είναι ή «Ναπολιτάνικη σερενάτα»
(με την όρχήστρα Ντόλφ δαν-ντερ Λίντεν) και υπάρχουν οι επίσης άντι-
προσωπευτικοί δίσκοι: «Χορεύτε μαζί μου» (No 1 και 2) που ήδη άνα-
φέραμε σ' αυτήν την στήλη.

Ο ΤΖΩΝΥ ΡΕΥ· ΕΙΝΑΙ ΓΝΩΣΤΟΣ Μ' ΕΝΑ ΠΛΗΘΟΣ ΟΝΟΜΑΤΑ ΚΑΙ
προσωπικότητες, —μά ή γνωστότερη είναι: «Τό Δάκρυ του 'Ενός 'Εκατομμυ-
ρίου Δολλαρίων». Πραγματικά, τόν καιρό αυτό ό Τζώννυ Ρέϋ κερδίζει πε-
ρισσότερα χρήματα από πολλούς άλλους συναδέλφους του, — μά ό ίδιος
περνάει μία άπλη και συνετή ζωή, κ' ένα μέρος των κερδών του το διαθέ-
τει για τούς γονείς του και για τέσσερα άνήψια του, που τα θεωρεί σάν
παιδιά του.

Ο ΦΡΑΝΚΥ ΛΕΗΝ, ΤΕΛΟΣ, ΚΑΙ Ο ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ ΤΟΥ, Ο ΜΠΑΚ
Κλέϋτον, με τόν δίσκο της «Φίλιπς» «Τζάζ Σπεκτάκλαρ» έχουν δημιουρ-
γήσει έναν φαντατικό κύκλο θαυμαστών. Πρόκειται για ένα δίσκο με ά-
ξιώσεις, που περιλαμβάνει κομμάτια όπως το «Taking a Chance on Soue» και
το «S'rosins».

ΚΑΖ

ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ

ή τουλάχιστον να βάξη μόνο στο ό-
πισθόφυλλο. Νομίζω ό,τι ή κριτική
των νέων βιβλίων πρέπει να είναι
πιο έκτεταμένη ή τουλάχιστον των
κυριωτέρων. Αυτή ή άνόητη σπατά-
λη σελίδων —άκουσον, άκουσον, ό-
λόκληρες σελίδες— για τη μόδα
πρέπει να σταματήσχη.
'Επίσης και τα μυθιστορήματα
συνεχίει πρέπει να σταματήσουν ή
τουλάχιστον να δημοσιεύεται μόνον
ένα. Πώς υπάρχουν άνθρωποι που
μπορούν να διαβάσουν ένα μυθιστό-
ρημα τόσο κομματιαστικά, άπορώ!
'Από τη μία συνέχεια ως την άλλη

δέν ξεχνούν τα γεγονότα; Το «'Εδω
και 'Εκει», οι «Φλυαρίες», ό Index,
περίφημα.

'Αλλά ως σου πώ και μερικές σκέ-
ψεις γενικώτερες.
Πρέπει ή ύλη να είναι πιο γενι-
κού ένδιαφέροντος —και όχι για τα
οικογενειακά της κ. Πατίνο— και
όχι πολύ έκτεταμένα τα άρθρα. 'Ε-
κείνη ή έρευνα για το έκλογικό σύ-
στημα που μάς βασάνισε τόσο και-
ρό, ήθελα να ξέρω, ήταν της έγκρί-
σεώς σου; Νομίζω ό,τι υπάρχουν θέ-
ματα για τούς άναγνώστας πιο έν-
διαφέροντα και πιο επίκαιρα. Τι θα
έλεγες για την 'Ανωτάτη Παιδεία,
για την μοντέρνα έλαφρά μουσική
κλπ.; 'Εσκέφτηκες ποτέ ένα καλό
διαγωνισμό για το καλύτερο φίλμ
της χρονιάς ή μια καλή φωτογραφία
(κάποτε είχε κυκλοφορήσει μία τέ-
τια είδηση στην ΕΦΕ) ή μιά ένυ-
πνη σπαζοκεφαλιά;

Μέ άγάπη
'Ιωάννης Σπαντιδάκης, φοιτητής.
Οίκ. Παπάγου 82, 'Αθήναι

'Όλα τα σκεφθήκαμε. 'Υπο-
μονή. 'Όσο για τις διαφημί-
σεις, μη λησμονήτε ό,τι ή διαφη-
μιση είναι και αυτή πληροφο-
ρία, και ό,τι ό σύγχρονος τύ-
πος έχει, μαζί με τις άλλες του
άπαστολές, το καθήκον να χρη-
σιμεύη σάν σύνδεσμος μεταξύ
παραγωγής και καταναλώσεως
άφού, άλλωστε, εκεί βασίζεται
ή όλη οικονομία ένός τόπου.

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

Της 'Ανωτέρας Σχολής
Βιομηχανικών Σπουδών

Τεύχη Α' και Β' σελ. 282

Περιέχουν 73 μελέτας, 327
γνωμικά, 248 βιογραφικά ση-
μειώματα, 34 Κυριακά Εύα-
γέλια, λογοτεχνικά και έπι-
στημονικά κείμενα και άλλα.

Δραχμαί 50

ΤΟ ΚΑΛΥΤΕΡΟΝ ΔΩΡΟΝ

κάτι
άσύγκριτο...

peggy sage

Κάτι μοναδικό... 'Η βαφή όνύ-
χων PEGGY SAGE, που κρύβει
το μυστικό των πιο φωτεινών,
των πιο άστραφτερών χρωμά-
των. Το PEGGY SAGE δίνει
στα νύχια σας καθαρή διαύ-
γεια, πολυτίμου διαμαντιού.
PEGGY SAGE σε άπειρία άπο-
χρώσεων. PEGGY SAGE το
άπόλυτο συμπλήρωμα της
όμορφιάς.

ΓΕΝ. ΑΝΤ/ΠΕΙΑ: Φ. ΓΕΩΡΓΑΚΗΣ, ΛΑΜΑΧΟΥ 3 ΑΘΗΝΑΙ ΤΗΛ. 32-936

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ: ΕΤΑΛΛΑΣ Α.Ε.

ΓΡΑΦΕΙΑ-ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ Α. ΣΥΓΓΡΟΥ 73-ΤΗΛ. 91.169

ΠΡΑΤΗΡΙΟΝ ΠΛΑΤ. ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ "ΑΔΕΤΑ Ε.Π.Ε. ΕΑ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 10 ΤΗΛ. 611774

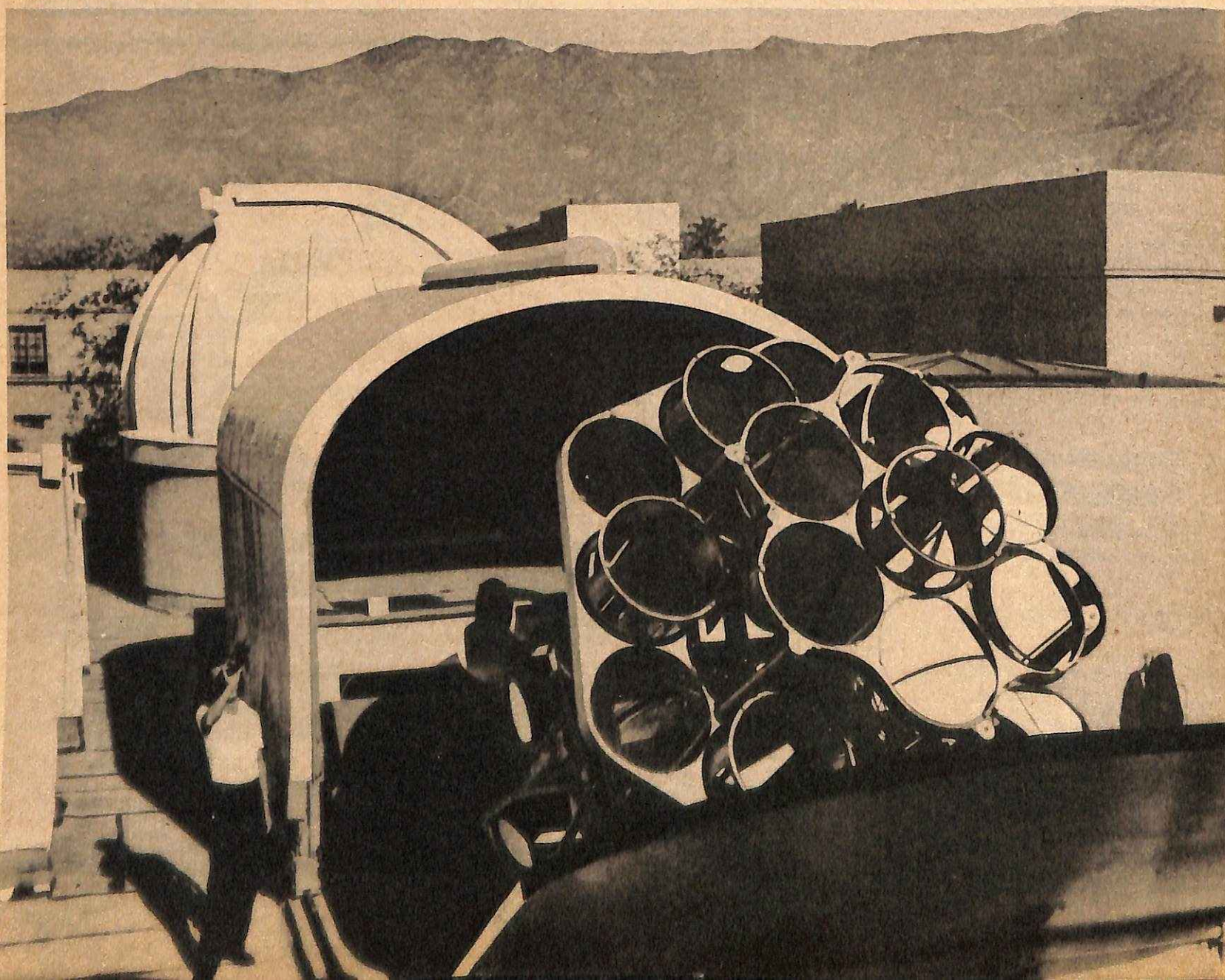
Μετά τὸν ἀτμό, τὸ πετρέλαιο, τὸ οὐράνιο

ΗΛΙΟΣ Η ΑΝΕΞΑΝΤΛΗΤΗ ΠΗΓΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Ἡ ἀτομικὴ ἐνέργεια εἶναι παιχνιδάκι μπροστὰ στὴν ἐνέργεια ποὺ σαρπίζει σπάταλα στὸ σύμπαν

Μετά τὴν πρόσφατη ἀνακοίνωση τοῦ πρωθυπουργοῦ τοῦ Ἰσραὴλ ὅτι Ἑβραῖοι ἐπιστήμονες προσπαθοῦν νὰ ἀξιοποιήσουν τὴν ἡλιακὴν ἀκτινοβολία γιὰ τὶς καθημερινὲς μας ἀνάγκες, καθὼς καὶ τὴν ἀναγγελία ὅτι συνεστήθη καὶ στὴ χώρα μας Ἑπιστημονικὴ Ἑταιρία Ἑλιακῆς Ἐνέργειας, ἐπανερχεται στὴν ἐπικαιρότητα ἓνα θέμα μὲ τὸ ὁποῖο εἶχαν καὶ παλαιότερα ἀσχοληθῇ οἱ ΕΙΚΟΝΕΣ. Πρόκειται γιὰ τὶς δυνατότητες ἐκμεταλλεύσεως τοῦ ἥλιου.

ΕΝΑ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΤΟΠΤΡΩΝ ΚΑΙ ΦΑΚΩΝ ΣΥΛΛΑΜΒΑΝΕΙ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΕΙ ΤΙΣ ΗΛΙΑΚΕΣ ΑΚΤΙΝΕΣ, ΔΕΣΜΕΥΟΝΤΑΣ ΜΕΓΑΛΑ ΠΟΣΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Στὴ θραυκὴ χώρα μας, ποὺ τὴ θεωροῦμε τόσο ἀδικημένη ἀπὸ τὴ φύση, ἔχουν δωρηθῇ τρία πολύτιμα στοιχεῖα: Ἡ θάλασσα, ὁ ἄνεμος καὶ ὁ ἥλιος. Καὶ εἶναι δυνατόν, τὰ τρία αὐτὰ στοιχεῖα, μὲ κατάλληλη καὶ συστηματικὴ ἐκμετάλλευση, ν' ἀλλάξουν τὴν ὄψη τῆς Ἑλλάδος.

Μ' αὐτὰ τὰ λόγια ἄρχισε τὴ συνέντευξή του στὶς ΕΙΚΟΝΕΣ ὁ κ. Ἀθαν. Χατζηκακίδης, γενικὸς γραμματεὺς τῆς Ἑλληνικῆς Ἑπιστημονικῆς Ἑταιρίας Ἑλιακῆς Ἐνέργειας.

—Θεωροῦμε ὡς κατὰρα τὴν ξηρασία, ἰδίως τῆς ἀνατολικῆς Ἑλλάδος, συνέχισε ὁ κ. Χατζηκακίδης. Ὅμως ἡ μεγάλη ἡλιοφάνεια τῆς χώρας μας ποὺ συντελεῖ στὴν ξηρασία, μπορεῖ ν' ἀποτελέσει πηγὴ πλούτου κ' εὐημερίας. Μποροῦμε, μὲ τὶς ἡλιακὲς ἀκτίνες, ν' ἀφαλατώσουμε τὸ νερὸ τῆς θάλασσας καὶ πολλὰς διψαλὲς περιοχὲς μας ν' ἀρδεύσουμε, ἀκριβῶς μὲ τὸ θαλάσσιο αὐτὸ νερὸ.

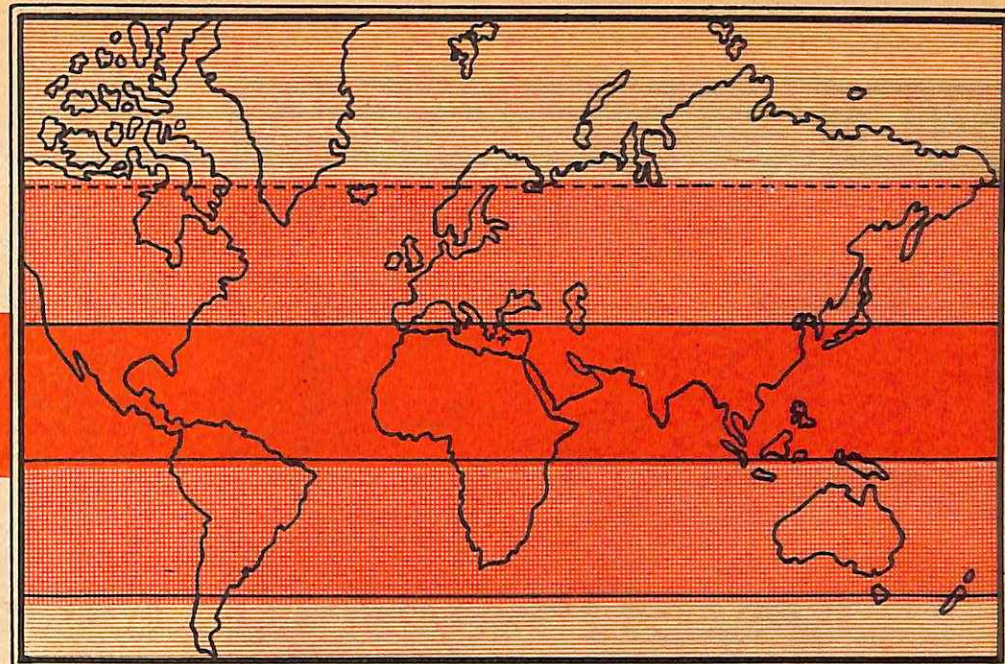
Ὅμως, ὑπάρχει καὶ πῶς ἐντυπωσιακὴ ἀκόμη δήλωση τοῦ κ. Χατζηκακίδη καὶ μάλιστα γιὰ κάτι τοῦ πολὺ προσεχούς μέλλοντος:

—Υφίστανται ἤδη οἱ δυνατότητες νὰ κατασκευάσουμε... πάγο ἀπὸ τὸν ἥλιο. Τὰ πράγματα εἶναι πολὺ ἀπλά: Μὲ τὴ μεγάλη θερμότητα ἐξατμίζεται ἡ ἀμμωνία, μὲ τὴν ταχέα ἐξάτμιση τῆς ἀμμωνίας παράγεται ψυχρὸς καὶ τὸ ἱσχυρὸ ψυχρὸς παγοποιεῖ τὸ νερὸ...

Τὰ καταπληκτικὰ αὐτὰ πράγματα, ὅπως εἶπαμε ἤδη, τὰ ἐκθέτει ὁ γενικὸς γραμματεὺς τῆς Ἑλληνικῆς Ἑπιστημονικῆς Ἑταιρίας Ἑλιακῆς Ἐνέργειας καὶ προϊστάμενος τοῦ Χημείου τοῦ Ὑδροβιολογικοῦ Ἰνστιτούτου Ἀθηνῶν.

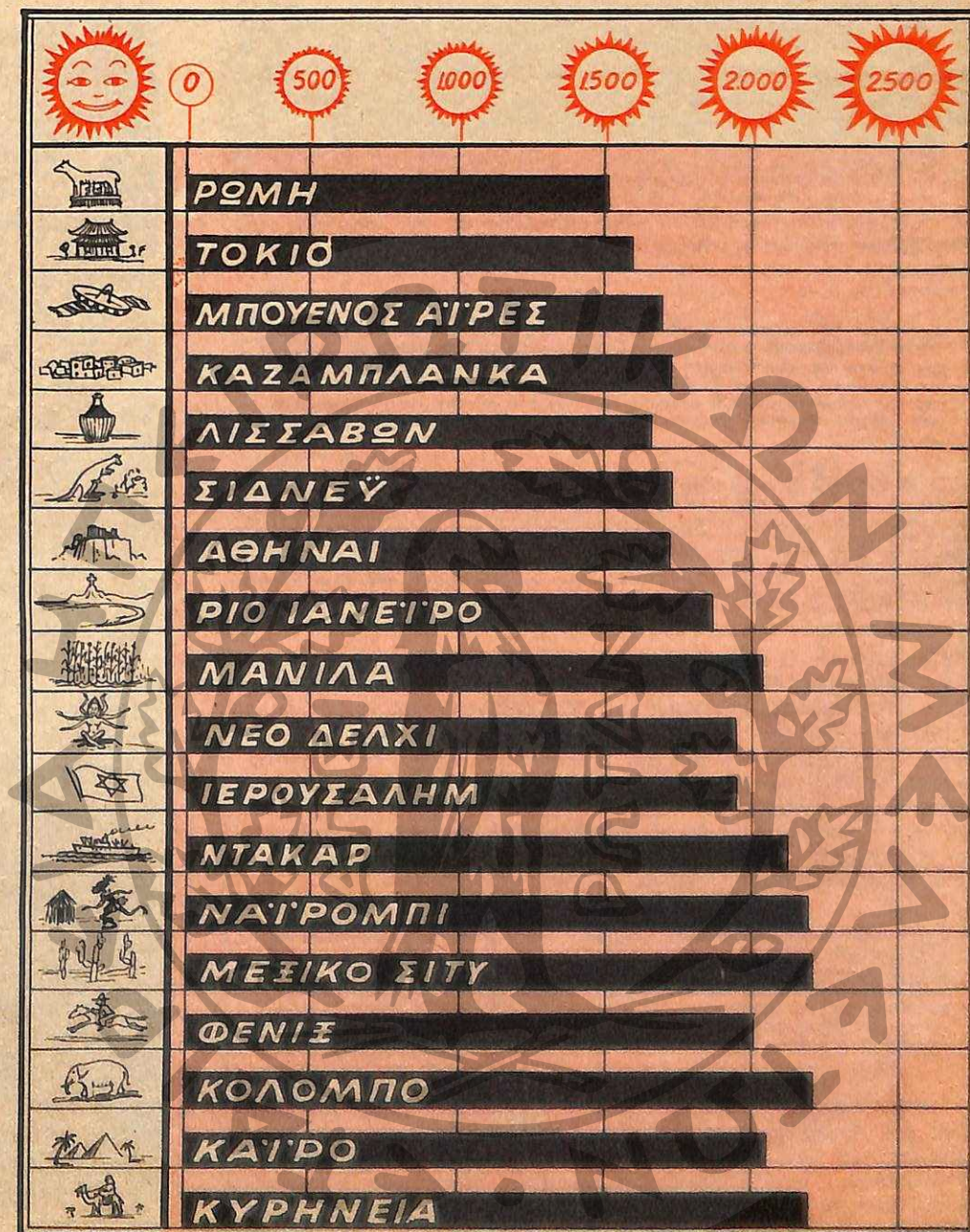
Πρὶν προχωρήσωμε δμως στ' ἄλλα ἐνδιαφέροντα ποὺ εἶχε τὴν καλωσύνη νὰ μᾶς πῇ ὁ κ. Χατζηκακίδης —ὁ ὁποῖος τώρα θὰ θρίσκει στὴν Ἀμερικὴ ὡς ἀπεσταλμένος τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπιτροπῆς Ἀτομικῆς Ἐνέργειας γιὰ μελέτες γύρω ἀπὸ τὸ θέμα τῆς πρακτικῆς καὶ εἰρηνικῆς ἐφαρμογῆς τῶν ραδιοϊσοτόπων στὴν ὑδροβιολογία— ἄς ἰδοῦμε ποιοὶ ἀποτελοῦν τὴν Ἑλληνικὴ Ἑπιστημονικὴ Ἑταιρία Ἑλιακῆς Ἐνέργειας καὶ ποῖος ὁ σκοπὸς τῆς συστάσεως τῆς Ἑταιρίας.

Ὁ σκοπὸς εἶναι ἓνας: Ἡ ἐκμετάλλευση καὶ ἀξιοποίηση τῶν πηγῶν ἐνέργειας τοῦ ἡλίου στὴν καθημερινὴ ζωὴ. Οἱ δυνατότητες ποὺ παρέχει ὁ ἥλιος στὸν ἄνθρωπο εἶναι τεράστιες καὶ ἀπείρες. Εἶναι τὸ θεμέλιο πάνω στὸ ὁποῖο θὰ στηριχθοῦν ὅλες οἱ μέλλουσες κατακτήσεις τῆς ἐπιστήμης. Ἀλλὰ καὶ τὰ σημερινὰ ἀκόμη τεχνικὰ δεδομένα ἐπιτρέπουν πολλὰς πρακτικὲς ἐφαρμογὲς μὲ βάση τὴν ἀκτινοβολία τοῦ ἡλίου, ὅπως μᾶς ἐκθέτει παρακάτω ὁ κ. Χατζηκακίδης. Οἱ ἀρχαῖ-

ΧΑΡΤΗΣ ΤΗΣ ΥΔΡΟΓΕΙΟΥ ποὺ δείχνει τὶς πόλεις ποὺ προσφέρονται οικονομικῶς γιὰ τὴν ἐκμετάλλευση τῆς ἡλιακῆς ἐνέργειας. Ἡ Ἀθήνα καὶ ἡ Κυρήνεια τῆς Κύπρου βρίσκονται σὲ ζώνη ἐξαιρετικῆς ἡλιοφάνειας. Δηλαδή, ἡ πατρίδα μας εἶναι μιὰ ἀπὸ τὶς πῶς ἐνδεδειγμένες χώρες γιὰ νὰ ἐκμεταλλεῖται τὶς ἀπείρες δυνατότητες ποὺ μᾶς παρέχει ὁ ἥλιος. Ἔτσι μὲ τὴν ἐντατικὴ ἀξιοποίηση τῆς ἡλιακῆς ἐνέργειας, ἡ Ἑλὰδα θὰ μπορέσῃ ν' ἀποκτήσῃ ἀπείρα ἀγαθὰ.

ΤΟ ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ μᾶς δείχνει παραστατικὰ τὸν ἐτήσιο μέσο ὁρὸ τῆς ἡμερησίας ἡλιακῆς ἀκτινοβολίας στὶς διάφορες ἡλιοφανεῖς πόλεις, τοῦ ἀνωτέρω χάρτου. Εἶναι φανερὸς οἱ εὐεπίω-νες προοπτικὲς ποὺ ἀνοίγονται γιὰ τὴν χώρα μας καὶ τὶς ὁποῖες καταβάλλει προσπάθειες νὰ ἀξιοποιήσῃ ἡ Ἑλληνικὴ Ἑπιστημονικὴ Ἑταιρία Ἑλιακῆς Ἐνέργειας ποὺ συνεστήθη ἀκριβῶς γι' αὐτὸ τὸν σκοπὸ, πρὶν ἀπὸ λίγες ἐβδομάδες, καὶ ἤδη ἐργάζεται πάνω σ' αὐτὸ τὸ πρόγραμμα.

Η χώρα μας έχει τη δυνατότητα μιάς έντατικής έκμεταλλεύσεως της άστειρευτης πηγής

τούς θραστήρες οι υπήκοοι του Μικάδου παρασκευάζουν το ρύζι τους μέσα σε λίγα μόνον δεκάλεπτα.

»Επίσης σημαντική είναι η πρόδος στις Ίνδιες, συνέχισε ο κ. Χατζηκακίδης, όπου συνεστήθη και το παγκόσμιο συνέδριο ήλιακής και αιολικής ενέργειας το 1954. Το ίδιο και στο Ισραήλ, ο κ. Ναθαναήλ Ρόμπσον ασχολείται συστηματικά με την κατασκευή ήλιακων μηχανών, όπως και στη Ρωσία, όπου στην Τασκένδη υπάρχει ειδικόν έργοστάσιο για την παραγωγή ατμού με την ήλιακή ενέργεια. Άλλα και στη Γαλλία, που προηγείται πολλών άλλων χωρών στις έρευνες αυτές και ελάχιστα υπολείπεται των Ήνωμένων Πολιτειών που έχουν το προβάδισμα, λειτουργεί σήμερα, στο Μόντ Λουί των Πυρηναιών, ένα εργαστήριο ήλιακής ενέργειας, ονομαστό σ' όλο τον κόσμο. Στο εργαστήριο αυτό, ο διευθυντής του κ. Φελίξ Τρόμπ, κατασκεύασε ήλιακό κλίβανο που επιτυγχάνει θερμοκρασία ανώτερη από τους 5.000 βαθμούς Κελσίου. Και είναι γνωστόν ότι στην υψηλή αυτή θερμοκρασία τα πάντα σχεδόν τήκονται. Τέλος, κατέληξε ο κ. Χατζηκακίδης, πρέπει να σάς αναφέρω τί έδηλωσεν ο Άμερικανός καθηγητής της χημείας και ραδιολογίας κ. Φάρριγκτον Ντάνιελς σχετικά με την ήλιακήν ακτινοβολία: «Η άτομική ενέργεια, είπε, είναι παιχνιδάκι εν συγκρίσει με την ενέργεια που τόσο άφθονα σκορπίζει, ανά το σύμπαν, ο ήλιος».

»Εκτός του πάγου που μπορούμε ήδη να κατασκευάσωμε από την ήλιακή ενέργεια καθώς και τους ήλιακούς θραστήρες που χρησιμοποιούν ήδη οι Ιάπωνες, οι Ινδοί κλπ., μπορούμε να τοποθετήσωμε στις σιδηροδρομικές μηχανές —και, κατ' επέκταση, σ' όλες τις άτμομηχανές— άνακλαστήρες που θα παρακολουθούν αυτόμα-

τως τον ήλιο. Οι ήλιακές ακτίνες, συγκεντρωμένες επί του λέβητος, θα εξυπηρετούν άποτελεσματικά τη μηχανή, σέ βαθμό τέτιον, ώστε θα μπορεί να επιτυγχάνεται σημαντική σκονομία καυσίμου ύλης, ιδία κατά τους θερινούς μήνες. Επίσης, οι ήλιακές θερμικές μηχανές είναι δυνατόν να εξελιχθούν μέχρι του σημείου ώστε, δι' άποστάξεως, να μετατρέπεται το θαλασσινό νερό, από άλμυρό σε γλυκό και να πραγματοποιηται έτσι —και σέ μεγάλη κλίμακα— άρδευση των άνύδρων περιοχών. Και παράλληλα, θα γίνεται έκμετάλλευση, των άλάτων του θαλασσίου νερού. Το πιο έκπληκτικό όμως άπ' όλα είναι το κατόρθωμα της Άμερικανίδος Μαρίας Τέλκες, που έκτισε ένα πειραματικό σπίτι στη Βοστώνη, το όποιο θα ζεσταίνεται τον βαρύ χειμώνα με «κονσερβάρισμένο» ήλιο από το καλοκαίρι! Με βάση δέ την επίτευξη της Μαρίας Τέλκες, άναμένεται ότι μέσα σέ μίαν εικοσαετία, 30 έκατομμύρια σπίτια στις Ήνωμένες Πολιτείες θα θερμαίνονται με την άξιοποίηση της ήλιακής θερμότητας.

Και κατέληξε ο κ. Χατζηκακίδης:

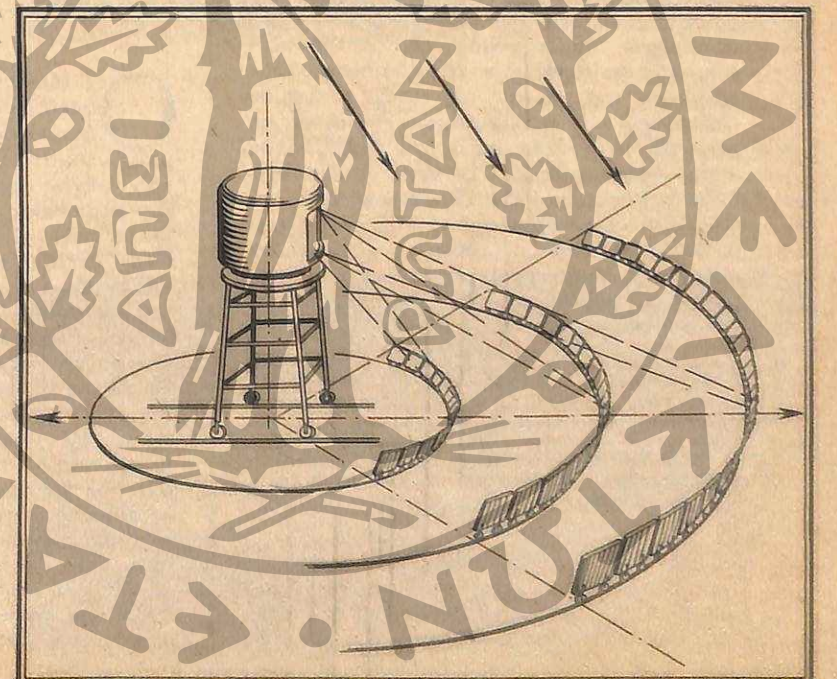
—Συμπερασματικά, μπορεί να ειπωθή, πώς δέν μπορεί να συλλάβη ή φαντασία μας πόσους όρίζοντες άνοίγει ή «νέα» και άνεξάντλητη αυτή πηγή δυνάμεως. Για να μπορέσωμε δέ να έννοήσωμε καλύτερα τη σημασία και την ίσχύ της ήλιακής άκτινοβολίας, άρκει να αναφέρωμε ότι μιά επίφάνεια, γής 67 τ.μ. είναι δυνατόν να δεχθή ενέργεια 25 έκατομμυρίων kilocalories. Η θερμότης αυτή είναι ίση πρός 4 τόννους άνθρακος ή 12 τόννους ξηρού ξύλου.

ΝΙΚΟΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΣ

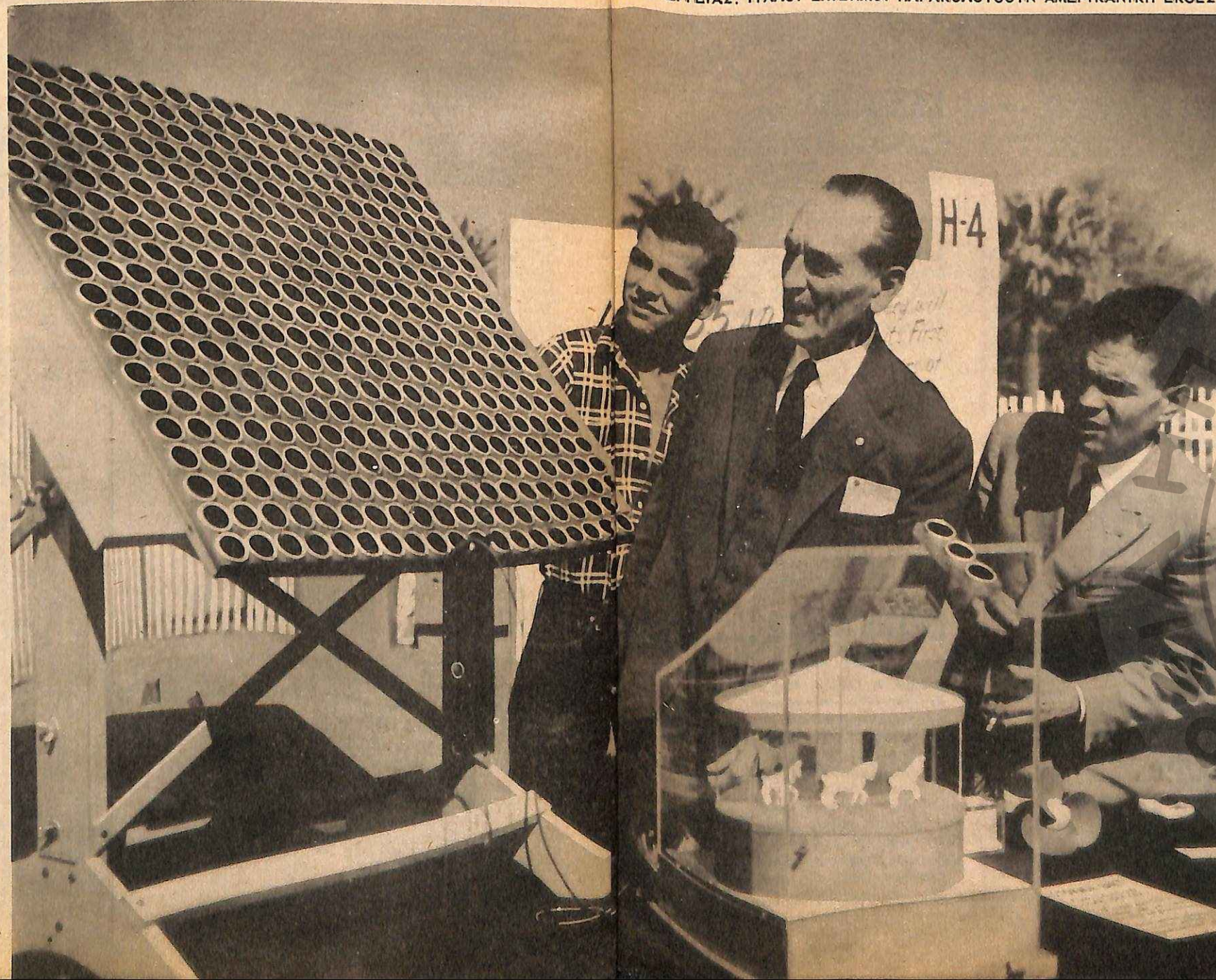

ΟΙ ΝΟΙΚΟΚΥΡΕΣ δέ χρειάζεται πιά ν' ανάβουν το φούρνο. Άπλως θ' άνοίγουν το παράθυρο για να μπη ή ήλιος και θα βάζουν το τσουκάλι στην έστία, όπου οι φακοί θα συγκεντρώνουν την ήλιακή ενέργεια. Επίσης δέν θα χρειάζονται σόμπες και καλοριφέρ για να ζεσταίνονται τον χειμώνα τα σπίτια. Θα «μπντίλιάρεται» από το καλοκαίρι ή ήλιος για να μάς δώση θέρμανση κατά την διάρκεια των παγερών μηνών.

ΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ όλου του κόσμου προσπαθούν να σχεδιάσουν και να κατασκευάσουν κάτοπτρα και φακούς που να συγκεντρώνουν όσο το δυνατόν περισσότερη ήλιακή άκτινοβολία. Μιά ήλιοφανής επίφάνεια, 67 τ.μ., μπορεί να δεχθή —χωρίς τεχνικές βοήθειες— 25 έκατομμύρια kilocalories σέ μιά μέρα, θερμότητα που άναλογεί σέ τέσσερις τόννους άνθρακος.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΤΗΣ ΗΛΙΑΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ. ΙΤΑΛΟΙ ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΟΥΝ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

ΤΟ ΗΛΙΟΚΙΝΗΤΟ ΑΕΡΟΠΛΑΝΟ του μέλλοντος. Χρειάζεται, βέβαια, τολμηρή φαντασία για να καταστρώσει κανείς τα σχέδια ενός γίγαντος που θα κινείται στους αιθέρες με ήλεκτική ενέργεια, προερχόμενη από τη... λιακάδα. Άλλά στην εποχή μας, που μάς έχει συνηθίσει σέ τόσες άπρόβλεπτες εξελίξεις, τίποτε δέν είναι άπίθανο. Άκόμη και να ταξιθέσωμε σάν τις νεράιδες των παραμυθιών, σκαρφωμένοι σέ μιά ήλιαχτίδα.

οι εκείνοι λαοί που λάτρευαν το άστρο της ημέρας σάν Θεό, δέν είχαν άδικο. Ο ήλιος είναι ή πηγή κάθε ζωής στον πλανήτη μας. Και ή Έλληνική Έπιστημονική Έταιρία Ήλιακής Ένεργειας έρχεται να υπογραμμίσει αυτή την άλήθεια και να έξερευνήση τις δυνατότητες που της παρέχουν τα σύγχρονα έπιστημονικά μέσα για την έκμετάλλευση και την άξιοποίηση της άπέραντης αυτής ενέργειας.

Πρόεδρος της έταιρίας είναι ο καθηγητής της άστρονομίας κ. Στ. Πλακίδης, πρώτος και δεύτερος άντιπρόεδροι οι καθηγηται κ.κ. Ήλ. Μαρινόπουλος και Λ. Καραπιτέρης, γενικός γραμματέας ο κ. Άθ. Χατζηκακίδης, ταμίας ο οικονομολόγος κ. Άπ. Φράγκος και μέλη ο ύφηγητής κ. Κ. Μακρής και ο μετεωρολόγος κ. Π. Γιαννάκοπουλος.

Από τα 100 πεντάκις έκατομμύρια κιλοβάτ που έκπέμπει ή ήλιος κάθε δευτερόλεπτο στο πλανητικό μας σύστημα, ένα ελάχιστο μόνο μέρος φτάνει ως τον πλανήτη μας. Άλλά κι αυτό το ελάχιστο μέρος είναι τεράστιο. Άρκει να λεχθή ότι στις τροπικές χώρες ή ήλιακή ενέργεια που άκτινοβολείται επί 8 συνεχείς ώρες σέ μιά έκταση έκαστο τετραγωνικών μέτρων, έχει τη θερμική δύναμη εξήκοντα τριών λιτρών δενζίνης!

—Τη δύναμη και τη σημασία της ήλιακής ενέργειας την είχε διαπιστώσει και έκμεταλλευθή, πριν από 2.300 χρόνια, ή Άρχιμήδης, μάς είπε ο κ. Χατζηκακίδης. Όπως θα ξέρετε, ή μεγάλος εκείνος πρόγονός μας είχε κατακάψει, με τις ήλιακές ακτίνες, τον στόλο του Μάρκου Κλαυδίου Μαρκέλλου στις Συρακούσες. Με δυό λόγια, ή ήλιος ήταν, άνέκαθεν, πηγή έμπνεύσεως κάθε μεγάλου έφευρέτου και όραματιστού.

Πραγματικά, έγιναν κατά καιρούς άρκέτες σοβαρές προσπάθειες και άπόπειρες. Μιά άπ' τις πιο σοβαρές προσπάθειες είναι εκείνη του Κάρλ Γκούνθερ, ή όποιος το 1873 εξέθεσε, για πρώτη φορά, μεταλλικά κάτοπτρα για την συκέντρωση της ήλιακής άκτινοβολίας, με άντικειμενικό σκοπό την έξάτμιση του νερού. Και λίγο άργότερα, το 1876, αναφέρεται ότι ή Τζών Έρρικσον, στην Άμερική, κατασκεύασε συλλογέα ήλιακής άκτινοβολίας με τον όποιο, ύστερα από μιά δεκαετία, επέτυχε να κατασκευάση θερμική μηχανή, που την εξέθεσε στην Νέα Ύόρκη. Η μηχανή εκείνη λειτουργούσε με πίεση 3 άτμοσφαιρών.

Η συκέντρωση της ήλιακής ενέργειας δέν γίνεται με φακούς και κάτοπτρα. Μπορεί κανείς να έκμεταλλευθή αυτή την ενέργεια και με άλλους τρόπους —δηλαδή με την άμεση μετατροπή του ήλιακού φωτός σέ ήλεκτρισμό. Έτσι, μπορεί να προβλεφθή ή μέρα που τα αυτοκίνητα, τα πλοία και τ' άεροπλάνα θα κινούνται με ήλιακή ενέργεια, και τα σπίτια θα θερμαίνονται με το ήλιακό φως όχι μόνο όλη την ημέρα, μά άκόμα και το βράδυ, άκόμα και τις πιο ψυχρές ημέρες του χειμάνος...

—Στη σημερινή εποχή, μάς λέει ή κ. Χατζηκακίδης, παρουσιάζεται μιά πολλή σημαντική πρόδος στον τομέα αυτόν. Άς αρχίσωμε από την Άπω Άνατολή. Ο Ιάπων καθηγητής της μηχανικής Ίντσιματσού Τανισίτα επενόησεν ήλιακούς θραστήρες που κατασκευάζονται ήδη σέ πληθωρικούς άριθμούς, κατά χιλιάδες, και τίθενται στη διάθεση των Ιαπόνων άγροτών. Με τους ήλιακούς αύ-

ΠΑΡΙΣΙ

ΚΑΙ Η ΤΑΟΥΝ

MAAPITH

ΠΑΡΙΣΙ

ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗ

ΠΑΡΙΣΙ

ΣΤΟΚΧΟΛΜΗ

ΑΔΙΣ ΑΜΠΕΜΠΑ

A black and white portrait of a man with a full beard and mustache, wearing a black mitre and a dark, patterned robe. He is looking directly at the camera. The background is a light, textured surface.

ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ

10

Τὸ δεῖο δράμα ἀποκορυφώνεται...

...Καὶ τὰ ἑκατομμύρια τῶν πιστῶν συμμετέχουν στὴν ὁδὴν τοῦ Θεανθρώπου φυλάγοντας τὴν ἐλπίδα τῆς ΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ

«Ἐξερχόμενοι δὲ εὗρον ἄνθρωπον Κυρηνάιον ὀνόματι Σίμωνα· τοῦτον ἠγγάρευσαν ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἐλθόντες εἰς τόπον λεγόμενον Γολγοθᾶ, ὃ ἔστι λεγόμενος κρανίου τόπος, ἔδωκαν αὐτῷ πιεῖν ὄξος μετὰ χολῆς μεμιγμένον· καὶ γευσάμενος οὐκ ἤθελε πιεῖν. Σταυρώσαντες δὲ αὐτὸν διεμερίσαντο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ βαλόντες κλῆρον, καὶ καθήμενοι ἐτήρουν αὐτὸν ἐκεῖ».

Ματθ. 27, 32 — 36

Μὲ αὐτὲς τὶς λιτὲς φράσεις μᾶς ὁδηγεῖ ὁ Εὐαγγελιστὴς στὸ ἀποκορύφωμα τοῦ Θείου Δράματος, —τὴν ἀληλουχία ἐκείνη τῶν γεγονότων ποὺ ἀποτελοῦν μέσα στὴ μυστηριακὴ ἀγύλη τοὺς τὸν ἀκρογωνιαίον λίθον τῆς χριστιανικῆς πίστεως. «Δύο μεγάλα καὶ παράδοξα θαύματα εἶδεν ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον», διδάσκει ὁ γλυκύφθογγος Μηνιάτης. «Ἐνα Θεὸν νὰ κατέβῃ ἀπὸ τὸν οὐρανὸν εἰς τὴν γῆν νὰ γένῃ ἄνθρωπος, καὶ αὐτὸν τὸν Θεὸν καὶ ἄνθρωπον νὰ ἀνέβῃ νὰ ἀποθάνῃ ἐπάνω εἰς ἕνα Σταυρὸν. Τὸ ἕνα ἐστὶ ἐργὸν μίᾳς ἀκρας σοφίας καὶ δυνάμεως, τὸ ἄλλον, ἐργὸν μίᾳς ἀκρας φιλανθρωπίας ἀγάπης, πλὴν καὶ τὰ δύο ἔλαθον περιστατικὰ πολλὰ διάφορα. Εἰς τὸ πρῶτον θαῦμα, ὅταν ὁ Θεὸς ἔγινεν ἄνθρωπος, ἔκαμε κοινὴν πανηγυριν ὅλη ἡ κτίσις... Εἰς τὸ δεύτερον θαῦμα, ὅταν ὁ Θεάνθρωπος ἀπέθανεν ἐσταυρωμένος, ὡς ἀνὰ κατάδικον, ἐν μέσῳ δύο ληστῶν, ὁ ἄνω καὶ κάτω κόσμος ἐθρήνησεν. Ὁ οὐρανὸς ἐσκέπασε μὲ θαυμάσιον σκότος τὸ πρόσωπον· ἡ Γῆ ἐσειοθῆν ἐκ θεμελίων ἀπὸ τὸν τρόμον, αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν. Ἐκείνη ἐστάθη μία λαμπρὰ νύκτα, πρόξενος παγκοσμίου χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως· ἐτοῦτη μία σκοτεινὴ ἡμέρα, ἀφορμὴ λύπης καὶ ἀδημονίας. Εἰς ἐκείνην ἔκαμεν ὁ σὺν εὐεργεσίᾳ ἐδύνατο νὰ κάμῃ ὁ Θεὸς πρὸς τὸν ἄνθρωπον· εἰς ἐτοῦτην ἔκαμεν ὁ σὺν παρνομίᾳ δύναται νὰ κάμῃ ὁ ἄνθρωπος πρὸς τὸν Θεόν».

Απὸ τὶς ἀπαρχὲς ἀκόμῃ τῆς ἐξαπλώσεως τῆς νέας πίστεως, ἀπὸ τοὺς ἀποστολικούς χρόνους, τὸ Πάσχα —δηλαδή ἡ ἀνάμνησις τῶν δύο ἀρρηκτὰ συνδεδεμένων γεγονότων τῆς Σταυρώσεως καὶ τῆς Ἀναστάσεως, τῆς ἐσχάτης Πτώσεως τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῆς ἀναμενομένης μεγίστης Λυτρώσεως— ἐδραιώθηκε στὴν ψυχὴ τῶν χριστιανῶν ὡς ἡ μεγαλύτερη καὶ ἡ λαμπρότερη γιορτὴ τῆς χριστιανισμοῦ, «βασιλὶς ἐορτῶν, ἐορτὴ ἐορτῶν καὶ πανηγυρὶς πανηγύρεων». Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, ποὺ μέσα στοὺς αἰῶνες ἀπέτελεσε τὸν πιστότερον θεματοφύλακα τῶν πρώτων ἱερῶν παραδόσεων, ἐξακολουθεῖ νὰ τὴν θεωρεῖ ὡς τὴν κατ' ἐξοχὴν ἐορτὴ τῆς. Οἱ Δυτικοὶ ἔχουν τὰ Χριστούγεννα, οἱ Ὁρθόδοξοι, καὶ κυρίως οἱ Ἕλληνες, τὸ Πάσχα. Ἡ ἀνοιξή, μὲ τὶς λαχταριστὲς εὐωδίες τῆς ποὺ διαχύεται στὸν ἄέρα ἀναρριπίζον τὸν πόθον καὶ τὴν ἀγάπην τῆς ζωῆς, κάνει ὀδυνηρότερη τὴν θλίψιν τοῦ Πάθους, ποὺ ἡ πενηθοροδοῦσα Ἐκκλησία, μέσα ἀπὸ τὶς γεμάτες κατάνυξη ἀκολουθίες τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδας, μεταδίδει στοὺς πιστοὺς. Ἀλλὰ ἡ ἀνοιξή πάλι στολίζει χαρ-

μόσυνα τὴν ἐξαγγελία τῆς Ἀναστάσεως ποὺ ἀκολουθεῖ σὲ λίγο. Σταύρωσις, Ἀνάστασις, Ἀνοιξή, νὰ κάτῃ ποὺ θρῖσκει πηγάδι ἀναπόκριση στὰ μύχια τῆς καρδιᾶς τῶν Ἑλλήνων. Ἀκούστε τὴν πανηγυρικὴ, σὰν δοξολογία, φωνὴ τοῦ ταπεινότητος δούλου τοῦ Θεοῦ, Ἀλέξανδρου Παπαδιαμάντη. «Τὸ ἔαρ συνεορτάζει μετὰ τῆς Ἐκκλησίας, ἡ φύσις συναγάλλεται μετὰ τῆς πίστεως. Οἱ θῆμοι τῶν ὀρέων μοσχοβολοῦσιν, ὁ σμαράγδινος μανδύας τῶν πεδιάδων ἀνακινεῖται ἡρέμα ὑπὸ τῆς ζεφυρίτιδος αὔρας καὶ στίλβει διακέντητος ἐκ λευκανθῆμων, αἱ εὐωδίαί τῶν ἐσπεριδοειδῶν θυθίζουσι τὰς ψυχὰς εἰς μυστικὰς ἐκστάσεις, τὰ ῥόδα τὰ ἐφήμερα, τὰ αἰώνια ῥόδα, ξανθὰ, λευκὰ, ὠχρά, πορφύρα διηγούνται τὴν δόξαν τοῦ Κυρίου. Ἡ Ἀνοιξή, ὡς ἄλλη μυροφόρος, ὡς τῆς Μαγδαληνῆς Μαρίας ἀδελφὴ, κηρύσσει διὰ μυρίων στομάτων ὅτι «ἔώρακε τὸν Κύριον».

Χαρακτηριστικά, ἡ Ἐκκλησία μας, κοντὰ στὰ ὑψίστης ποιτικῆς συλλήψεως τροπάρια ποὺ συναρθεύουν τὶς ἀκολουθίες τοῦ Σταυρωσίου Πάσχα, (ὅπως ὀνομάζεται ἡ Μεγάλη Ἑβδομάς, σὲ ἀντίθεσιν μὲ τὸ Ἀναστάσιμο Πάσχα, ποὺ εἶναι ἡ ἑβδομάς τῆς Διακαινησίμου) ὥρισε νὰ γίνεταί στὶς Προηγιασμένες καὶ ἡ ἀνάγνωσις τῆς Βίβλου τοῦ Ἰωβ. Κοντὰ στὸ Πάθος τοῦ Θεανθρώπου, τὸ πάθος τοῦ ἀνθρώπου, ποὺ θέσπισε μὲ τὸ δεύτερον συντακτικὸν εὐκολώτερα γιὰ νὰ ἐνηνοήσωμε τὸ πρῶτον καὶ νὰ ἀπολυτρωθῶμε μέσα ἀπὸ τὸ ἐλπιδοφόρον τοῦ μηνύμα. Ρίγος καὶ συντριβὴ καὶ κατάνυξη κυριεῖ ὅποιον ἀκούσει τὸν ἄλλοτε εὐδαίμονα Πατριάρχην ποὺ «ἦν εὐγενὴς τῶν ἀφ' ἡλίου ἀνατολῶν, νὰ ἀνακράξῃ μετὰ τὸ θάνατον τῶν δέκα παιδιῶν του καὶ τὸν ἀφανισμό τῆς τεράστιας περιουσίας του: «Γυμνὸς ἐξῆλθον ἐκ κοιλίας μητρὸς μου, γυμνὸς καὶ ἀπελεύσομαι. ὁ Κύριος ἔδωκεν, ὁ Κύριος ἀφείλετο. ὡς τῷ Κυρίῳ ἔδοξεν, οὕτω καὶ ἐγένετο. Εἴη τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου εὐλογημένον». Μέσα ἀπὸ τὰ πάθη καὶ τὴ δοκιμασίαν τοῦ ἐνάρτου θύματος τοῦ Πειρασμοῦ, ἡ καρτερικότης, ἡ σωφροσύνη καὶ ἡ εὐλάβειά του, μᾶς μολιάζουν μὲ θάρρος καὶ ἐλπίδα.

Αλλοτε, ὡς τὸ 1582, ὅποτε ὁ πάπας Γρηγόριος ὁ 13ος καθιέρωσε τὸ ἡμερολόγιό του, τὸ Γρηγοριανόν, ἡ μεγάλη γιορτὴ τῆς χριστιανισμοῦς γιορταζόταν ταυτόχρονα ἀπ' ἄκρου σ' ἄκρον τῆς γῆς, σύμφωνα μὲ τὸν Κανὸνα τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κατὰ τὸν ὁποῖο τὸ Πάσχα πρέπει νὰ ἐορτάζεται τὴν πρώτη Κυριακὴ μετὰ τὴν πανσέληνον τῆς ἐαρινῆς ἰσημερίας. Ἡ Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία ἐνέμεινε στὰ πατρια καὶ στὸ ζήτημα τοῦ καθορισμοῦ τοῦ Πάσχα ἐφαρμόζει τὸ Ἰουλιανὸ ἡμερολόγιον, ἀκόμῃ καὶ μετὰ τὴν ἀποδοχὴν τοῦ Γρηγοριανοῦ. Ἀλλὰ ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχει καμμία δογματικὴ διαφορά καὶ οἱ δύο Ἐκκλησίες στήριζονται στὴν ἀπόφασις τῆς Ἀ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου τῆς Νίκαιας, ἐλπίζεται ὅτι κάποτε θὰ ἐπέλθῃ συμφωνία σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα, καὶ οἱ χριστιανοὶ θὰ ἐξαγαγοῦνται ἀπὸ τὰ Πάθη καὶ τὴν Ἀνάστασις τοῦ Σωτῆρος ὅλοι μαζί.

Σ' ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΕΠΙΤΑΦΙΟΥΣ ΤΗΣ ΜΑΔΡΙΤΗΣ ΠΡΟΗΓΟΥΝΤΑΙ ΟΙ «ΣΤΑΥΡΟΦΟΡΟΙ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ»

ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ἡ περιφορὰ τοῦ Ἐπιταφίου εἶναι τόσο συνδεδεμένη μὲ τὴν Μεγάλην Ἑβδομάδα, ὥστε καὶ ἐπεισόδια ἐφθασαν νὰ γίνουν —τώρα καὶ παλιότερα— ὅποτε οἱ ἐκκλησιαστικὲς ἀρχές, γιὰ διαφόρους λόγους, θέλουν νὰ καταργήσουν τὸ ἔθιμον καὶ νὰ περιορίσουν τὸν θοῦρον τῆς ταφῆς μέσα στὶς ἐκκλησίες. Πραγματικά, οἱ Ἕλληνες δὲν καταλαβαίνουν Μεγάλην Παρασκευὴ χωρὶς τὴν ὑποθηπτικὴν ἐκείνη Λιτανεΐα ποὺ πλημμυρίζει τοὺς δρόμους ἀπὸ τὰ φωτεινὰ ποτάμια τῶν κεριῶν, ὅπως δὲν καταλαβαίνουν καὶ Ἀνάστασι χωρὶς μεσονύχτια συγκέντρωση στὰ προαύλια τῶν ἐκκλησιῶν, ὅπου διακύνουν τὴν ὑπέρτατη ἀγαλλίασίν τους μέσα στοὺς ἐκκωφαντικούς θορύβους τῶν βαρελότων καὶ στὶς ἐκτυφλωτικὰς λάμψεις τῶν βεγγαλικῶν. Ἀπὸ τοὺς πολυάριθμους Ἐπιταφίους τῆς πρωτευούσης, ἔχει καθιερωθῇ γιὰ τὴν ἐπισημοπότητά του, τὴ μεγαλοπρέπεια καὶ τὸ πλῆθος τοῦ κόσμου ποὺ συγκεντρώνει, ὁ Ἐπιτάφιος τῆς Μητροπόλεως, ὅπου, παρουσία τῶν Βασιλέων καὶ τῶν ἀρχῶν, γίνεται ἡ περιφορὰ. Ἀλλὰ καὶ στὶς ἄλλες χριστιανικὲς χώρες ἡ Ἑβδομάδα τῶν Παθῶν καὶ τῆς Ἀναστάσεως εἶναι συνδεδεμένη μὲ γραφικώτατα ἔθιμα, ποὺ δίνουν ἕνα τόσο κατανύξεως καὶ λαμπρότητος στὶς τόσο μεγάλες αὐτὲς ἡμέρες τῶν χριστιανῶν.

ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΠΙΣΤΟΙ συγκεντρώνονται την Μεγάλη Έβδομάδα στην Αιώνια Πόλη και στην πλατεία του Άγ. Πέτρου περιμένουν την εύλογία του Πάπα.

ΤΟ ΘΕΙΟ ΔΡΑΜΑ

(Φωτ. «VEDO», A.D.P. Δ. Χαρισιάδη)

ΕΝΑ ΠΑΛΑΙΟ έθιμο που είχε σβήσει από αιώνες ανέβωσε πέρυσι στο Παρίσι: Ο έορτασμός της 'Αναστάσεως τὰ μεσάνυχτα κι όχι τὸ πρωτὶ τῆς Κυριακῆς

ΟΙ «ΣΤΑΥΡΟΦΟΡΟΙ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ» ΣΤΗΝ ΙΣΠΑΝΙΑ ΤΟ ΕΧΟΥΝ ΤΑΜΑ ΝΑ ΣΗΚΩΣΟΥΝ ΞΥΠΟΛΗΤΟΙ ΤΟ ΣΤΑΥΡΟ, ΣΕΡΝΟΝΤΑΣ ΒΑΡΕΙΕΣ ΑΛΥΣΙΔΕΣ

Ο ΑΣΤΡΟΛΟΓΟΣ

Μεσημέρι ακριβώς έβουσε το τσου-βαλάκι του κι άπλωσε μπροστά του όλα τα εργαλεία της δουλειάς του, δηλαδή, καμμιά ντουζίνα δσπρακα, ένα τετράγωνο κομμάτι πανί με άκατανόητα μυστηριακά σχεδιάσματα, ένα σημειωματάριο, και ένα μάτσο χουρμαδόφυλλα χαραγμένα με κάποια γραφή.

Το κούτελό του γυάλιζε από τις ιερές στάχτες και την κιννάβαρη και τα μάτια του σπιθίζαν από μια κοφτερή και άφύσικη λάμψη, που στην πραγματικότητα ήταν αποτέλεσμα της άσταμάτητης αναζήτησης πελατείας, αλλά που οι πελάτες του την πιστεύανε για προφητική, πράγμα που τους βόλευε κιόλας. 'Η δύναμη των ματιών του μεγάλωνε σημαντικά και από τη θέση τους, καθώς βρίσκονταν ανάμεσα στο μπουγιατισμένο κούτελο και στα μελαχροινά του γένεια που κατηφόριζαν στα μάγουλά του. 'Ακόμη και τα μάτια ενός ήλιθιου θ' άστροφάτανε με μια τέτια σκηνογραφία. Και για να ολοκληρωθεί το έμφέ, τσίλιγε ένα τουρμπάνι, στο χρώμα της ζαφοράς, ολόγουρο στο κεφάλι του. Με τέτοιου συνδυασμούς χρωμάτων ποτέ του δεν έπεσε έξω. Τραβούσε την πελατεία όπως οι υτάλιες και το θυμάρι τραβάνε τις μέλισσες.

Καθόταν κάτω απ' την πυκνή φυλλωσιά ενός ροδόδενδρου, πλάι στο μονοπάτι που διέσχιζε το Δημοτικό Κήπο. 'Η θέση ήταν αξιοσημείωτη από πολλές απόψεις. Το πλήθος ανεβοκατέβαινε κατά κύματα το στενό δρομάκι, από το πρωί ως το βράδυ. 'Ολων των λογίων τα επαγγέλματα και τα εμπόρια αντιπροσωπεύονταν κατά μήκος του. 'Εκεί πουλούσαν δοτάνια, μυραδικά, κλεμμένα παλιοσιδερίκα και τσουμπλέκια. 'Εκεί βάδλετες και μάγους, μα το σπουδαιότερο, υπήρχε κάποιος διαλαλητής που πουλούσε αλατάδες και σήκωνε όλημερίς τόσο σασατά, που έφτανε για να πεταχτεί στο πόδι δλάκερη ή πολιτεία.

Δεύτερος στις άγριοφωφάνες, έπειτ' απ' αυτόν, έρχόταν ένας που πουλούσε ηγανισμένους δολβούς. Κάθε μέρα βάφτιζε την πραγματεία του με τα πιο φανταχτερά όνματα, τότε επαγωγό Βομβάης, τότε κάμυγδαλωτό του Δελχί, άλλοτε πάλι «μπκακλαβά του Ραζιά». 'Ο κόσμος στριμωχόταν γύρω του πατείει με πατά σε. Πάμπολλοι απ' τους χασομέρηδες μαζεύονταν και γύρω απ' τον αστρολόγο.

'Ο αστρολόγος δούλευε στην ανταύγεια της φλόγας που τριζοβολούσε και κάπνιζε πάνω απ' τη γειτονική φουφού όπου ηγανίζονταν οι δολβοί. 'Η μισή γοητεία της θέσης ώφειλόταν στο γεγονός ότι ο δόμος δεν την είχε ευεργετήσει με φωτισμό. Μονάχα τα φώτα των μαγαζιών δ,τι έφεγγαν. Κάνα δυο είχαν γκάζι, άλλα σκέτα δαδιά στεριωμένα ψηλά, άλλα λυχνάρια, και κάνα δυο πάλι, όπως και ο αστρολόγος, δολεύονταν δίχως φώς. 'Ηταν μια παρδαλή ανακατοσύρα από φωτεινές ακτίνες και σκιές που σαλεύανε. 'Ετούτο ακριβώς του έρχόταν γάντι, για το λόγο και μόνο, πως ούτε κατά διάνοια δέ σκόπευε να γίνη αστρολόγος όταν ρίχτηκε στη βιοπάλη. Τί θα τύχη στους άλλους το ήξερε, άλλο τόσο που ήξερε τί θα τύχη και στον εαυτό του την άλλη στιγμή. Και του ήταν τόσο ξένα τ' αστέρια, όσο ήταν και στους άθώους πελάτες του. Παρ' όλ' αυτά, κατάφερε και προφήτευε πράγματα που ευχαριστούσαν και ξεφνιάζανε τον καθένα. 'Ετούτο όμως ήταν ζήτημα μελέτης, πείρας και πανούργας εικασίας. 'Ωστόσο, ήταν ένας τίμιος βιοπαλαιστής όσο κι ο κάθε άλλος, και του άξιζε το μεροκάματο που έφερνε στο σπίτι το βράδυ.

Είχε φύγει απ' το χωριό του δίχως καμμιά ξέγυρση σκέψη ή άλλο πρόγραμμα. 'Αν έμενε εκεί, θα συνέχιζε ασφαλώς τη ζωή των παπιπούδων του —δηλαδή, θάσκαφε τη γή, θα παντρευόταν και θα γενούσε στο σταροχώραφο και στο γονικό του σπιτάκι. Δεν έγινε όμως έτσι. 'Αναγκάστηκε

να φύγει απ' το σπίτι και μάλιστα δίχως να το πή κανενός και μονάχα τότε ήσυχασε, σαν άφησε πίσω του καμμιά διακοσαριά μίλλια. Για ένα χωριάτη είναι τεράστια ή απόσταση, σά να τους χωρίζη ώκεανός.

Είχε μια αποτελεσματικώτατη έπιγνωση για τις σκοτούρες της ανθρωπότητας —ό γάμος, οι ταραχές κι όλων των λογίων τα μπλεξίματα που ξεπηδάν από τις ανθρώπινες σχέσεις. 'Η μεγάλη του πείρα του είχε οξύνει την αντίληψη και μέσα σε πέντε λεπτά ήταν σε θέση να καταλάβη που βρισκόταν το στραβό. Χρέωνε τρία πιάστρα την κάθε ερώτηση και ποτέ του δεν άνοιγε το στόμα, προτού ο άλλος μίληση τουλάχιστο επί δέκα λεπτά, πράγμα που του έδινε αρκετό υλικό για να γεμίσει μια ντουζίνα άποκρίσεις και συμβουλές. 'Όταν έλεγε σε κείνον που στεκόταν αντίκρυ του καθώς του εξέταζε την παλάμη: «Δε γήγαν όλα που ήξελες από την προσάξηση σου», οι έννια στους δέκα ήταν σίγουρο πως θα συμφωνούσαν μαζί του. 'Η τον ρωτούσε: «'Υπάρχει καμμιά γυναίκα στη φαμελιά σου, μπορεί και συγγένισσα μακρινή, που δεν σ' αγαπάει;». 'Η του εξήγουσε τον χαρακτήρα του έτσι: «Οι πιο πολλές σκοτούρες σου χρώστιούνται στο φυσικό σου. Μα πως μπορεί νάσαι αλλιώτικος, εκεί που βρίσκεται ο ζρόνος; Το φυσικό σου είναι όρημτικό, σαν τη θωριά σου που είναι άγρια». Κι αυτό, στη στιγμή, τον έβαζε στην καρδιά τους, γιατί και το μεγαλύτερο πρόβλετο από μάς κολακεύεται να πιστεύη πως έχει έπιδλητικό παρουσιαστικό.

'Ο πουλητής των δολβών έσθισε τη φουφού του και τοιμάστηκε για να φύγει. Τουτό ήτανε σημάδι και για τον αστρολόγο να τα μαζέψη, γιατί έμενε πιά στο σκοτάδι. Μονάχα μια φιλή πράσινη άχτιδα, που είχε παρασρατήσει από πέρα, έπεφτε στο χόμα μπροστά του. Μάζευε τα δσπρακα του και τα τσουμπλέκια του και τάρριχνε στο τσουβάλι, όταν ή πράσινη άχτιδα έσθισε από μπρός του. Σήκωσε τα μάτια και είδε κάποιον που στεκότανε πάνω του. Μυρίστηκε τον πελάτη και του είπε:

—Σκοτούρες δείχνει το μέτωπό σου. Κάτσε να τα μιλώσωμε λίγο.

'Ο άλλος μάσησε κάτι άόριστο. 'Ο αστρολόγος επανέλαβε την πρόσκλησή του, και τότε ο άγνωστος κόλλησε την παλάμη του κάτω απ' τη μύτη του.

—Λες πως διαβάξεις την μοίρα, έ;
—'Όσο το επιτρέπουν οι ουράνιες δυνάμεις, του άποκρίθηκε με μιάν έπιφαση ταπεινοφροσύνης, που άφανε όμως με μεγάλη τέχνη να λάμψη ή βεβαιότητα.

—'Ασε τις άηδίες, του είπε ο άλλος κοφτά. 'Εδώ είναι το χέρι μου, μίλα...

'Ο αστρολόγος προσβλήθηκε και είπε, γυρνώντας την παλάμη του ξένου προς το πράσινο φώς.

—'Εισαι από φυσικού σου...

—'Ωχ, κόφτο! τούπε ο άλλος. Πές μου κάτι ν' άξιζή...

'Ο φίλος μας έρεθίστηκε.

—Πληρώνεις μονάχα τρία πιάστρα στην κάθε ερώτηση και δ,τι σου λέω, φτάνει για τα λεπτά σου...

Τότε, πάνω σ' αυτό, ο ξένος τράβηξε το χέρι του, έπιασε ένα άνα και του τδρριξε.

—'Εχω να σε ρωτήσω κάτι. 'Αν με κοροϊδέψης, θα μου το γυρίσης πίσω με τόκο.

—Κι αν μείνης ίκανοποιημένος με δ,τι σου πώ, θα μου δώσης πέντε ρουπίες;

—'Οχι!

—Τέσσερις ρουπίες;

—'Οχι, δέθαίνα.

—Τρεις... δυο...

'Ο ξένος άπόμεινε άμילητος. Με μια τελευταία παραχώρηση, του πέταξε ο αστρολόγος, άναστενάζοντας.

—'Ας πούμε τότε όχτώ άνα.

—Σύμφωνοι, φτάνει να μου γυρίσης και συ τα διπλάσια αν πέσης έξω, είπε ο άγνωστος. 'Επειτα από κάμποσα παζάρια καταλήξαν σε συμφωνία. 'Ο αστρολόγος προσευχήθηκε σηκώνοντας το κεφάλι του στον ουρανό, καθώς ο άλλος άναβε ένα πούρο. Στην αναλαμπή του σπίρτου έκλεψε μια ματιά απ' το πρόσωπο του ξένου. 'Εγινε κάποια παύση, όσο να διαδούν κάτι «τζούτκα» απ' το δρόμο. Οι καρροτσέρηδες θλαστημούσανε τ' άλογά τους. Το μισοσκοτάδο του πάρκου άναταραζόταν απ' τη δαδούρα του πλήθους.

'Ο άλλος κάθισε καταγής, ρουφούσε το πούρο του, ξεφουσουσε και περίμενε ανέλεπτα. 'Ο αστρολόγος ένωσε άσχημα.

—Νά, πάρε πίσω τα λεπτά σου. 'Εγώ δεν έμαθα να μη με πιστεύουν. Σήμερα είναι άργά...

'Ετοιμάστηκε να μαζέψη τα πράγματά του. 'Αλλά ο άλλος τον άδραξε απ' τον καρπό.

—'Α, τώρα δέ μου ξεφεύγεις. 'Εσύ με φώναξες, με το ζόρι.

'Ο αστρολόγος άνατρίχισε. 'Η φωνή του τσάκισε και βγήκε σδησμένη.

—'Α, για λέγε.

—Πές μου πρώτα αυτό που σε ρώτησα, του πέταξε τώρα άπαιτητικά ο αστρολόγος, καθώς με

—'Ασε με σήμερα. Άύριο σου λέω. 'Ο άλλος άπλωσε την παλάμη του μπροστά του.

—Με φώναξες. Τώρα λέγε. Τώρα!

'Ο αστρολόγος άρχισε ξερά-ξερά.

—Κάποια γυναίκα βλέπω...

—Κόφτο, του είπε ο άλλος. Δεν μου γουστάρουν αυτά. Πές μου, θα πετύχω εκείνο που ψάχνω να βρώ; Πές μου αυτό και σύρε στο καλό. 'Αλλιώς, άδικα δεν μου φεύγεις, αν δεν ξεράσης δλους σου τους παράδες.

'Ο αστρολόγος μωρμούρισε λίγα μαγικά και του άποκρίθηκε.

—Σύμφωνοι. Θα μιλήσω. 'Αλλά θα μου δώσης μια ρουτιά αν είναι άληθινό δ,τι πώ. 'Αλλιώς δεν άνοίγω το στόμα του και κάνε δ,τι σ' άρέσει.

'Επειτα από άτέλειωτα παζάρια τα συμφωνήσανε. Τότε του είπε:

—Κάποτε σε περάσαν για πεθαμένο. 'Εχω δίκιο;

—'Α, για λέγε.

—Πές μου πρώτα αυτό που σε ρώτησα, του πέταξε τώρα άπαιτητικά ο αστρολόγος, καθώς με

δυσκολία έπνιγε τους χτύπους της καρδιάς του που πήγαινε να σπάση. Φοδήθηκε πως ο άλλος θα καταλάβαινε την άφάνταστη ταραχή του κι αυτό τον άνάγκασε να συγκρατηθή. Ντύθηκε το πιο σκοτεινό του ύφος και μωρμούρισε σαν μέσα από έκσταση:

—Βλέπω τη ζωή σου ν' άνοίγη κάτω από τη δύναμη μου όπως ο κάλυκας σ' ένα λουλούδι δεν μπορεί ν' άντισταθή στο φώς του ήλιου. Σε νομίσαν κάποτε για πεθαμένο;

—Ναί, ώμολόγησε σιγανά ο ξένος.

—Κάποτε σε τρύπησε ένα μαχαίρι, είπε ο αστρολόγος.

—'Αγιε μου άνθρωπε! Γύμνωσε το στήθος του και τούδειξε την ούλη. Μα για πές!

—Και το μαχαίρι το δαστούσε κάποιο χέρι που ως εκείνη τη στιγμή δεν σου ήταν μισητό. Το είχες σφίξει φιλικά στη χούφτα σου αυτό το χέρι.

—Ναί! ψέλλισε τρομοκρατημένος από την ενάργεια των όραμάτων του ο πελάτης.

—'Ησουν όμως και λόγου σου βλάσφημος και καυκατζής... και μέδυσος, συνέχισε έπιτιμητικά ο καταπληκτικός μάντις.

—Γκούρου Ναγιάκ...

—Ξέρεις και τ' όνομά μου! τινάχτηκε ο άγνωστος.

—Καθώς ξέρω το κάθε τί, Γκούρου Ναγιάκ, άκουσε προσεκτικά τί θα σου πώ. Το χωριό σου είναι δυο μέρες ταξίδι κατά το βορριά. 'Εμπτα στο πρώτο τράινο και φεύγα. Βλέπω να σε παραμονεύη μεγάλος κίνδυνος αν ξαναφύγης από το σπίτι σου.

'Επιασε μια πρέζα ιερή στάκτη και του την έδωσε.

—Τρίψε το κούτελό σου και γύρνα στο σπίτι. Ποτέ μην ξαναταξιδέψης στο νοτιά και θα ζήσης ως τα εκατό σου χρόνια.

—Γιατί να μην ξαναφύγω απ' το σπίτι; τον ρώτησε σκεπτικός. Πότε-πότε έκανα κάνα ταξίδι κ' έψαχνα για να τον βρώ, για να τον λαρυγγώσω αν τον πετύχαινα. Κούνησε το κεφάλι του λυπημένα. Μου ξεφύγε. Φαντάζομαι τουλάχιστο να ψόφησε όπως του άξιζε.

—Ναί, του είπε ο αστρολόγος. Τον έβουσε ένα κάρρο.

'Ο άλλος φάνηκε να ίκανοποιήθηκε.

Την ώρα που ο αστρολόγος μάζευε τα εργαλεία του και τάρριχνε στο τσουβάλι, ο τόπος είχε ερημώσει. Είχε σθήσει και το πράσινο φώς κι ολόγουρα ήταν σιωπή και σκοτάδι. 'Ο ξένος είχε χαθεί μέσ' στη νύχτα, αφού τούδωσε μια χούφτα μακαίρες.

Θα κόντευε μεσάνυχτα όταν έφτασε στο σπίτι του. 'Η γυναίκα του τον περίμενε στο κατώφλι και του γύρνε έξηγήσεις. Της πέταξε τα νομίσματα και της είπε:

—Μέτρα τα. Μου τάδωσε κάποιος.

—Δωδεκάμισον άνα, είπε κείνη αφού τα μέτρησε. 'Η χαρά της ήταν μεγάλη. Άύριο θ' αγοράσω καρδιά και φουντούκια. Το παιδί τόσες μέρες γυρεύει ένα γλυκό. Άύριο θα του φτιάξω μια πίττα.

—Το γουρούνι, με γέλασε. Συμφωνήσαμε μια ρουτιά, είπε ο αστρολόγος.

Τον κοίταζε καταπρόσωπο.

—Φαίνεται στενοχωρημένος. Τί τρέχει;

—Τίποτα.

Μετά το φαί, όταν κάθισε στο επαγιάλο, της είπε:

—Ξέρεις, σήμερα μούβυγε ένα μεγάλο δάρος. Τόσα χρόνια νόμιζα πως είχα στα χέρια μου το αίμα ενός ανθρώπου. Γι' αυτό τσάκασα από το χωριό και ήρθα εδώ και σε παντρεύτηκα. Ζή άκομη.

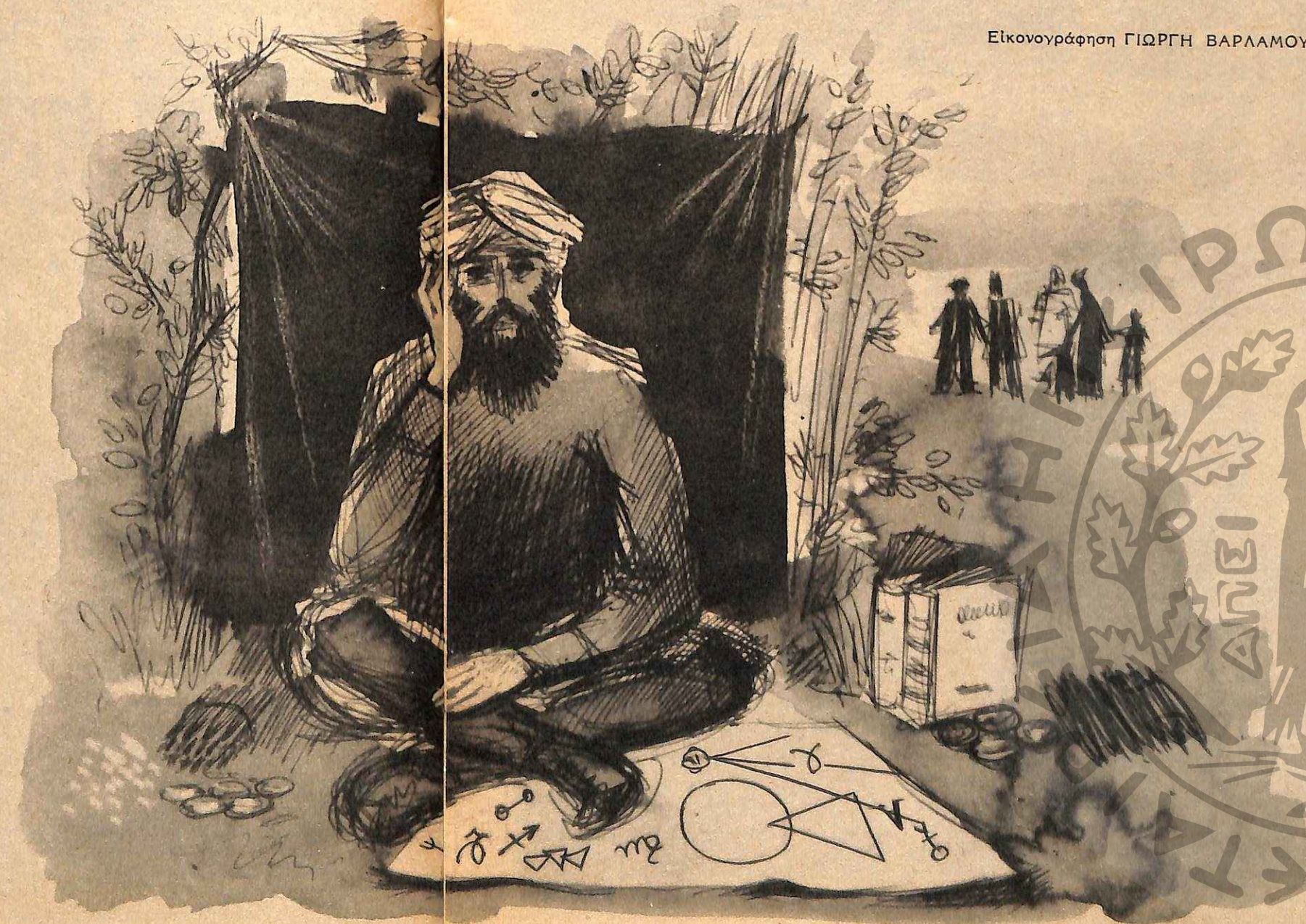
'Εκείνη έμεινε με το στόμα δρθάνοιχτο.

—'Εσύ πήγες να σκοτώσης!

—Ναί, στο χωριό μας, σαν ήμουν άμυαλος νέος. Κάποια μέρα ήπιαμε, το ρίξαμε στη χαρταπαιξία και τσκακώχαμε άσχημα —γιατί να τα θυμάσαστε πιά; 'Όρα για ύπνο, είπε, χασμουρήθηκε και τευνώθηκε στο επαγιάλο.

Ρ. Κ. ΝΑΡΑΓΙΑΝ

17

ΚΑΘΕ ΠΑΣΧΑ ΟΙ ΣΑΜΑΡΕΙΤΕΣ ΑΝΕΒΑΙΝΟΥΝ ΣΤΗΝ ΚΟΡΥΦΗ ΤΟΥ ΓΑΡΙΖΕΙΝ. ΕΔΩ ΠΙΣΤΕΥΟΥΝ ΟΤΙ ΉΤΑΝ Ο ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ, ΕΔΩ ΣΤΑΘΗΚΕ Η ΚΙΒΩΤΟΣ ΤΟΥ ΝΩΕ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΚΑΤΑΚΛΥΣΜΟ, ΕΔΩ ΕΓΙΝΕ Η ΘΥΣΙΑ ΤΟΥ ΑΒΡΑΑΜ. ΤΗΝ ΑΥΓΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΝΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΛΕΤΗ (ΚΑΤΩ)

ΟΙ “ΚΑΛΟΙ ΣΑΜΑΡΕΙΤΕΣ”

Σε μία περιοχή της Άραβίας περιπλανώνται
300 απόγονοι της περιφρονημένης φυλής

ΚΑΙ ΚΑΘΕ ΑΠΡΙΛΗ ΓΙΟΡΤΑΖΟΥΝ ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ, ΣΤΟ ΙΕΡΟ ΟΡΟΣ ΓΑΡΙΖΕΙΝ, ΤΟ ΠΑΣΧΑ

«*Ἄνθρωπός τις κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἱεριχώ, καὶ λησταῖς περιέπεσεν· οἱ καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν καὶ πληγὰς ἐπιθέντες ἀπῆλθον ἀφέντες ἡμιθανή τυγχάνοντα. Κατὰ συγκυρίαν δὲ ἱερεὺς τις κατέβαινεν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ, καὶ ἰδὼν αὐτὸν ἀντιπαρήλθεν. Ὁμοίως δὲ καὶ Λευίτης γενόμενος κατὰ τὸν τόπον, ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ἀντιπαρήλθε. Σαμαρεῖτης δὲ τις δεύων ἦλθε καὶ αὐτὸν, καὶ ἰδὼν αὐτὸν ἐσπλαγγνίσθη, καὶ προσελθὼν κατέδρασε τὰ τραύματα αὐτοῦ ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶνον. ἐπιβιδάσας δὲ αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἴδιον κῆρος ἤγαγεν αὐτὸν εἰς πανδοχεῖον καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ».*

Λουκ. Ι' 30—34

Όταν στη γνωστή παραβολή του ο Ίησους διάλεξε έναν Σαμαρείτη για να προσωποποιήσει την ἀρετή της φιλευσπλαχνίας, δὲν τὸ ἔκανε, βέβαια, αὐτὸ ἐπειδὴ οἱ Σαμαρεῖτες διακρίνονταν γιὰ τὴ γενναιοδωρία τους, ἀλλὰ ἐπειδὴ στὴν ἀντίληψη τῶν Ἰσραηλιτῶν ἀκροατῶν τοῦ ἐθεωροῦντο σὰν μιὰ ἄθλια, περιφρονημένη καὶ ἁμαρτωλὴ αἵρεση, ἀπὸ τὴν ὁποία κάθε ἄλλο παρὰ ἀρετὲς μπορούσε νὰ περιμένει κανεὶς. Τὸ γεγονός ὅτι ἕνας ἄνθρωπος ἀπὸ τὴν καταφρονημένη αὐτὴ φυλὴ καὶ ὄχι ἕνας ραββῖνος ἢ ἕνας Λευίτης, προσέφερε τὴ βοήθεια στὸ θῦμα τῶν ληστῶν, ἔριχνε ἔμμεσα μιὰ μομφὴ κατὰ τῆς ἰουδαϊκῆς ἀλαζονίας καὶ ἀποτελοῦσε ταυτόχρονα ἀπόδειξη ὅτι ἡ καλὸς ἡ δὲν εἶναι ἀποκλειστικὸ προνόμιο ἐνὸς περὶ οὗσίου λαοῦ.

Σήμερα, ἔπειτα ἀπὸ τὸ κύλισμα δεκαεννέα αἰώνων, οἱ ἐναπομείναντες Σαμαρεῖτες δὲν ξεπερνῶν τῆς 300 ψυχῆς, ἀπὸ τοὺς ὁποίους οἱ 70 εἶναι τῆς φυλῆς τοῦ Λευί, ποὺ ἀπὸ ἀμνημονεῦτων χρόνων προμηθεύει ὑπηρετὲς τοῦ ναοῦ. Οἱ περισσότεροι ἀπ' αὐτοὺς ζοῦν σὲ μιὰ ἀραβικὴ πόλιν, τὴ Ναμπλούς, δηλαδὴ τὴν Νεάπολιν τῶν ἐλληνιστικῶν χρόνων, ἡ ὁποία βρίσκεται στὶς ὄχθες τοῦ Ἰορδάνη, στὰ ἐρείπια τῆς βιβλικῆς Συχέμ. Οἱ ὑπόλοιποι ζοῦν στὴ Γιάφα, πάνω στὰ σύνορα τοῦ Ἰσραήλ. Οἱ Ἑβραῖοι ἐξοκολοῦθουν νὰ τοὺς θεωροῦν σὰν μιὰ μισαρὴ αἰρετικὴ μειονότητα. Ἀπὸ τὴ μεριά τους, πάλι, οἱ Σαμαρεῖτες θεωροῦν τοὺς Ἑβραίους σὰν ἐπιτυχημένους ἀπατεῶνες.

«Κύριε, οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τῷ ὄρει τούτῳ προσεκύνησαν...»

Ἀρχικά, βεβαίως, οἱ Σαμαρεῖτες ἀποτελοῦσαν τμήμα τοῦ περιούσιου λαοῦ. Κατοικοῦσαν στὸ βόρειο τμήμα τοῦ βασιλείου τοῦ Εὐφράιμ ἢ Ἰσραήλ, ἐνῶ οἱ ὑπόλοιποι συμπατριῶτες των κατοικοῦσαν στὸ νότο, στὸ βασίλειο τοῦ Ἰούδα. Τὸ 721 π. Χ. ὅμως τὸ βασίλειό τους κατέκτηθη ἀπὸ τοὺς Ἀσσυρίους καὶ ὅσοι ἀπὸ τοὺς κατοίκους δὲν κατεσφάγησαν, ἐσύρθησαν στὴν αἰχμαλωσία. Ἐλάχιστοι κάτοικοι ἀπέμειναν στὶς εὐφορές πεδιάδες τῆς Σαμαρείας καὶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἀσσυρίων Σαργῶν Β' γιὰ νὰ τὶς ἐποικίσῃ, μετέφερε αἰχμαλώτους διαφόρων ἐθνότητων καὶ τοὺς ἐγκατέστησε ἐκεῖ. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀρχὴ τοῦ δράματος τῶν Σαμαρειτῶν, ποὺ μιὰ σθεσμένη ἀπήχησή του φθάνει ὡς τὶς μέρες μας, στοὺς τελευταίους σημερινούς ἀπογόνους τῆς πανάρχαιας φυλῆς. Γιατὶ οἱ τότε πρόγονοί τους δὲν ἀντιστάθηκαν στὸν πειρασμὸ καὶ ἤρθαν σὲ ἐπιμιξία μὲ τὰ ἔθνη, προσκύνησαν

ΣΤΗ ΜΕΣΗ ΣΤΕΚΕΤΑΙ Ο ΜΕΓΑΣ ΑΡΧΙΕΡΕΥΣ ΥΨΩΝΟΝΤΑΣ ΤΟ ΤΟΡΑΧ, ΤΗ ΣΑΜΑΡΕΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΟ

Στὸ ἱερὸ ὄρος πατοῦν στ' ἀχνάρια τοῦ Ἀβραάμ, πού ἀνέβαινε γιὰ τὴν Θυσία

τὰ εἰδωλά τους καὶ ἐνόθευσαν τὴ θρησκεία τοῦ Ἰεχωβά. Αὐτό, οἱ πιστοὶ τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου δὲν τοὺς τὸ συγχώρησαν ποτέ. Ὅταν οἱ Ἑβραῖοι ἐπανήλθαν ἀπὸ τὴν αἰχμαλωσία στὴ Βαβυλῶνα καὶ ἐπανίδρυσαν τὸν ναὸ τῶν Ἱεροσολύμων, μὲ βδελυγμία ἀπέκλεισαν ἀπὸ τὴν κοινότητα τοὺς ἀρνησθῆντες. Ἀπέκρουσαν κάθε βοήθεια πού τοὺς προσέφεραν οἱ Σαμαρείτες γιὰ τὴν ἀνέγερση τοῦ νέου ναοῦ, καὶ ἡ λέξη Σαμαρείτης πέρασε στὴ γλῶσσα τους ὡς ὀνειδισμὸς καὶ ἀνάθεμα. Τὸ τελικὸ σχίσμα ὁλοκληρώθηκε τὸ 432 π.Χ., ὅταν οἱ Σαμαρείτες ἀπεσύρθησαν στὸ ὄρος Γαριζεῖν, ὅπου ἔκτισαν δικό τους ναό. Τὸν ναὸ αὐτὸ κατέστρεψαν οἱ Ἑβραῖοι (128 πρὸ Χριστοῦ), ἀλλὰ τὸ ὄρος ἐξακολούθησε νὰ εἶναι ἱερὸ γιὰ τοὺς Σαμαρείτες καὶ νὰ ἀποτελῇ τὸν νόμιμο τόπο τῆς λατρείας των. Χαρακτηριστικὸ εἶναι τὸ ἐπιστάδιο τῆς Σαμαρείτιδος πού ρωτᾷ τὸν Ἰησοῦ, ἀφοῦ τοῦ προσέφερε νερό: «Κύριε, οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τῷ ὄρει τούτῳ προσεκύνουν» καὶ ὁ μὲς λέγετε ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ἐστὶν ὁ τόπος ὅπου δεῖ προσκυνεῖν». Πάντως, ὅσοι Σαμαρείτες δὲν ἐπείσθησαν τότε ἀπὸ τὴν διδασκαλία τοῦ Ἰησοῦ καὶ τῶν Ἀποστόλων ὅτι «πνεῦμα ὁ Θεός, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν», συνέχισαν νὰ λατρεύουν τὸ θεὸ τους κατὰ τὸν πατροπαράδοτο τρόπο στὸ καθηγιασμένο Γαριζεῖν.

Κάθε Ἀπρίλη, ἀναρίθμητα χρόνια τώρα, οἱ Σαμαρείτες πορεύονται πρὸς τὸ ἱερὸ τους ὄρος καὶ γιορτάζουν τὴ μεγαλύτερη γιορτὴ τους, τὸ Πάσχα. Ὅπως εἶναι γνωστὸ, τὸ ἐβραϊκὸ καὶ στὴν περίπτωσή αὐτὴ καὶ τὸ σαμαρειτικὸ Πάσχα τελεῖται εἰς ἀνάμνησιν τῆς εὐνοίας τοῦ Θεοῦ ὁ ὁποῖος διεφύλαξε τοὺς πρωτοτόκους τῶν Ἰσραηλιτῶν στὴν Αἴγυπτο, ὅταν ἐπλήξε μὲ τίς δέκα πληγὰς τὸν Φαραὼ γιὰ νὰ τὸν ἀναγκάσει νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἀναχώρησή τοῦ περιούσιου λαοῦ Του.

Ἡ Νάμπλους, ἡ πόλιν ὅπου βρίσκονται συγκεντρωμένοι οἱ περισσότεροὶ Σαμαρείτες, πιστεύει ὅτι εἶναι ἡ τοποθεσία ὅπου ὁ Ἰακώβ εἶδε τὸ ὄραμα τῶν ἀγγέλων πού ἀνέβαιναν καὶ κατέβαιναν τὴν μεγάλη κλίμακα μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ γῆς. Αὐτὴ δὲν εἶναι ἡ μόνη διδλὴ παράδοση πού διατηρεῖται ζωντανὴ ἀνάμεσα στοὺς Σαμαρείτες. Πιστεύουν ἀκόμα ὅτι στοὺς πρόποδες τοῦ Γαριζεῖν ἔχουν ταφὴ τὰ ὀστά τοῦ Ἰωσήφ, ὅταν διεκομίσθησαν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο κατὰ τὴν Ἑξόδο τῶν Ἑβραίων. Στὴ συνέχεια, κατὰ τὴν περιγραφή τῶν ἐορτῶν τοῦ Πάσχα, θὰ συναντήσωμε πᾶμπολλες δοξασίες τῶν Σαμαρειτῶν οἱ ὁποῖες εἶναι ὅλες συνδεδεμένες μὲ χωρία τῆς Πεντατεύχου.

Λίγες ἡμέρες πρὸ τοῦ Πάσχα ξεκινᾷ οἱ ἐλάχιστοι πιά πιστοὶ γιὰ τὸ ἱερὸ ὄρος. Οἱ Σαμαρείτες κατὰ τὴν ἀνάβασή τους στὴν κορυφὴ τοῦ Γαριζεῖν ἀκολουθοῦν ἕνα ὠρισμένο δρομολόγιο καὶ πιστεύουν ἔτσι ὅτι πατοῦν πάνω στὰ χνάρια τοῦ Ἀβραάμ, ὁ ὁποῖος εἶχε κάνει τὴν ἴδια ἀνάβαση γιὰ νὰ θυσιάσῃ τὸν μονογενῆ του Ἰσαάκ, σύμφωνα μὲ τὴν ἐντολὴ τοῦ Κυρίου.

Οἱ γυναῖκες καὶ τὰ παιδιὰ δὲν παίρνουν μέρος στὴ γιορτὴ

Οἱ γιορτὲς διαρκοῦν ἕνα ὀκταήμερο. Σ' αὐτὸ τὸ διάστημα οἱ Σαμαρείτες στήνουν τίς σκηνές τους στὴν κορυφὴ καὶ ἐγκαθίστανται ἐκεῖ μὲ τίς γυναῖκες καὶ τὰ παιδιὰ τους. Βέβαια, στίς ἱεροτελεστίες συμμετέχουν μόνον ἄνδρες καὶ ἐφηβοί. Τὰ πολὺ μικρὰ παιδιὰ καὶ οἱ γυναῖκες ἀποκλείονται καὶ μένουν μέσα στίς σκηνές, γιορτάζοντας μὲ τὸν δικό τους ἀνεπίσημο τρόπο, δηλαδή, τραγουδώντας καὶ λέγοντας παραμῦθια.

Νωρὶς τὸ πρωὶ τῆς πρώτης ἡμέρας τοῦ Πάσχα, ὅσοι πρόκειται νὰ πάρουν μέρος στὴ γιορτὴ, συγκεντρώνονται γύρω ἀπὸ τοὺς ἱερεῖς, τοὺς γενοφόρους Κοχανίμ, πού φοροῦν φαρδιά ἄσπρα ράσα καὶ ἄσπρα σαρίκια μὲ κόκκινη κορυφή. Καταμεσὶς στέκει ὁ Μέγας Ἀρχιερεὺς Ἀδίσσα Μπέν Πιντσάς Χακοχέν, καὶ ἄλλοι δύο ραββῖνοι. Τὰ ἄμφια τοῦ Ἀρχιερέως εἶναι πράσινα.

Ὅταν συγκεντρωθοῦν, ὁ Μέγας Ἀρχιερεὺς ὑμῶνι πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι του, ὥστε νὰ μποροῦν νὰ τὸν δοῦν ὅλοι, ἕναν τριπλὸ μπρούντζινο κύλινδρο, μὲ λεπτὲς γλυφές, πού ζυγίζει 27,5 ὀκάδες καὶ περιέχει τὸ Τωράχ, τὴν Σαμαρειτικὴ Πεντάτευχο. Πιστεύουν ὅτι τὰ χειρόγραφα πού φυλά-

σονται σ' αὐτοὺς τοὺς κύλινδρους εἶναι τῆς ἐποχῆς τοῦ βασιλέως Σαούλ, δηλαδή, οὔτε λίγο οὔτε πολλὴ, εἶναι ἡλικίας 3.000 ἐτῶν! Τὸ Τωράχ εἶναι τὸ μόνο λειτουργικὸ ἀντικείμενο τῆς θρησκείας τῶν Σαμαρειτῶν. Ἀκολουθῶς ὁ Ἀρχιερεὺς ἀρχίζει νὰ διαβάξῃ τὰ ἱερὰ κείμενα, δηλαδή, τὴ Γένεση, τὴν Ἑξόδο, τὸ Λευιτικόν, τοὺς Ἀριθμούς καὶ τὸ Δευτερονόμιον. Εἶναι τὰ μόνα διδλὴ πού παραδέχονται ὡς ἀuthenticὰ οἱ Σαμαρείτες. Ἡ συγγραφή τους ἀποδίδεται στὸν Μωϋσῆ καὶ οἱ Σαμαρείτες δὲν ἀναγνωρίζουν ἄλλους προφήτες ἐκτὸς ἀπὸ αὐτὸν. Τὸν Δαυὶδ τὸν θεωροῦν εἰδωλόλατρη καὶ τοὺς μεγάλους προφήτες Ἡσαΐα, Ἰερεμία, Ἰεζεκιήλ καὶ Δανιήλ, καθὼς καὶ ὅλους τοὺς «ἐλάσσονες», ὡς πολιτικούς ἐκπροσώπους τῆς «παραπλανημένης» φυλῆς τῶν Ἰσραηλιτῶν. Τὴν ὥρα πού διαδίδεται ἡ Γένεσις σχηματίζουν ἕνα κύκλο γύρω ἀπὸ ἕνα σημεῖο στὸ ὁποῖο πιστεύουν ὅτι ὁ Θεὸς κράτησε τὸ χεῖρ τοῦ Ἀβραάμ, καθὼς ἦταν ἑτοιμὸς νὰ θυσιάσῃ τὸν Ἰσαάκ.

Καθὼς πέφτει τὸ σούρουπο γίνεταὶ ἡ θυσία τῶν ἀμνῶν

Ἡ ἀνάγνωση τοῦ Τωράχ διαρκεῖ ὅλη τὴν ἡμέρα. Καθὼς πέφτει τὸ σούρουπο, ὁ Μέγας Ἀρχιερεὺς συμπληρώνει καὶ τὰ τελευταῖα κεφάλαια τοῦ Δευτερονομίου καὶ βγάζει μετὰ ἕνα μικρὸ λόγο στ' ἀραβικά, ὁ ὁποῖος γίνεταὶ δεκτὸς μὲ ἐνθουσια-

δεις ἱαχές. Ἀκολουθεῖ μιὰ σύντομη προσευχὴ κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ὁποίας ἐπαναλαμβάνεται συνεχῶς ἡ ἐντολή: «Εγὼ εἰμὶ κύριος ὁ Θεός σου», ὁλοένα πιο γρήγορα καὶ πιο δυνατὰ. Ὁ χώρος διαρρυθμίζεται ἔπειτα γιὰ τὴν κύρια ἱεροτελεστία τοῦ Πάσχα, τὴ θυσία τοῦ ἀμνοῦ.

Ὁ Μέγας Ἀρχιερεὺς ἀπαγγέλλει τὰ χωρία τῆς Ἑξόδου, πού διηγοῦνται τὴ φυγὴ ἀπ' τὴν Αἴγυπτο, ἐνῶ στὸ μεταξύ μερικοὶ νεώτεροι, μὲ ἀνασκουμπωμένα μανίκια καὶ κρατώντας μεγάλα μαχαίρια, φέρουν ἐπὶ τὰ ἄρσενικά «ἄμεμπτα» πρόβατα ἐνὸς ἔτους πού τὸ καθένα ἀντιπροσωπεύει μιὰ ἀπὸ τίς ἑπτὰ φυλές τῶν Σαμαρειτῶν («πρόβατον τέλειον ἄρσεν ἐνιαύσιον ἔσται ὑμῖν»). Ἐνα λεπτὸν μετὰ τὸ ἡλιοβασίλεμα καὶ καθὼς ἀναγιγνώσκειται ἡ φράση «καὶ πᾶν τὸ πλῆθος τῆς συναγωγῆς υἱὸν Ἰσραὴλ... φάγονται καὶ τὰ κρέα τῆ νυκτὸς ταύτῃ ὅππᾳ πυρὶ καὶ ἄζυμα ἐπὶ πικρίδων ἔδονται», οἱ νέοι θυσιάζουν τὰ ἀρνία καὶ ἀμέσως ὁ πατέρας κάθε οἰκογενείας ἀλείβει μὲ λίγο αἷμα τὸ μέτωπο τοῦ πρωτοτόκου του, ἔτσι ὅπως εἶχαν κάνει καὶ οἱ πρόγονοί τους καὶ διεφύλαχσαν οἱ πρωτότοκοί τους, ὅταν ὁ Ἄγγελος Κυρίου ἐπάταξε μὲ τὸ ξίφος τοὺς πρωτοτόκους τῶν Αἰγυπτίων. Ἀλλοτε οἱ Σαμαρείτες ἀλείβαν μὲ λίγο αἷμα καὶ τίς σκηνές τους, ἀλλὰ σήμερα εἶναι πιά τόσο φτωχοί, ὥστε ἀναγκάζονται νὰ δανείζονται σκηνές ἀπὸ τοὺς Ἀραβες γείτονές τους, οἱ ὁ-

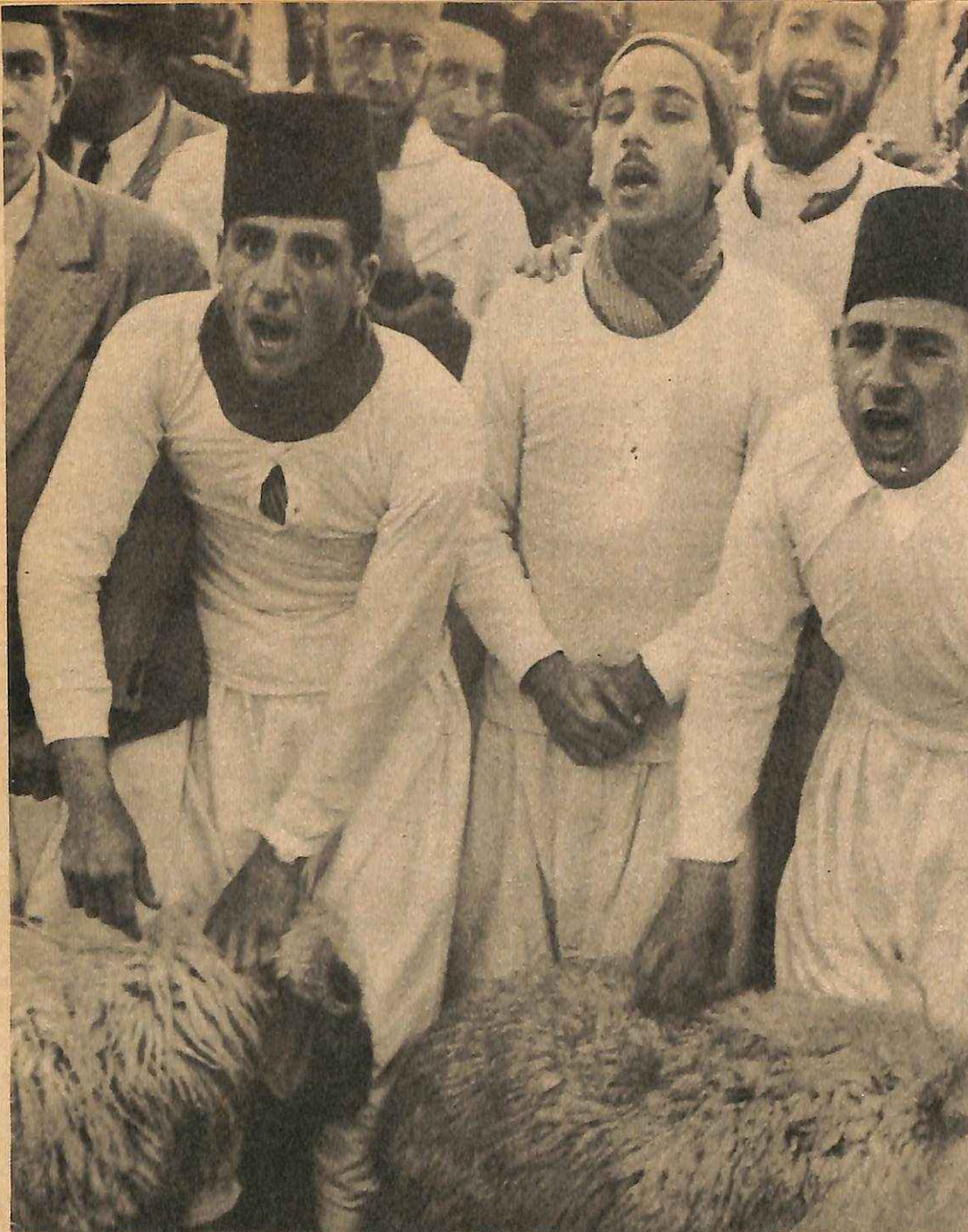
ποῖοι ρητῶς τοὺς ἀπαγορεύουν νὰ τίς λερώσουν. Γδέρνονται τὰ ἀρνία, ἀλατίζονται καὶ μπαίνουν στὴ φωτιά, καὶ τὰ μεσάνυχτα ἀρχίζει τὸ γεῦμα πού συνοδεύεται ἀπὸ χόρτα πικρά, «πικρίδες» καὶ ἄζυμο ψωμί, τὰ «ἄζυμα». Τὸ «ὀπτὸν ἀρνίον» πρέπει νὰ φαγοῦν ἀμέσως, ὅπως εἶχε γίνει καὶ τὴν παραμονὴ τῆς ἀναχωρήσεως ἐκτὸς συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραὴλ ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο.

Βλέπουν μὲ ἐγκαρτέρηση τὴν ἐξαφάνισή τῆς φυλῆς

Χρόνο μὲ τὸ χρόνο ὁ ἀριθμὸς τῶν Σαμαρειτῶν λιγοστεύει. Οἱ θρησκευτικοὶ τοὺς νόμοι τοὺς ἀπαγορεύουν νὰ ἔλθουν σὲ ἐπιμίσχια μὲ ἄλλες φυλές καὶ εἶναι πιά ἀμετάκλητα καταδικασμένοι νὰ ἐκλείψουν. Τὸ ξέρουν. Ἀλλὰ τὸ ἔχουν ἀποδεχθῇ μ' ἐγκαρτέρηση, γιατί πιστεύουν ὅτι ἔτσι ἐκπληρώνεται ἡ προμερὴ προφητεία τοῦ Μωϋσῆ στὸ Δευτερονόμιον: «καὶ καταλειφθήσεσθε ἐν ἀριθμῷ βραχείᾳ ἡμερῶν ὅτι ἦτε ὡσεὶ τὰ ἀστρά τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει, ὅτι οὐκ εἰσκούσατε τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν». Οἱ γεροντότεροι, οἱ τελευταῖοι ἀπόγονοι ἐνὸς λαοῦ, πού ὑπῆρξε κάποτε πολυάριθμος ὡς τὰ ἀστέρια τοῦ οὐρανοῦ, εἶναι εὐτυχισμένοι γιατί δὲν θὰ προφθάσουν νὰ δοῦν τὴν ἡμέρα πού θὰ πάψουν νὰ ὑπῶνται οἱ δεῖσις στὸν Ἰαδὲ, ἀπὸ τὴν κορυφὴ τοῦ ἀγιωτάτου ὄρους Γαριζεῖν.

ΤΑ ΓΥΝΑΙΚΟΠΑΙΔΑ τῶν Σαμαρειτῶν δὲν ἐπιτρέπεται νὰ συμμετάσχουν στίς ἱεροτελεστίες. Παραμένουν στίς σκηνές ὅπου τραγουδοῦν ἢ λένε παραμῦθια

ΕἶΝΑΙ ΑΚΟΜΗ πολὺ μικροὶ γιὰ νὰ τοὺς πάρουν στὸν ἐορτασμὸ τοῦ Πάσχα. Γι' αὐτὸ καὶ ἐπαναλαμβάνουν μόνοι τους τὴν θυσία τοῦ ἀρνιοῦ.

Οἱ ΝΕΟΙ ΣΑΜΑΡΕΙΤΕΣ προετοιμάζουν τοὺς ἀμνοὺς τῆς θυσίας, φάλλοντας χωρία ἀπὸ τὴν Ἑξόδο. Σύμφωνα μὲ τίς ἐντολές τοῦ Κυρίου πρέπει νὰ τὰ φάνε μὲ «πικρίδες» (πικρά χόρτα) καὶ «ἄζυμα».

(Φωτ. Camera Press)

Τὸ «ὀπτὸν ἀρνίον» φέρεται μετὰ τὴ θυσία ἀπάνω στὴν πέτρα πού εἶχε ἐτοιμάσει γιὰ δωμὸ ὁ Ἀβραάμ, ὅταν ἐτοιμαζόταν νὰ θυσιάσῃ τὸν υἱὸν του Ἰσαάκ, ὑπακούοντας στὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ.

Μυστηριώδης και ανεξίχνιαστη ή παραμεθόριος περιοχή μεταξύ Θιβέτ και Ίνδιων, το Σικίμ, με τις αιώνια χιονοσκεπείς κορυφές της, το ύψος των οποίων είναι από τα μεγαλύτερα των Ίμαλαίων (8.346 μ.). 'Επί έτη ή ανθρωπολογική αποστολή του πρίγκιπος Πέτρου επιχειρούσε να εισδύση στα δύσβατα κρησφύγετα ενός από τους πιο αρχαίους πολιτισμούς της γής. 'Η εισβολή των Κινέζων κομμουνιστών και το κύμα των προσφύγων που ακολούθησε, έφεραν τα πολύτιμα στοιχεία, που ζητούσε ο πρίγκιψ, στην έδρα του, στο Καλιμπόγκ.

Ο Πρίγκιψ Πέτρος της Ελλάδος αφηγείται τα ταξίδια και τις έρευνές του στην Ασία

ΣΤΙΣ ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ ΠΟΛΥΑΝΔΡΙΑΣ

Έκεϊ όπου ο πατέρας, οί γιοί κι' αδελφοί παίρνουν για σύζυγο την ίδια γυναίκα

Η ανθρωπολογία είναι μία επιστήμη, της οποίας ο ρόλος είναι σημαντικός εις την μελέτην της ιστορίας της ανθρωπότητος, πρωταρχική δέ και απόλυτος εις την προϊστορίαν της. Περιλαμβάνουσα εις τούς κλάδους της την εθνολογίαν, την αρχαιολογίαν και την παλαιοντολογίαν, καθώς και την έρευναν των ήθων και έθιμων των διαφόρων λαών, παρουσιάζει απέραντον ένδιαφέρον και επιφυλάσσει πλείστας συγκινήσεις εις εκείνον που ασχολείται με αυτήν. 'Αλλά και κόπους πολλούς, ένιοτε και κινδύνους σοβαρούς, οί οποίοι όμως λησμονούνται, όταν ή άποστολή του ανθρωπολόγου, που επιχειρεί μίαν εξερεύνησιν, επιτύχη και συμβάλη, έστω και κατ' έλάχιστον, εις τον πλουτισμόν των ανθρωπίνων γνώσεων.

'Η επιστήμη αυτή με είχεν από νεαρὰς ηλικίας γοητεύσει. 'Εθεσα ως σκοπόν της ζωής μου να την υπηρετήσω. Θεωρώ δέ εξαιρετικήν τιμήν δι' έμέ ότι λόγω των σχετικών εργασιών μου εξελέγην αρχηγός μίας επίσημου δανικής, εθνολογικής και λαογραφικής άποστολής, εις τα σύνορα Ίνδιων και Θιβέτ. 'Η άποστολή αυτή ήτο τμήμα της τρίτης δανικής εις Κεντρικήν 'Ασίαν άποστολής, ήτις διετέλει υπό την ήγεσιν του άειμνήστου δόκτορος Χένινγκ Κρίστενσεν, ο οποίος και είχε καταρτίσει το σχέδιον διά την επιχείρησιν 2. Δι' έπιστολής του από το Καμπάλ του 'Αφγανιστάν, ο δo Χένινγκεν Κρίστενσεν, την 3ην Μαρτίου 1948, μου έπρότεινε ν' αναλάβω την ήγεσίαν της επιτηρήσεως 2. 'Απεδέχθη την τιμητικήν πρότασιν με χαράν και ένθουσιασμόν. Εις την άποστολήν αυτήν, θα μου έδίδοντο ως βοηθοί νέοι και ικανάτατοι έπιστήμονες. 'Η άνοιξις του 1949 είχεν όρισθι διά την έναρξιν της εξορμήσεώς μας, ή οποία προέβλεπε την είσοδόν μας, διά των συνόρων των Ίνδιων, εις το Θιβέτ και κυρίως εις την περιοχήν Σικίμ-Κόκο-Νόρ-Βάγκ-Γιε Φού. Τα πορίσματα των εθνολογικών μας μελετών θα συνεδύζοντο με εκείνα των έτέρων δύο τμημάτων της άποστολής.

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ

Μία τοιαύτη άποστολή χρειάζεται μεγάλην προετοιμασίαν: 'Οχήματα, φωτογραφικά και κινηματογραφικά μηχανάς, ικανάς ποσότητας φωτογραφικού υλικού, υλικόν κατασκευάσεως και όγκον διαφόρων προμηθειών. 'Ανεχώρησα εις Νέαν 'Υόρκην διά να έτοιμάσω τα αναγκαία έφόδια, εκεί δέ έπληροφορήθη μετά θλίψεως τον θάνατον του δόκτορος Κρίστενσεν, έπισυμβάντα εις Καμπάλ, τον Σεπτέμβριον του 1948. 'Ο θάνατος του Κρίστενσεν άνέτρεψε πλήρως τα ύπ' αυτού καταρτισθέντα

σχέδια. 'Ετσι, ή αναχώρησις της όμάδος 2 άνεδιήθη. 'Απεφάσισα, πάντως, να μη μεταβάλω το σχέδιον του ταξιδίου μου κατά το 1949, αλλά, μέσω Κεϋλάνης, να μεταβώ εις Ν. Ίνδιαν και να χρησιμοποιήσω τον χρόνον μου εις την συμπλήρωσιν των ανθρωπολογικών μελετών, τας οποίας είχα αρχίσει κατά το 1939 και είχα διακόψει λόγω του έκραγέντος πολέμου. 'Αντικείμενον των έρευνών μου εκείνων ήτο ή μελέτη του συστήματος της πολυανδρίας που παρατηρείται εις πολλάς περιοχάς. Συνίσταται δέ το σύστημα τούτο εις το να λαμβάνη μία γυναίκα δύο, τρεις και περισσοτέρους συζύγους, συνήθως της αυτής οικογενείας, είτε αδελφούς, ή πατέρας και υιούς.

ΕΙΣ ΤΟ ΚΟΛΟΜΠ

Συνδυεσμένος υπό της συζύγου μου έφθασα εις Κολόμπ, πρωτεύουσιν της Κεϋλάνης, την 16ην Φεβρουαρίου 1949. Μετ' όλίγον έφθασε και ο έξοπλισμός μας —τρία αυτοκίνητα και δύο τόννοι προμηθειών. 'Εκει έπληροφορήθημεν ότι και εις ώρισμένας περιοχάς της Κεϋλάνης υπάρχει το έθιμον της πολυανδρίας, ή πληροφορία δέ αυτή μετέβαλε το σχέδιόν μας, δια να προδώμεν εις σχετικές έπιτοπίους μελέτας. Συνεπληρώσαμεν τας παρατηρήσεις μας, διαμείναντες επί δίμηνον και, τον 'Απρίλιον, έφύγαμεν διά τας Ίνδιαν, φθάσαντες την 14ην εις τον λιμένα Κοχίν της όμνύμου πολιτείας. Το πριγκιπάτον τούτο έχει ένωθι με το Τρανσκόρ και αποτελούν τας όμνύμους «'Ηνωμένας Πολιτείας». Είναι αί πυκνότερον κατοικημένοι περιοχαί των Ίνδιων, ο δέ πληθυσμός των λίαν πεπαιδευμένος, παρά το ύψιστάμενον άυστηρόν άπομονωτικόν κοινωνικόν σύστημα. Φαίνεται ότι υπήρξαν κατά το παρελθόν πολλάι έπαφαί μετά της 'Εγγύς 'Ανατολής, μέσω της 'Αραβικής Θαλάσσης, άν κρίνη κανείς από την ύπαρξιν αρκετών χριστιανών, μουσουλμάνων καθ' όλίγων 'Ισραηλιτών. 'Η θεοκρασία, την εποχήν εκείνην, ήτο άφόρητη. 'Ενεκα τούτου, αλλά και του γεγονότος ότι δεν εύρομεν παλαιόν δρόμον εις την περιοχήν αυτήν, άπεφασίσαμεν να κατευθυνώμεν πρὸς τα εις τα Β.Α. εύρισκόμενα όρη ΝΙΛΓΚΙΡΙΣ, ύψους 2.700 περίπου μέτρων. 'Εκει θα συνεχίζαμεν την μελέτην επί των «Τόντας» —φυλής της περιοχής αυτής— που είχαμεν αρχίσει πρὸ του πολέμου. «Νιλγκίρις» σημαίνει «κυανὰ όρη», καλύπτει δέ αυτή ή όροσειρά μέγα τμήμα της δυτικής περιοχής της έπαρχίας Μαδράς. Διά να φθάσωμεν έως εκεί, έπεράσαμεν από την παραλιακήν ζώνην, όπου ή θεοκρασία ήτο έφιαλτική. 'Εκει, εις τας κλιτύς των λόφων, εύρίσκονται τροπικά δά-

ση, έντός των οποίων κατοικούν αί ήμινομαδικαί φυλαί Τόντας, Κότας και Μπαντάγκας. 'Υπάρχουν όμως και νέγροι Ιθαγενείς, που έχουν άπωθθι εις τας περιοχάς αυτές, τας μαστιζόμενας υπό πυρετών, κατόπιν παλαιότερων διαδοχικών εισβολών. 'Εφθάσαμεν εις 'Ο τ α κ ά μ ο υ ν τ, πρωτεύουσιν της Νιλγκίρις, όπου, εις ύψος 2.100 μέτρων ήσθάνθημεν άνακούφισιν εις το δροσερόν της κλίμα. 'Εκει, συνεχίσαμεν παλαιάν μας μελέτην επί των Τόντας. Οί Τόντας είναι μία όλιγάριθμος φυλή, άριθμούσα περί τα 500 μέλη, που τείνει πρὸς εξαφάνισιν. Τα μέλη της φυλής αυτής αποτελούν ακόμη μυστήριον διά την ανθρωπολογίαν, διότι ή καταγωγή των δεν είναι γνωστή. Οί Τόντας είναι ύψηλοί και ώραίοι και θεωρούν έαυτούς ως τον κύριον λαόν της περιοχής. 'Ακολουθούν και αυτοί το έθιμον της πολυανδρίας. Παραμείναμεν εκεί επί πεντάμηνον και συνελέξαμεν πλείστα βιογραφικά στοιχεία πολυάνδρων οικογενειών. Καί έπειδη είχεν αρχίσει ο ίσχυρὸς άνεμος και αί βροχαί που όνομάζονται Μ ο ν σ ο υ ν, αί όποιαί θα έπέφεραν μεγάλην πτώσιν της θεοκρασίας, άνεχωρήσαμεν την 4ην 'Οκτωβρίου εις Μαλαμπάρ, περιοχήν ή οποία αποτελεί σχεδόν αὐτοτελή χώραν. Κύρια και άνωτέρα φυλή της χώρας αυτής είναι οί «Ναμπουντρίς», οί όποιοι είναι και οί γαιοκτήμονες της Μαλαμπάρ. 'Ενοικιάζουν τας γαίας των εις κατατέρας φυλάς και ζοῦν εκ των πλουσίων εισοδημάτων των. 'Αμέσως κατόπιν έρχεται ή φυλή Ν α ί ρ ς. Τα θήλεα μέλη της φυλής αυτής έχουν το «προνόμιον» να γεννούν παιδιά διά τούς νεωτέρους «Ναμπουντρίς», διότι εκ της οικογενείας της άνωτέρας αυτής φυλής επιτρέπεται ο γάμος μόνον εις τον πρωτότοκον υιόν. Οί νεώτεροι άρρενες της οικογενείας δικαιούνται απλώς να συζούν με γυναίκας της φυλής Ν α ί ρ ς και ν' άποκτούν παιδιά μαζί τους. Καρποί των συμβιώσεων αυτών είναι οί Ν α ί ρ ς, οί δέ πατέρες των θεωρούν τα τέκνα των ως «άπλησιαστα». Δηλαδή περιφρονημένα. 'Η κληρονομία ακολουθεί και αυτή το σύστημα της κατ' ευθείαν εκ μητρός κληρονομίας (Μαρουνακαγιέμ), σύστημα κατά το όποιον ο πατήρ καθίσταται άγέλυθνος διά την οικογένειάν του, υπέυθυνος δέ αυτής ο άδελφός της μητρός, ο όποιος, πλην της φροντίδος διά την οικογένειαν, άποθησκαυ άφήνει όλην την περιουσίαν του εις την μητέρα. Οί Ναίρς κατέχουν τας πλείον καιρίας θέσεις εις την Ινδικήν κυβέρνησιν και ήμπορούν ν' αναγνωρισθούν άμέσως ή από το όνομά των —που είναι το όνομα της φυλής των— ή από τον τίτλον «Μένον», που άπονέμεται εις αυτούς από τον διοικητήν της Μαλαμπάρ. ('Η φυλή

ΛΑΜΑ ΤΟΥ ΣΙΚΙΜ, ΜΕ ΤΑ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ ΤΟΥ

Στην Κανάρα οι γυναίκες παντρεύονται διαφόρους, για ένα μικρό χρονικό διάστημα, συζύγους - αντιπροσώπους του Θεού

Ναίρς έχει 62 «υποφύλας»). Άκολουθεί η φυλή Τίγας. Είναι η πρώτη εκ των θεωρουμένων άπλησι-άστων «μιαρών» φυλών (από τας άνωτέρας, φυσικά), τούτο όμως δεν την έμποδίζει ν' άποτελή μίαν από τας πλέον προοδευτικές και άκμαζούσας κοινότητες. Έπειτα, εις την κλίμακα, έρχονται οι Κ α μ α λ ά ν ς, οι όποιοι συνήθως είναι ξυλουργοί, σιδηρουργοί, κατασκευαστά κωδώνων και χρυσόχοοι, κατατασσόμενοι εις την αυτήν τάξιν μετά των καθαριστών, αστρολόγων, όμβρελλοποιών, ψαλτών και μαλακτών. Καί κατόπιν ακολουθούν αι κατώτεροι και τελείως άποβλητέαι φυλαί των «Παριάς» και «Τσερούμας» και αι διάφοροι «Προδαβιδίνιοι» φυλαί των Ιθαγενών, κ' οι Μ α ρ ά γ ι ς και οι Ν α γ ι ά ν τ ι ς που θεωρούνται οι έσχατοι της κοι-

νωνικής κλίμακος, έντελώς άπλησιαστοί από τους άλλους. Άς σημειωθή ότι εις αυτούς δεν άναγνωρίζεται ούτε το δικαίωμα νά χρησιμοποιούν τας κυρίας δημόσιας όδους!

Η ΑΙΡΕΣΗ ΤΗΣ ΟΥΝΤΙΠΙ

Αί φυλετικά διακρίσεις, όπως είναι γνωστόν, είναι έξαιρετικώς άσθηται εις τας 'Ινδίας και άκατανόητοι διά την νοοτροπίαν άλλων λαών. 'Ηδη, όμως, παρά τας σημειουμένας εύλόγους αντίδράσεις, καταβάλλονται προσπάθειαι νά μετριασθή αυτό το πνεύμα των διακρίσεων, μετά την άνεξαρτητοποίησιν των 'Ινδιών. Θά χρειασθή, όμως, νά παρέλθη χρόνος πολυς μέχρις ότου έπιτευχθή, διότι δεν σβήνουν εύκολα παραδόσεις και κληρονομία αιώνων.

Έμελετήσαμεν και εκεί το έθιμον της πολυανδρίας, αλλά μετά πολλών κόπων και δυσκολιών. Καί τούτο διότι οι κάτοικοι είναι λίαν έπιφυλακτικοί επί του θέματος αυτού, συχνά δε άρνούνται έντελώς την ύπαρξιν του έθιμου. Είναι γεγονός πάντως ότι ή πολυανδρία έχει εκλείψει από άρκετάς περιφερείας της περιοχής. Το έθιμον συναντάται εις μερικά τμήματα της χώρας. Από τα περίεργα δε που έπιληροφορήθην εκεί, είναι ή ύπαρξις της Ο υ ν τ ι π ι της νοτίας Κανάρα, μιάς θρησκευτικής αίρέσεως λατρευούσης τον Κ ρ ί σ ν α, αι γυναίκες της οποίας λαμβάνουν άδιακρίτως συζύγους διά μικράς εκάστοτε χρονικάς περιόδους. Κατά την διάρκειαν των περιόδων αυτών, οι προσώρινοί σύζυγοι θεωρούνται ως αντιπρόσωποι του θεού.

Τα τέκνα δε που γεννώνται εκ των συμβιώσεων αυτών συντηρούνται δι' έπιχορηγήσεως της κοινότητος, προερχομένης από χρήματα που συλλέγονται έξ έράνου γινόμενου μεταξύ των παροδικών συζύγων. 'Η αίρεσις αυτή αριθμεί περί τας 120 γυναίκας. Είς Μαλαμπάρ διεμείνανμε επί δύομισι μήνας. Καί, την 15ην Δεκεμβρίου 1949, άνεχωρήσαμεν διά την έκτέλεσιν του κυρίου προγράμματος της άποστολής μας. Έξεκινήσαμεν με όλον τον έξοπλισμόν μας διά τα σύνορα του Θιβέτ. 'Ητο το δυσκολώτερον μέρος της άποστολής μας, διότι, πλην τών άλλων έμποδίων, είχαμεν ν' αντιμετώπισαμεν και τόν κίνδυνον νά θεωρηθώμεν ύποπτοι εις την άπηγορευμένην αυτήν χώραν του μυστηρίου.

ΕΙΣ ΤΟ ΚΑΛΙΜΠΟΚ

Έταξιδεύσαμεν διά ξηράς και θαλάσσης. Έφθάσαμεν εις Καλκούταν την 4ην 'Ιανουαρίου 1950. Καί εκείθεν, με τα αυτοκίνητα της άποστολής μας, κατηλύθημεν πρὸς Καλιμπόγκ —τό δόρειον τμήμα της δυτικής Βεγγάλης. Είναι ο τελευταίος σταθμός και ή κυρία άποθήκη διά το εμπόριον του έρίου με το Θιβέτ. Εκεί έφθάσαμεν περί το τέλος του 'Ιανουαρίου. Ένοικίσαμεν μίαν οικίαν και έπεριμέναμε νά τακτοποιηθούν αι πολιτικά συνθήκαι εις το Θιβέτ, το όποιον και σήμερα ακόμη εύρίσκεται εις άνώμαλον έσωτερικὴν κατάστασιν. 'Υπελογίζαμεν νά εισέλθωμεν εις το Θιβέτ κατά τὸ άναμενόμενον θέρος, διαβαίνοντες τὰ σύνορα των 'Ιμαλαίων. Είς το μεταξύ διάστημα, κατεβάλλαμεν συνεχείς και έπιπόνους προσπάθειαι νά επιτύχαμεν μίαν άδειαν εισόδου, διά νά φθάσωμεν έστω και μέχρι του Γιάγκ-Τσέ. Συνητήσαμεν όμως τρομακτικές δυσχερείαι και, τελικώς, άρνησιν, διότι αι πολιτικά συνθήκαι έξελίσσοντο κατά τὸν χειρότερον, διά τὸ έργον μας, τρόπον. Τὸν Νοέμβριον είχε γίνει ή εισβολή των Κινέζων κομμουνιστών εις το Θιβέτ. 'Υπό τας προϋποθέσεις αυτές, δεν ήτο εύκολον, ούδέ δυνατόν, νά μάς δοθῇ ή άδεια δι' εἰρηνικάς επιστημονικάς έρεύνας εις μίαν νευραλγικὴν περιφέρειαν. Αι τοπικαί άρχαι άπήντησαν με συνεχείς άρνήσεις εις τας σχετικὰς αιτήσεις μας όπως εισέλθωμεν εις την παραμεθόριον περιοχήν του Σ ι κ ι μ, διά μίαν περιωρισμένην επιστημονικὴν έργασίαν. Έτσι, ήναγκάσθημεν νά παραμείνωμεν εις Καλιμπόγκ, όπου, όμως, ο καιρός μας δεν έχρησιμοποιήθη επί ματαίῳ. Τὰ πρόσφατα γεγονότα του Θιβέτ είχαν καταστήσει τὸ Καλιμπόγκ λίαν ένδιαφέρον. Κατέφθαναν συνεχώς πλούσιοι και ευγενείς Θιβετιανοί κομίζοντες σημαντικὸν μέρος της περιουσίας των και εγκαθίσταντο έντός και εκτός της πόλεως. Αύτους τοὺς ανθρώπους έσκοπεύσαμεν νά μελετήσωμεν εις τὸν τόπον τους, όπου μάς άπεκλείετο ή είσοδος. Καί τώρα, ήρχοντο εκείνοι πρὸς ήμάς. Δεν θά τοὺς έβλέπαμεν, θέβαια, εις τὸ περιβάλλον των, αλλά και ή γνωριμία των επί ξένου εδάφους ήτο κάτι τὸ πολὺ καλύτερον από τὸ άπόλυτον κενὸν που προεβλέπαμεν, όταν μάς ήρνήθησαν την άδειαν εισόδου εις τὸ Θιβέτ. 'Επὶ πλέον οι Θιβετιανοί έπωλοῦσαν πολλὰ από τὰ υπάρχοντά των διά νά έξοικονομοῦν χρήματα. Έτσι δέ μάς έδόθη ή εύκαιρία ν' αγοράσωμεν πλήθος τοπι-

κῶν πολυτίμων ειδῶν, με τὰ όποία έπλουτίσθη ή συλλογή των έθνογραφικῶν βιοτεχνιμάτων του 'Εθνικοῦ Μουσείου της Κοπεγχάγης.

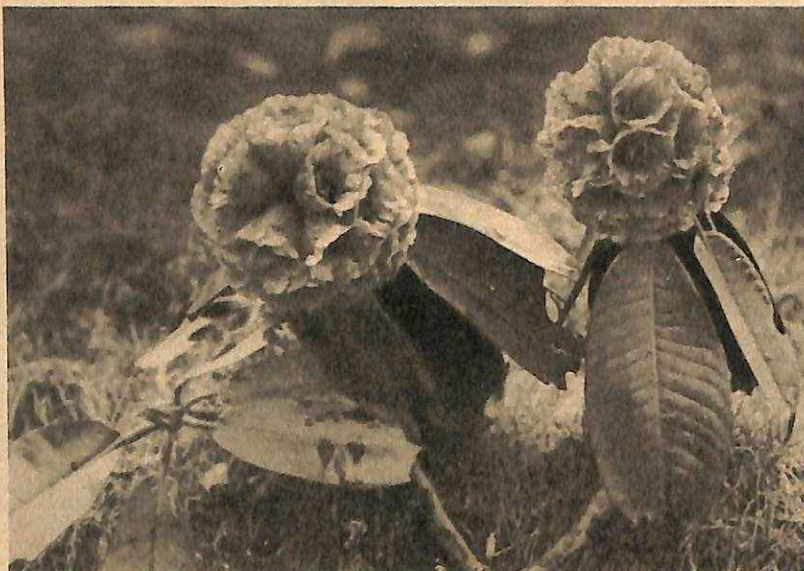
ΠΟΛΥΑΝΔΡΙΑ ΚΑΙ ΕΔΩ

Καθ' όλον τὸ διάστημα της έν Καλιμπόγκ παραμονής μας δεν έπαύσαμεν οὔδε επί ήμέραν τὰ διαθήματά μας διά την άδειαν εισόδου εις τὸ Θιβέτ, πλην όμως όλα απέδθησαν εις μάτην. Άλλοτε άντεμετωπίζαμεν σαρφεῖς και σκληράς άρνήσεις, άλλοτε συστηματικάς κωλυσιεργίας, άλλοτε ευγενείς υπεκφυγὰς. 'Υπεβάλαμεν και τηλεγραφικὴν αίτησιν εις τὴν κυβέρνησιν του Θιβέτ, αλλά και αυτή άπερρίφη, με την σύστασιν «ν' αναβάλωμεν επί του παρόντος» τὸ ταξιδιόν μας. Καί, χωρίς νά παραιτηθώμεν από τὸν σκοπόν μας, άπεφασίσαμεν νά χρησιμοποιήσωμεν τὸν χρόνον μας διά την έπιτόπιον μελέτην των πλησίον μας Θιβετιανῶν, αλλά και διά την εκμάθησιν της θιβετιανῆς γλώσσης, ή γνώσις της οποίας πολὺ θά μάς διηκόλυνεν εις τὸ έργον μας. 'Επετύχαμεν νά γνωρισθώμεν με πολλὰς οικογενείας Θιβετιανῶν (εμπόρους και ήμιονηγοὺς εκ της ανατολικῆς έπαρχίας Κνάμ) και διεπιστώσαμεν ότι και εις τὰς ιδικάς των περιοχὰς έπικρατεῖ τὸ έθιμον της πολυανδρίας. 'Ιδιαίτερος πολῦτιμος ήτο ο Σάγκε Τσουγιάνγκ, μικροπωλητής, από την έπαρχίαν Κνάμ, ο όποιος είχε μίαν κοινὴν σύζυγον με τοὺς αδελφοὺς του. 'Αφ' έτέρου, έπαιδαγωγῶν ότι εις την έπαρχίαν Τσάγκ τηρεῖται τὸ έθιμον κατά τὸ όποιον πατέρες και υιοὶ μοιράζονται μίαν γυναίκα. Είς την έρευνάν μας αὐτὴν συνητήσαμεν έπίμονον άπροθυμίαν, διότι, αι γυναίκες κυρίως, έδυσκόρουν εις την «ξενικὴν άδιακρίσιαν». Αὐτὴν την έπιφύλαξιν εύραμεν ακόμη και εις άριστοκρατικάς θιβετιανὰς οικογενείας. Μία τοιαύτη οικογένεια υπήρξε λίαν φιλόφρων δι' ήμάς και μάς έδέχετο μετά μεγίστης ευγενείας, οσάκις την έπισκεπτόμεθα. 'Αλλ' άκριβῶς αὐτὴ ή ευγένεια έφάνη ότι ήτο τὸ μεγαλύτερον έμπόδιον εις τὸ νά την γνωρίσωμεν καλύτερον. 'Οσάκις έμνημονεύσαμεν τὸ θέμα της συζυγικῆς των καταστάσεως (πατήρ και υἱὸς είχαν ὡς κοινὴν σύζυγον τὴν μητριάν του νέου) οι τρόποι των ήλλασσον, δυσάρεστος σιωπὴ έπηκολούθει, συνέλεγαν δέ πληροφορίας μόνον με φανεράν εκ μέρους των δυσάρεσκειαν. 'Ενῶ συνεχίζαμεν τὸ έργον μας, άλλο δυσάρεστον γεγονός δι' ήμάς έσημειώθη. Είς την αγοράν του Καλιμπόγκ εκκυκλοφόρησαν έντυπα κομμουνιστικά, διά των οποίων μάς κατηγοροῦσαν ότι είμεθα όργανα άγλοαμερικανικά, δυσοδομοῦντα ύπερ των έν Θιβέτ ήμπεριαλιστῶν, διά ν' άποξενωθοῦν αι 'Ινδία από την Κίναν. Μὰς άπειλοῦσαν δέ ότι θά έπετίθεντο έναντίον της οικίας μας, εάν έπιμέναμεν εις τὰ σκοτεινὰ σχέδιά μας. Δεν έλάβαμεν ὅπ' ὄψιν μας τὰς άπειλάς, ή δέ άστυνομία έλαβε μέτρα έξουδετερώσεως της πηγῆς αὐτῆς ένοχλήσεως.

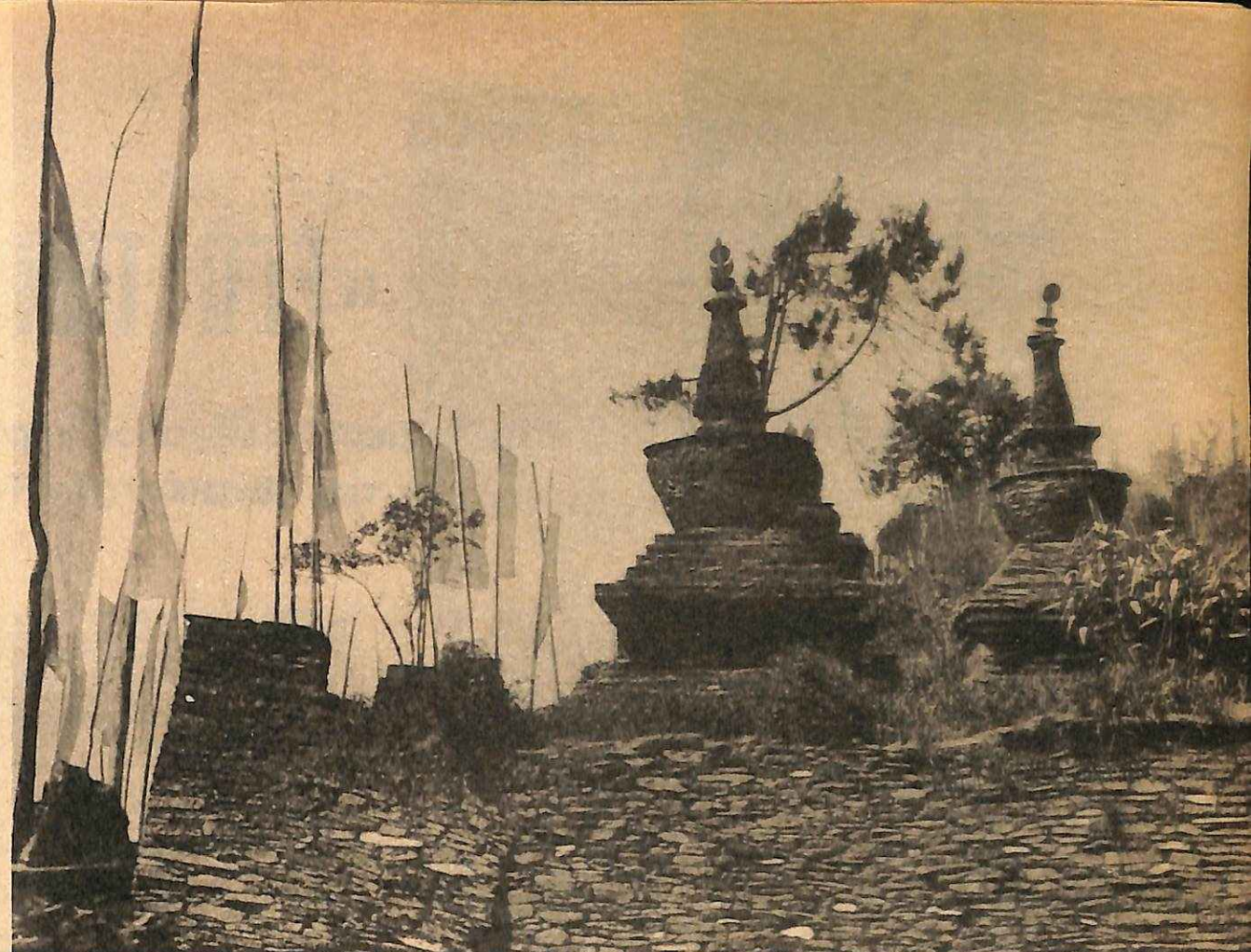
ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΕΛ. 48

Μελέση
το

Η ΒΛΑΣΤΗΣΗ των 'Ιμαλαίων καλύπτει όλη την κλίμακα του φυτικού βασιλείου, αναλόγως του ύψους, αρχίζοντας από την τροπική που όργιάζει στα κρᾶσπεδα για νά καταλήξη στις λειχήνες και στα θρύσα, που εξαφανίζονται και αυτά όσο ανερχάμεθα πρὸς την περιοχή των αινώνιων παγετώνων. Τὰ ροδόδενδρα με τὴ θαυμασία και μεγαλοπρεπή άνθησή τους και τὸ πολῦτιμο ξύλο του κορμού τους, άφθονοῦν σὲ ὕψος 4.000 μέτ. και άποτελοῦν ένα από τὰ πιὸ ὁμορφα στολίδια του Σικίμ.

ΛΑΜΑΣ ΤΟΥ ΣΙΚΙΜ, ΜΕ ΤΑ ΙΔΙΟΤΥΠΑ ΜΟΥΣΙΚΑ ΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΑ, ΕΞΩ ΑΠΟ ΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ ΤΟΥ ΠΑ-ΜΙΟΝ-ΤΣΙ

ΠΑΡΑΔΟΞΑ φαίνονται στὸν άμήητο τὰ λατρευτικά μνημεία του μυστηριώδους Θιβέτ, καθώς και οι τελετουργίες της σκοτεινῆς του θρησκείας. Οι «σημαῖες των προσευχῶν» έχουν, φυσικά, κι αυτές κάποια μυστική σημασία.

(Φωτ. Ν. ΤΟΜΠΑΖΗ)

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΟΡΕΙΑ της από τὸ Μαλαμπάρ πρὸς τὰ σύνορα του Θιβέτ, ή άποστολή του πρίγκιπος Πέτρου άντεμετώπισε πολλές δυσχερείες, μεταξύ των οποίων ήταν και ή κοπιώστικη διάδαση της τροπικῆς ζούγκλας.

«ΕΓΩ ΤΗΝ ΔΙΑΛΕΞΑ ΓΙΑ ΘΥΜΑ ΜΟΥ!»

Σ' ένα νούμερο, ο μεγάλος χορογράφος Μπαλαντσάιν, υποδύεται την πολιομυελίτιδα. Άγγιζει την αγαπημένη του γυναίκα, την Τανακουίλ. Κι' αυτή, αργότερα, προσβάλλεται από την άρρώστια

Ο Τζώρτζ Μπαλαντσάιν, ο διάσημος χορογράφος του «Νιού Γιόρκ Σίτυ Μπάλλετ», του περίφημου «Μπαλλέτου της Νέας Υόρκης», δεν είναι πιά νεαρός: Θά κλείσει φέτος τα 52 του χρόνια. Η ευκνησία του όμως κ' η εργατικότητα του έχουν μείνει απαραράχτες όπως την εποχή που ήταν 20 ετών. Αυτό τουλάχιστον αποδείχθηκε στην τελευταία θριαμβευτική τουρνέ του μπελλέτου του σ' όλα σχεδόν τα θέατρα του κόσμου...

Άλλα η τουρνέ αυτή είχε μια τραγική νότα, που ανάγκασε τον ίδιο τον Τζώρτζ Μπαλαντσάιν να μην ακολουθήσει το μπαλλέτο του στην υπόλοιπη τουρνέ, και να μένει, απ' τον Νοέμβριο, στην Κοπεγχάγη. Πρόκειται για μια πολύ συγκινητική ιστορία, που έχει ως εξής:

Ο Τζώρτζ έχει παντρευτεί πέντε φορές. Οι τέσσερις πρώτες γυναίκες του ήταν: η Ταμάρα Τζέβα, η Άλεξάνδρα Ντανίλοβα, η Βέρα Τορίνα (ή περίφημη χορεύτρια) κ' η Μαρία Ταλτσιόφ. Αργότερα, όμως, ο Τζώρτζ παντρεύτηκε την νεώτατη και άριστοτατη επύρια μπαλλαρίνα του μπαλλέτου του, την Τανακουίλ Λέ Κλέρκ, που την είχε γνωρίσει όταν ήταν μικρό κορίτσακι 14 χρονών, στη Σχολή Κλασικού Χορού της Νέας Υόρκης, και την έρωτεύθηκε άμέσως. Ο Τζώρτζ έκανε την Τανακουίλ, ή Τάνα (τ' όνομα «Τανακουίλ» της δόωσε ο πατέρας της, θερμός άνθρωπιστής, γιατί έτσι λεγόταν η γυναίκα του Ταρκίνου του Μεγαλοπρεπούς, ενός απ' τους βασιλιάδες της Ρώμης) μεγάλη χορεύτρια, κ' η επιδείξι της στο Παρίσι, όπου έμνηνεσε τη «Δυτική Συμφωνία», και στο θέατρο «Ρεάλ» της Κοπεγχάγης, όπου χόρευε το «Απόγευμα ενός Φαύνου», του Ντεμπυσσύ, είχε θριαμβευτική επιτυχία. Στις 3 Νοεμβρίου, όμως, έπειτα απ' την παράσταση αυτή, η Τανακουίλ αισθάνθηκε πολύ άσχημα. Φώναξε τον Τζώρτζ κ' εκείνος την είδε να γκρεμίζεται ξαφνικά μπροστά του ασίσθητη. Την μετέφεραν στο ξενοδοχείο με 40 πυρετό. Η διάγνωση των γιατρών ήταν αμείλικτη: Πλήρης παράλυση από πολιομυελίτιδα! Κι από κείνη τη στιγμή άρχισε η πάλη με τον θάνατο. Ο Άλεξάνδρος Λάσεν, ένας απ' τους μεγαλύτερους Δανούς γιατρούς, ανέλαβε να σώσει την άτυχη Τανακουίλ, κι ο Τζώρτζ έμεινε από τότε κοντά της, αφήνοντας την διεύθυνση του μπαλλέτου στον Τζέρομ Ρόμπινς. Επί σαράντα ώρες, η Τάνα ανέπνεε αποκλειστικά με τον σιδερένιο πνεύμονα, μεταξύ ζωής και θανάτου. Έπειτα, την έβγαλαν απ' το μηχανήμα, κι άρχισε ν' αναπνέει μόνη της, αφού της εφαρμόσθηκε ένα μπουστό από πλαστική ύλη, που έχει εφεύρει ο Λάσεν.

Εκείνο που κάνει τον Τζώρτζ Μπαλαντσάιν απαρνηγόρητο είναι το γεγονός ότι έχει τύψεις γι' αυτό το πάθημα της πολυαγαπημένης του γυναίκας — όχι μόνον γιατί οι γιατροί αποδίδουν την προσβολή της πολιομυελίτιδος εν μέρει στην υπερκόπωση της Τανακουίλ, αλλά και για λόγους δεισιδαιμονίας. Πραγματικά, ο πρώτος ρόλος στον οποίο ο Τζώρτζ είχε χρησιμοποιήσει την Τάνα ήταν σε μια φιλανθρωπική παράσταση στο «Ουάλντορφ Άστόρια», της Νέας Υόρκης, για την καταπολέμηση της... πολιομυελίτιδος! Ο Μπαλαντσάιν είχε εμφανισθεί τότε στη σκηνή ντυμένος σά μαύρα, με μια μακάβρια μάσκα, παριστάνοντας την τρομερή άρρώστια, κι αφού χόρευε λίγο, διάλεξε για «θύμα» του την Τάνα, δείχνοντας προς το μέρος της. Η Τάνα τότε σωριάστηκε στα πόδια του, κάνοντας την παράλυτη... Ο Τζώρτζ δεν μπορεί, λοιπόν, να μη σκέπτεται τώρα πώς η σύμπτωση δεν ήταν τυχαία. «Εγώ φταίω», λέει και ξαναλέει. «Εγώ την είχα διαλέξει για το ρόλο του θύματος...».

Το παράξενο είναι ότι και στα 1952, σε μια άλλη παράσταση στο «Σίτυ Σέντερ», της Νέας Υόρκης, ο Τζώρτζ είχε δώσει στην Τανακουίλ ένα ρόλο που της έφερε γρουσουζιά: Ο πρώτος χορευτής, ο Χέρμπερτ Μπίλς, έπαιζε το «κακό πνεύμα της Ιατρικής» κ' εξώρκιζε την Τάνα απειλώντας την μ' ένα νυστέρι. Έπειτα από δυο μέρες η Τανακουίλ έπαθε περιτονίτιδα...

Ας σημειωθεί ότι πολλές μεγάλες μπαλλαρίνες είχαν τραγική μοίρα. Η Ντάκαν στραγγαλίστηκε από μια εσάρπα, η Έμμα Λιβρό κάπκε ζωντανή στην πυρκαϊά της Όπερας των Παρισίων κ' η Όλγα Σπεσίδοτσεβα βρίσκεται εδώ και είκοσι χρόνια σ' ένα αμερικανικό φρενοκομείο. Μα ο μεγάλος χορογράφος Μπαλαντσάιν, παρ' όλα αυτά τα προηγούμενα και την δικαιολογημένη δεισιδαιμονία που του προκάλεσε η τραγική πραγματοποίηση της σκηνής της πολιομυελίτιδος, είναι αποφασισμένος να παλαίψη για να σώσει την αγαπημένη του Τανακουίλ.

Απ' όλες τις προηγούμενες γυναίκες του, ο Τζώρτζ Μπαλαντσάιν, αγαπάει περισσότερο την Τανακουίλ. Έτσι ισχυρίζεται τουλάχιστον ο ίδιος και φαίνεται να είναι ειλικρινής, αν κρίνει κανείς απ' την άφοβηση που της έδειξε, όχι μόνο απ' την ημέρα που συνέβη το τραγικό γεγονός, αλλά απ' την αρχή της γνωριμίας τους. Ίσως μάλιστα σ' αυτό να οφείλεται η άδυναμία που της έχει — στο γεγονός ότι αυτός την έπλασε, αυτός

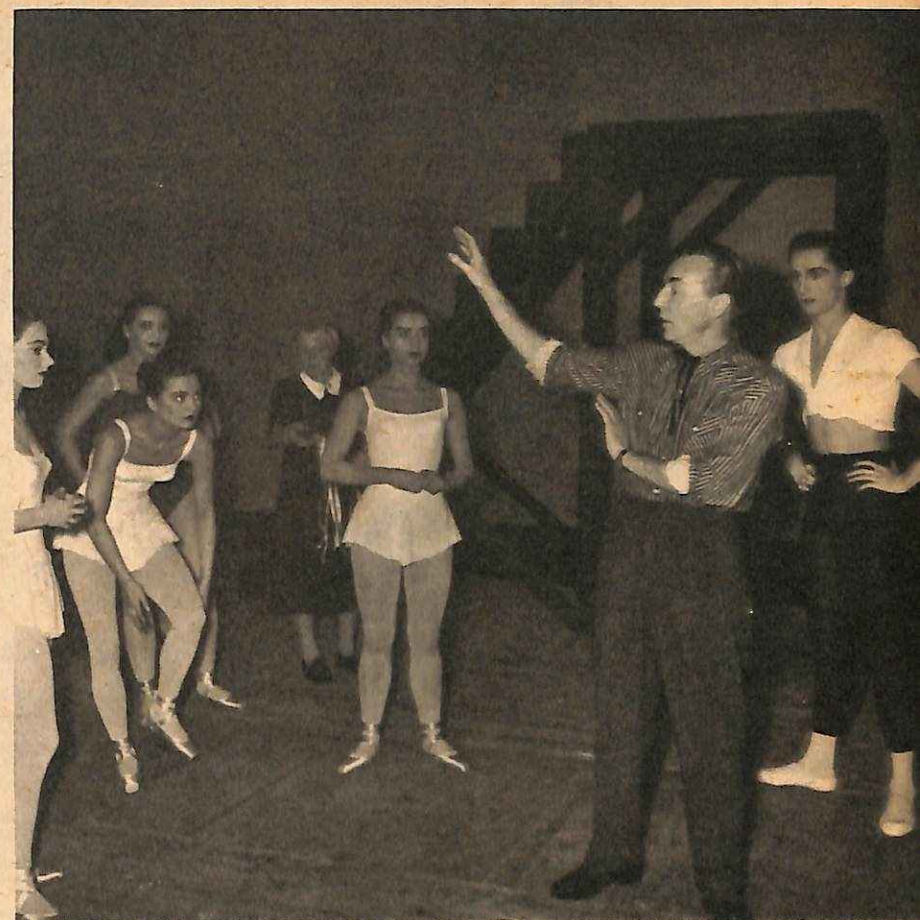
την έκανε μεγάλη χορεύτρια, παίρνοντάς την από μικρή δεκαπεντάχρονη μαθητριά και μεταμορφώνοντάς την στην μεγαλύτερη ίσως μπαλλαρίνα των Ήνωμένων Πολιτειών. Γι' αυτό κ' η παράλυση που τη χτύπησε του υποίχισε τόσο άκριδα. Στις πρώτες σαράντα ώρες, όταν αντί για την Τανακουίλ ανέπνεε ο σιδερένιος πνεύμονας που της είχαν εφαρμόσει, η αγωνία του ήταν αφάνταστη. Κανείς δεν ήξερε, πράγματι, εκείνη τη στιγμή αν θα νικούσε ή ζω ή ο θάνατος. Ο γερός, νεανικός οργανισμός της Τανακουίλ δογίκε νικητής. Μα κ' έπειτα, άρχισε το δράμα της σιγανής αναρρώσεως. Αυτό που για έναν άλλο άρρωστο μπορεί να είναι κάτι απλώς βαρετό και κουραστικό — η άκνησία στο κρεβάτι με την προσδοκία της σιγανής αναρρώσεως — ήταν για την πρώτη μπαλλαρίνα του Μπαλλέτου της Νέας Υόρκης ή πιο απογοητευτική, ή πιο τραγική κατάσταση. Η Τανακουίλ ήταν — είσαι ακόμα — σαν ένα πουλί που του έκοψαν τα φτερά του. Για έναν άλλον άνθρωπο, η έλπιδα πώς θα ξαναπερπατήσει, θα ξανασηκωθεί, είναι άρκετη. Μα μια χορεύτρια δεν μπορεί να ζήσει χωρίς το χορό. Θα μπορέσει άραγε ποτέ η Τανακουίλ να χορέψει, να πετάξει στη σκηνή, όπως στην τελευταία της παράσταση, στο «Απόγευμα ενός Φαύνου», στο θέατρο «Ρεάλ» της Κοπεγχάγης; Είναι πολύ αμφίβολο... Ο Τζώρτζ όμως της δίνει κουράγιο. Της αναφέρει το παράδειγμα της Όλυμπιονίκης Λίς Χάρτελ, που με μια τέρρασια προσπάθεια θλήσεως κατόρθωσε να ξαναποκτήσει όλες τις αθλητικές της ικανότητες, παρ' όλο το γεγονός ότι έμεινε παράλυτη

5 δώδεκλα χρόνια. Της λέει για μια καινούργια ζωή, με διαφορετικές έ-στω απασχολήσεις και διαφορετικές αξίες, που τους περιμένει... Το άριστο χέρι της Τανακουίλ έχει κιόλας ξαναβρή κάποιες ικανότητες μετακινήσεως. Κάθε μέρα, ο Τζώρτζ, τη συνοδεύει στην πισίνα του νοσοκομείου, όπου διυθσμένη σε νερό θερμοκρασίας 37 βαθμών, η Τανακουίλ, υποβάλλεται σε μια σειρά ασκήσεων προωρισμένων να ξαναδώσουν στους μύς της την χαμένη τους δύναμη...

«Είναι μάταια όλ' αυτά — θα προτιμούσα χίλιες φορές να πεθάνω!», είχε πη η Τανακουίλ την πρώτη φορά που ο Τζώρτζ προσπάθησε να της δώσει θάρρος. Μα τώρα δεν το λέει πια αυτό. «Όταν βγαίνει απ' το δωμάτιό της στη μεγάλη θεράντα του νοσοκομείου, πάνω στο φορείο της, κοιτάζει τον κήπο και χαμογελάει. Πέρσι ο Τζώρτζ είχε αγοράσει ένα σπιτάκι κοντά στο Ουέστ Πόρτ, για τις ημέρες των διακοπών, αλλά δεν πρόφθασαν να καθήσουν εκεί ακόμα... Τότε, άλλωστε, δεν του έδωσαν και πολλή σημασία. Μα τώρα, το πράγμα είναι διαφορετικό. Η Τανακουίλ κοιτάζει τον κήπο του νοσοκομείου και ρωτάει: «Είναι αλήθεια πώς ο δικός μας κήπος είναι πιο ωραίος απ' αυτόν, Τζώρτζ;»

Κι ο Τζώρτζ την χαϊδεύει και της απαντάει:

— Είναι πιο ωραίος και πολύ πιο μεγάλος: Είναι επτά δώδεκλα έκτα-ρια, Τάνυ!

Ο ΤΖΩΡΤΖ ΜΠΑΛΑΝΤΣΑΪΝ, ο διάσημος προσκεκλημένος του Βασιλικού Θεάτρου της Κοπεγχάγης, άρχισε άμέσως τη διδασκαλία των χορογραφιών που θα παρουσιάσει το φημισμένο μπαλλέτο της δανικής πρωτεύουσας. Μέλη του θιάσου παίρνουν οδηγίες για τον «Απόλλωνα Μουσγέτη»

(Φωτ. Polfoto)

ΑΛΛΗ ΧΟΡΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΜΠΑΛΑΝΤΣΑΪΝ ΕΙΝΑΙ Η «ΣΕΡΕΝΑΤΑ», ΣΕ ΜΟΥΣΙΚΗ ΤΟΥ ΤΣΑΪΚΟΦΣΚΥ

ΣΤΗ «ΣΕΡΕΝΑΤΑ» ΟΙ ΠΕΡΙΦΗΜΕΣ ΜΠΑΛΛΑΡΙΝΕΣ ΤΗΣ ΚΟΠΕΓΧΑΓΗΣ ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΥΝ ΟΛΗ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΤΗ ΧΑΡΗ ΤΟΥΣ

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΜΕ ΤΟ ΑΕΛΦΙΝΙ

ΤΟΥ ΝΤΑΙΗΒΙΝΤ ΝΤΙΒΑΪΝ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Καλοκαίρι στη Μύκονο. Ένας Έγγλέζος αρχαιολόγος, ο καθηγητής Κάλντερ, φτάνει ένα μεσημέρι στο νησί, με σκοπό να κάνει έρευνες στο θυθό της θάλασσας για να μελετήσει ένα αρχαίο ναυάγιο, μία τριήρη φορτωμένη με άμφορείς και αγάλματα που άνακαλύφθηκε έξω απ' τη Δήλο. Ο Κάλντερ, χαρακτηριστικός τύπος Έγγλέζου ψυχραιμού και φλεγματού, συναντά στη Μύκονο το μόνο πρόσωπο που μπορεί να του πη που περίπου βρίσκεται το ναυάγιο. Το πρόσωπο αυτό είναι η Πηρώ Λούστρου, μία τετραπέρατη, πανέμορφη και πλούσια Έλληνίδα, που περνάει το καλοκαίρι της στη Μύκονο, επειδή ο πατέρας της θέλει να την απομακρύνει απ' την Ίταλο με τον οποίο είναι τρελλά έρωτευμένη, τον Γκουίντο Τορτσέλλι. Η Πηρώ είναι αποφοτισμένη να εμποδίσει με κάθε τρόπο τον Έγγλέζο αρχαιολόγο να φέρει εις πέρας την αποστολή του. Και τούτο επειδή αυτή έχει ανακαλύψει πρώτα το αρχαίο ναυάγιο, κάποια μέρα που κολυμπούσε έξω απ' τη Δήλο με τον Ίταλο φίλο της, τον Γκουίντο Τορτσέλλι, κ' έχει ένα δικό της σχέδιο στο νου. Την ίδια ακριβώς μέρα φτάνει στη Μύκονο κ' ένας Άμερικανός δημοσιογράφος, ο Τζων Μάντεν, για να παρακολουθήσει για λογαριασμό της εφημερίδας του τις έρευνες του Έγγλέζου αρχαιολόγου. Στο άναμεταξύ, ο Γκουίντο Τορτσέλλι πείθεται απ' έναν άρχαιοκάπηλο, τον Νικόμαχο, να πουλήσει λαθραία σ' έναν πλούσιο Σουηδό, τον Νόρατ, το αρχαίο άγαλμα που βρήκε στο θυθό της θάλασσας. Χωρίς να ειδοποιήσει την Πηρώ πηγαίνει κρυφά έξω απ' την Μύκονο, παίρνει το άγαλμα και το κρύβει κάπου άλλο. Στο άναμεταξύ η Πηρώ εξομολογείται στον Κάλντερ και τον Μάντεν το ασήθημά της και τους παρακαλεί να πείσουν τον πατέρα της ν' αφήσει τον Γκουίντο να πη στη Μύκονο για να βοηθήσει κι αυτός στις αρχαιολογικές έρευνες. Ο Μάντεν πιστεύει ότι απ' την Άθινα έπρατος. Φέρνει μονάχα στην Πηρώ ένα γράμμα απ' τον Γκουίντο, ο οποίος της δηλώνει ότι απέφασε να πουλήσει το άγαλμα. Η Πηρώ απογοητεύεται απ' τη στάση του Γκουίντο και αποφασίζει να βοηθήσει τον Κάλντερ. Στο άναμεταξύ φτάνει και ο Νικόμαχος στο νησί.

9

—Ίσαμε τις τέσσαρες, αποκρίθηκε ο Κάλντερ. Προσέξατε τίποτε το ύπαιτο;
—Τίποτε.
—Και τι κάνατε έπειτα;
—Πήγα την Πηρώ στο σπίτι της, αποκρίθηκε ο Κάλντερ. Κουβεντιάσαμε λιγάκι μπροστά στην πόρτα της και γύρισα στο ξενοδοχείο ν' αλλάξω.
—Έπειτα;
—Ξανασυναντηθήκαμε εδώ στις εξήμισι.
—Λείψατε, δηλαδή, απ' την παραλία κάπου δυο ώρες. Σ' αυτό το διάστημα έγινε ό,τι έγινε.
—Δεν είναι δυνατόν να κουβιάσει ο Γκουίντο το άγαλμα μόνος του, είπε ο Κάλντερ σκεπτικώς. Κάποιος θα τον βοηθήσει.
—Ασφαλώς. Νομίζω πως δεν θα κάνω άσχημα να πεταχτώ ως την Τήνο να δω αν μπορώ να πάρω απ' εκεί καμιά πληροφορία.
—Εγώ λέω να εξετάσουμε πρώτα αν είδε κα-

νείς εδώ γύρω ένα καίτι απ' την Τήνο την Τρίτη.
—Δεν είναι άσχημη ή ιδέα σου, είπε ο Μάντεν. Η Πηρώ φώναξε τον καφετζή.
—Θέλω να ξέρω, του είπε ελληνικά, αν φάνηκε κανένα καίτι απ' την Τήνο εδώ γύρω, την Τρίτη το μεσημέρι. Ποιός μπορεί να μ' ας πη;
—Ο Καβουνίδης, αποκρίθηκε ο καφετζής άφου σκέφτηκε λιγάκι. Ψαρεύει απ' το πρωί ίσαμε το βράδι στην άκρη του μώλου. Αυτός θα ξέρη σίγουρα. Να στείλουμε τον Πετρο ή τον φωνάξω.
—Ο μικρός έφυγε με την παραγγελία και ο Μάντεν ρώτησε τον καφετζή:
—Άλλος κανείς;
—Ο Γιώργος.
—Ποιός είναι ο Γιώργος;
—Ένα παιδί δώδεκα χρονών—ένας σωστός διάβολος—που δόσκει τα κατοίκια της μάνας του ψηλά στο λόφο, πάνω απ' τον κάδο. Όλη την ώρα εκεί βρίσκεται. Κάθεται και μετράει τα καράδια που περνούν, τα καίτια που μπαίνουν στο λιμάνι, τους ανθρώπους που είναι μέσ' στα καίτια. Τα βλέπει όλα, όσα πρέπει κι όσα δεν πρέπει.
—Δες νατάν εκεί την Τρίτη;
—Πάντα είναι εκεί. Θα στείλω να τον φωνάξω. Περιμένετε.

Σε λίγο ήρθε και ο ψαράς με τον Πετρο ή. Ναί, είπε όταν τον ρώτησε η Πηρώ, είχε δη ένα παλιοναύτο απ' την Τήνο κατά τις πέντε τ' απόγευμα την Τρίτη, αλλά δεν ήξερε ποιανού ήταν.
—Κάτι είναι και αυτό, είπε ο Μάντεν όταν έφυγε ο ψαράς. Να δοίμε τώρα τι θα μ' ας πη ο μικρός.

Περιμέναν. Ο Κάλντερ άπλωσε ένα σχεδιάγραμμα πάνω στο τραπέζι και θυβίστηκε σέ μελέτη.
Φωνές ακούστηκαν πέρα απ' τα μαγαζιά. Ένας χωροφύλακας έρχότανε προς το καφενείο τραβώντας απ' το γιανιά ένα άγοράκι. Ένα τσοβέρμο παιδικά ακολουθούσαν, ανάμεσα σ' αυτά και η μικρή Θεοδώρα με το άγγελικό πρόσωπο.

Πλησίασαν στο τραπέζι και πριν προλάβει ο χωροφύλακας ν' άνοιξη το στόμα του, ο μικρός άρχισε να δονείται.
—Τι έκανα και μ' έπιασε; Τι έκανα; Τίποτε. Γιατί να πάω φυλακή άφου δεν έκανα τίποτε;
—Ήσυχα, δέ θα π' ας φυλακή, είπε ο Μάντεν ήρεμα. Θέλω μονάχα να σέ ρωτήσωμε κάτι.
—Κάθισε, Γιώργο, είπε η Πηρώ.
—Δεν κάθομαι, είπε ο μικρός.

Η Πηρώ είπε του χωροφύλακα πως δεν τον χρειάζονταν π' ας. Στάθηκε έπειτα στο άγορι.
—Γιά π' ας μου, Γιώργο, ήσουν με τις κατσίκες σου στο βουνάκι την Τρίτη νωρίς τ' απόγευμα;
—Ήμουν, αποκρίθηκε ο μικρός.
—Π' ας μ' ας είδες.
—Γιά το καίτι που ήθε απ' την Τήνο θέλετε να μάθετε; Δεν ξέρω ποιανού ήτανε. Ο Γκουίντο ήτανε μέσα.
—Ο Γκουίντο; ρώτησε η Πηρώ με φωνή σθημένη.
—Είσαι βέβαιος; είπε ο Κάλντερ.
—Βέβαιος, λέει: Τον είδα με τα μάτια μου να φοράν αυτά που βάζετε όταν βουτάτε—δεν ξέρω πως τα λέτε—και να μπαίνει στη θάλασσα.
—Το καίτι τον περιμένε;

—Όχι, τον άφισε κ' έφυγε. Ο Γκουίντο κολύπησε κάτω απ' το νερό, όχι όμως πολύ βαθιά, και τραβήξε κατά τα βράχια.

—Έπειτα; Τι έγινε έπειτα;
—Ξαναγύρισε μία ώρα αργότερα, ίσως μιάμιση. Κάθισε ακριβώς κάτω απ' εκεί που βρισκόμουν. Δεν τον έβλεπα, αλλά τον άκουα ν' ανασαίνει βαθειά και, κάπου κάπου, να σφυρίζη. Το καίτι ήρθε να τον πάρη. Στάθηκε στ' άνοικτά κι ο Γκουίντο πήγε ίσαμ' εκεί κολυμπώντας κάτω απ' το νερό για να μη τον δούν. Έγώ όμως τον έβλεπα γιατί ήμουν ψηλά κι από ψηλά βλέπει κανείς βαθειά μέσ' στο νερό. Σκαρφάλωσε στο καίτι και ξεκίνησαν άμέσως.

—Κουβαλούσε τίποτε μαζί του;
—Τίποτε. Ούτε καν το σακί που είχε πάρει μαζί του όταν έπεσε στη θάλασσα.
—Μμ... έκανε ο Μάντεν, αυτό πρέπει να βρίσκεται ακόμη κάπου εδώ.

Ο μικρός έσκυψε άξαφνα κοντά στ' αυτί της Πηρώς και ψιθύρισε με ύφος εμπιστευτικό.
—Δεν τόπα σέ κανένα πως είδα τον Γκουίντο, μην άνησυχής. Βλέτω άλλα δέ μυλά. Μόνο στην άδελφή μου το είπα.

—Μόνο στην άδελφή σου! άναφώνησε η Πηρώ άπελπισμένη.
—Κ' εκείνη το είπε σέ μένα καθώς έρχόμαστε, είπε η Θεοδώρα χαμογελαστή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 17ο

Ο Κάλντερ σήκωσε το κεφάλι του απ' τον χάρτη που εξέταζε και είπε:
—Ακούστε πως βλέπω εγώ τα πράγματα. Ο Γκουίντο έμαθε πως βρίσκομαι εδώ και φοβήθηκε πως θα μού έλεγες που ήτανε κρυμμένο το άγαλμα. Αποφάσισε λοιπόν να το πάρη διαστικά απ' τη σπηλιά και να το κρύψει κάπου άλλο...ώσπου να βρη τρόπο να το δώσει στον Νόρατ. Το ζήτημα είναι τώρα, που το έκρυψε;
—Μ' ας φώτισες, είπε ο Μάντεν γλυκά. Δέ μού λές, Πηρώ, ξέρεις τίποτε άλλες σπηλιές εδώ κοντά;
—Η Πηρώ τον κοίταξε με μία λάμψη στα μάτια.

—Νομίζεις, αλήθεια, πως θα μπορούσε να το κρύψει πάλι σέ σπηλιά; Ξέρω β—που μού έδειξε ο ίδιος—και μία άλλη που ανακάλυψα μόνη μου. Δες να πήγε εκεί γιά... (μιά έλαφριά κοκκινάδα άπλώθηκε στα μάγουλά της) γιά... να π' ας έπειτα στον πατέρα μου και νά...

—Και να τον έκιδίσει να δώσει τη συγκατάθεσή του γιά το γάμο σας; ρώτησε ο Μάντεν ειρωνικά. Άγαπητή μου, αυτό θα πη πως δεν ξέρεις καλά τον Γκουίντο. Άλλά ούτε και τον πατέρα σου.

—Έχεις δίκιο, είπε η Πηρώ με άμνηχανία και, σά να πήρε ξαφνικά μιάν απόφαση, τραβήξε τον χάρτη του Κάλντερ μπροστά της και συνέχισε: Οι σπηλιές είναι εδώ... εδώ... καί, μού φαίνεται, εδώ (χάραξε μικρά σημάδια με το νύχι της). Εκείνη που βρήκα μόνη μου είναι εδώ.
—Όρα, Π' ας λοιπόν, είπε ο Μάντεν.
—Που; ρώτησε ο Κάλντερ με άπορία.
—Νά ρίξωμ μία ματιά στις σπηλιές.
—Ουτό θα γίνει στην ώρα του, είπε ο Κάλντερ. Έκείνο που πρέπει να κάνωμ τώρα είναι να εξετάσωμ τα πράγματα ψυχραιμα και λογικά.

Το μόνο που ξέρομ θετικά είναι που ακριβώς βούτηξε ο Γκουίντο. (Έδειξε με το μολύδι του στο χάρτη): Έδώ! Κατέβηκε στη σπηλιά, φυσικά. Δεν ξέρομ ποιά κατεύθυνση πήρε όταν βγήκε απ' τη σπηλιά. Έχομ όμως ένα άλλο στοιχείο: τον χρόνο. Πόση ώρα μ' ας είχε ο μικρός πως έβαλε ο Γκουίντο να γυρίση;

—Μιά—μιάμιση, είπε η Πηρώ σκύνοντας μπροστά με ζωηρό ενδιαφέρον.

—Ας π' ας μιάμιση. Έπομένως, τρία τέταρτο γιά να πάη και τρία γιά να γυρίση. Κολυμπώντας κανονικά σ' αυτό το βάθος, δέ θακανε πάνω από δύο μίλια την κάθε φορά. Σύμφωνα με τους ύπολογισμούς μου, δέ θα πήγε π' ας μακριά από τούτο εδώ το σημείο (έδειξε το χάρτη) ή, αν πήρε αντίθετη κατεύθυνση, ως εδώ που τελειώνει ο βράχος. Θα έρευνήσωμ τη δόκεια πλευρά τώρα το πρωί και τη νότια τ' απόγευμα.

Σηκώθηκε με ύφος αποφασιστικό δάξοντας το μολύδι του στην τσέπη του και πρόσθεσε:

—Περιμένετε δυο λεπτά. Κάτι θέλω να τακτοποιήσω με την άστυνομία.

—Με την άστυνομία; ρώτησε η Πηρώ άνησυχή.

Ο Κάλντερ έβαλε τα χέρια στις τσέπες του και την κοίταξε σοβαρά.

—Ένα άγαλμα άξιας έχει εξαφανιστή. Πρέπει να ειδοποιηθή η άστυνομία, γιά να πάρη τα μέτρα της.

—Ω, σέ παρακαλώ, μην άνακατεύης την άστυνομία, είπε η Πηρώ ίκεντικιά. Άφισε να πάρωμ μόνοι μας τα μέτρα μας. Έξάλλου, ώσπου να κινηθή η άστυνομία, θάμνη π' ας πολύ άργού. Και θα γίνει σκάνδαλο, μεγάλο σκάνδαλο. (Έσκυψε το κεφάλι περιλπη): Φτάνει όσος θόρυβος έγινε γύρω απ' τ' όνομά μου τώρα τελευταία.

—Άνοησίες.

Ο Μάντεν είχε τα μάτια του στηλωμένα πέρα στο μώλο κ' έμοιαζε να παρακολουθή κάτι. Δυο άντρες είχανε βγή απ' ένα καίτι και βάδιζαν πλάι—πλάι στην προκυμμία. Πέρασαν μπροστά απ' το καφενείο κουβεντιάοντας ζωηρά και τραβήξαν κατά το ξενοδοχείο.

—Πολύ ενδιαφέρον, μουμούρισε.

—Ποιό είναι πολύ ενδιαφέρον; ρώτησε η Πηρώ.

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ ΓΙΩΡΓΗ ΒΑΡΛΑΜΟΥ

Ο μικρός έσκυψε άξαφνα κοντά στ' αυτί της Πηρώς και ψιθύρισε με ύφος εμπιστευτικό.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΕΛ. 46

Μάντεν άνασχηκόνοντας πονηρά το ένα του φρύδι και ή κοπέλα κοκκίνισε.

Κείνη τη στιγμή ήθε ο Πετρο ή και η Πηρώ του χαμογέλασε γλυκά. Ένα χαμόγελο που έκανε τον Μάντεν να καταλάβη γιατί η Μύκονος δολάληρη τη λάτρευε.

—Πήγαμνε να μού φέρης τον Κωστάκη, είπε η Πηρώ στον μικρό. Έπειτα να μού στείλεις τη Θεοδώρα. Και τον Γιώργο. Και να π' ας αν το καίτι του Άριστειδή είναι στο μώλο. Π' ας της Μαρία να έρθη να με βοηθή.

Το μυαλό της δούλεψε γοργά, καθαρά, δημιουργικά. Έδινε τις διαταγές της σαν ένας στρατηγός που έπιστρατεύει τον πληθυσμό ενός χωριού.

Με την πλάτη άκουμπισμένη στην καρέκλα του, το καπέλλο κατεδαμμένο πάνω στο μέτωπο, ο Μάντεν την παρακολουθούσε με μάτια μισόκλειστα.

Η Θεοδώρα παρουσιάστηκε χωρίς να την ειδοποιήση κανείς και η Πηρώ της είπε άμέσως:

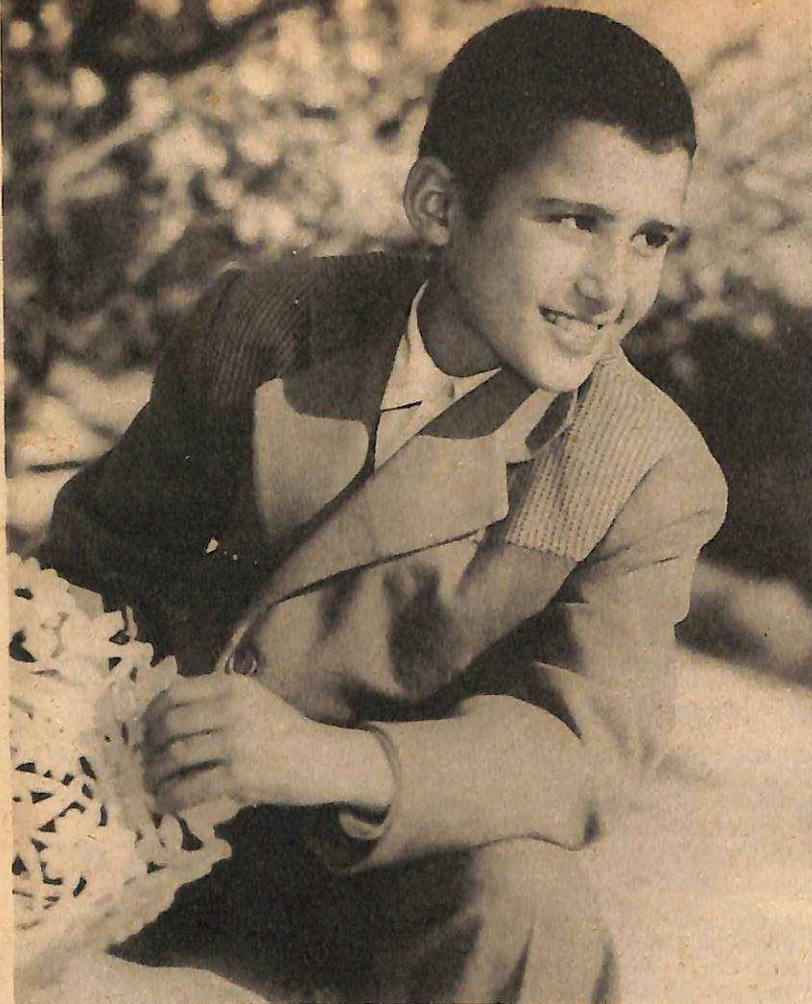
—Το καίτι του θείου σου είναι άραγμένο πλάι στο καίτι που ξένου που ήθε σήμερα απ' την Άθινα. Πήγαμνε να π' ας του θείου σου πως τον παρακαλώ να βγη στ' άνοικτά—να μείννη κάπου μισή ώρα μακριά απ' το μώλο—και όταν ξαναγυρίση να ρίξη την άγκυρά του πάνω στην άλυσίδα του ξένου καϊκιού. Μπ' ας στο νόημα.

—Μπ' ας, αποκρίθηκε η μικρή. Θέλεις, δηλαδή, όταν ο ξένος πάη να σηκώσει την άγκυρά του, να γίνει μεγάλη φασαρία και να τον πάρη όλος ο κόσμος είδηση.

—Ακριβώς

“ΔΕΝ ΕΙΧΑ ΓΟΝΕΙΣ, ΕΙΧΑ ΤΟ ΖΑΝΝΕΙΟ!”

ΟΣΑ ΠΑΙΔΙΑ ΑΝΕΤΡΑΦΗΣΑΝ ΣΤΟ ΠΑΛΑΙΟΤΕΡΟ ΑΥΤΟ ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΠΟΚΤΟΥΝ ΟΛΑ ΤΑ ΕΦΟΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΧΑΡΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

ΧΩΡΙΣ ΠΑΤΕΡΑ και χωρίς μητέρα, ο μικρός Βασίλης βρήκε στο Ζάνναιο ένα στοργικό σπίτι, όπου θα συντηρηθί και θα μάθι μιὰ τέχνη.

Κείμενο και φωτογραφίες ΒΑΣΟΥ ΜΙΓΚΟΥ

ΚΑΘΑΡΟΣ και τακτικός ο κοιτώνας, δείχνει την πολιτισμένη ατμόσφαιρα που βασιλεύει στο λαμπρό Ίδρυμα. Αναρίθμητα άπορα όρφανά διαπλάσθηκαν σε χρήσιμους ανθρώπους, στα 75 χρόνια της λειτουργίας του.

«Εργασία, Τιμιότης, Υπακοή, Ίσχυρά θέλησις: Όπουδήποτε και αν βρίσκωμαι οι λέξεις αυτές με ακολουθούν. Όταν με ρωτούν αν έχω γονείς, τους λέω όχι, αλλά είχα, τους εξηγώ, την καλή τύχη να με δεχθούνε στο Ζάνναιο από τα μικρά μου χρόνια. Καί τότε άπορούν και μου λένε:—Όστε από το Ζάνναιο δγαίνουν τόσο ίκανοί άνθρωποι; Καί τους λέω τότε εγώ:—Άπό το Ζάνναιο δγαίνουν πολύ καλύτεροι, έγω είμαι από τους χειρότερους».

Το Ζάνναιο είναι το παλαιότερο όρφανοτροφείο της Ελλάδος, και ή έδρα του βρίσκεται στον Πειραιά. Οι τέσσερις άρετές που ανεφέρθησαν στην άρχή, άποτελούν το μότο του. Καί όλο το άπόσπασμα που παραθέσαμε άνήκει σε μιὰ έπιστολή, που έλαβε ο διευθυντής του πρό καιρού άπό έναν άλλοτε τρώφιμο.

Ό έπιστολογράφος εργάζεται σήμερα σαν έπόπτης σ' ένα ελληνικό ναυπηγείο στην Άγγλία. Μ' όλο που μόλις πέρασε τα 18, κερδίζει περίπου 9.000 δρχ. το μήνα, μισθός που είναι άρκετά μεγαλύτερος άπ' όσο πληρώνεται ένας δουλευτής στην Ελλάδα. Στον πόλεμο είχε χάσει τον πατέρα και την μητέρα του, και κυριολεκτικά τον είχαν μαζέψει από το δρόμο. Στο Ζάνναιο, που έγινε το δεύτερο σπίτι του, έμαθε γράμματα, διδάχθηκε μιὰ τέχνη, και όταν έφθασε στην κατάλληλη ηλικία, του βρήκαν δουλειά. Σήμερα είναι αυτόρκης, και το άνετο μέλλον του χαμογελάει μπροστά.

Η περίπτωση του νεαρού έπόπτη δέν άποτελεί εξαίρεση στα χρονικά του Ζαννείου. Άπό την έποχή της ίδρύσεώς του —πάνω άπό 75 χρόνια πέρασαν άπό τότε— αναρίθμητα άγόρια έχουν έκμεταλλευθί κατά τον καλύτερο τρόπο τη γενική και την τεχνική εκπαίδευση που άπέκτησαν στο όρφανοτροφείο. Πολλά άπ' αυτά σήμερα κατέχουν υπεύθυνες θέσεις στην κοινωνία.

Στο Ζάνναιο γίνονται δεκτά μόνον άγόρια —συνήθως άπορα όρφανά και άπό τους δυο γονείς. Πρέπει να έχουν συμπληρώσει το έβδομο έτος της ηλικίας τους. Το ίδρυμα είναι σαν μιὰ μεγάλη οίκογένεια που δέν φροντίζει μονάχα για τις σωματικές και πνευματικές άνάγκες των παιδιών της όσο βρίσκονται κάτω άπ' τη σκέπη της, αλλά είναι πρόθυμη να σπεύσει σε βοήθειά τους, όποιαδήποτε στιγμή παραστή άνάγκη, άκόμη και άφού θάχουν φύγει. Κατά κανόνα, τα παιδιά μαθαίνουν μιὰ τέχνη είτε σ' ένα άπό τα ειδικά τμήματα που διαθέτει το ίδρυμα, είτε σε νικτερινά σχολεία ή τέλος ειδικεύονται σε εργοστάσια του Πειραιά. Άν δείχνουν έφεση για τις άνώτερες σπουδές, τους παρέχεται κάθε εύκαλία να σπουδάσουν στο Πολυτεχνείο και στο Πανεπιστήμιο της Άθήνας ή στη Θεολογική Σχολή της Χάλκης, στην Κωνσταντινούπολη.

ΔΩΡΕΑ των άδελφών Γαβοιήλ, ή πτέρυξ στο παράρτημα της Έκκλης, άνηγέρθη για ν' άντιμετωπισθούν οι έκτακτες άνάγκες που ήλθαν σαν έπακόλουθα του συμμοριτοπολέμου.

ΜΕ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΧΟΛΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ ΕΓΚΑΙΝΙΑΣΘΗΚΕ Η ΝΕΟΔΗΜΤΟΣ ΑΙΘΟΥΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ, ΔΩΡΕΑ ΤΗΣ κ. Α. ΜΑΛΑΜΙΔΗ, ΧΗΡΑΣ ΠΑΛΑΙΟΥ ΔΩΡΗΤΟΥ ΤΟΥ ΖΑΝΝΕΙΟΥ

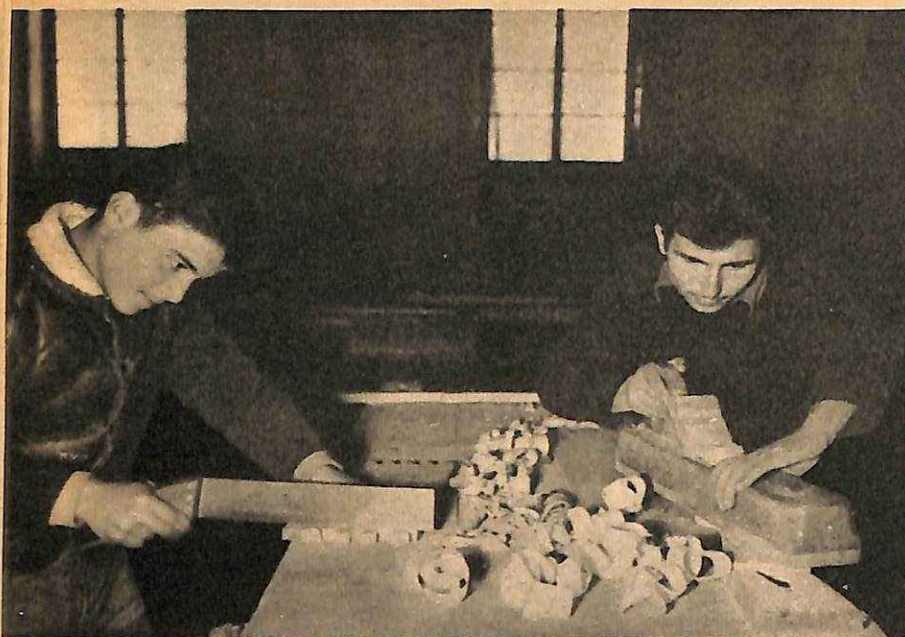

Η ΝΕΡΑ-Ι·ΔΑ ΤΟΥ ΣΗΚΟΥΑΝΑ

ΟΤΙ ΚΑΙΡΟ ΚΙ' ΑΝΚΑΝΗ Η ΖΑΚΕΛΙΝ ΦΑΜΠΡ
ΔΕΝ ΠΑΡΑΛΕΙΠΕΙΝΑ ΣΚΙΣΗ ΜΕ ΤΟ ΣΚΙ ΤΗΣ
ΤΑ ΝΕΡΑ ΤΟΥ ΤΙΑΓΟΥΔΗΜΕΝΟΥ ΠΟΤΑΜΟΥ

Αποκλειστικότης ΕΙΚΟΝΩΝ — ΚΑΜΕΡΑ ΠΡΕΣΣ

ΣΑ ΝΕΡΑ-Ι·ΔΑ ΤΟΥ...ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΑΙΩΝΑ ΔΙΑΣΧΙΖΕΙ ΤΟ ΣΗΚΟΥΑΝΑ

ΣΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ του έλληνοϊταλικού πολέμου, το ξυλουργείο και το μηχανουργείο του Ζαννείου έκτελούσαν παραγγελίες για το στρατό.

ΤΟ ΖΑΝΝΕΙΟ

ΑΣ ΝΙΑΣΘΟΥΝ ΟΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΟΙ!

Πατέρας και μάνα γι' αυτά τα παιδιά είναι ο Γεώργιος Οικονόμου, ο οποίος τους έχει άφοσιωθή ολοκληρωτικά και διευθύνει το Ζάνναιο σχεδόν επί μια εικοσιπενταετία. «Έχει την ψυχή ενός εφήβου», λέει γι' αυτόν η κ. Α. Μαλαμίδα, μια από τις ευεργέτιδες του ιδρύματος. Οι παλιοί τρόφιμοι τόν θυμούνται και αλληλογραφούν μαζί του επί χρόνια αφού φύγουν από το ίδρυμα. Κανένα σύμπλεγμα μειονεκτικότητας δεν τους αφήνει το γεγονός ότι μεγάλωσαν σε ορφανοτροφείο. Αντίθετα, παίρνουν μαζί τους τις καλύτερες αναμνήσεις από εκεί, και ιδίως από τον διευθυντή, που τόσο συνέβαλε στο να καταστήσει τη νεανική τους ζωή εύτυχισμένη, παρά τις καταδρομές της τύχης.

ΑΠΡΟΣΔΟΚΗΤΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗ

Ο κ. Οικονόμου θυμάται με συγκίνηση μια άπροσδόκητη επίσκεψη που δέχτηκε λίγο μετά την άπελευθέρωση. «Κάποια μέρα, μάς λέει, ένας ψηλός, μεγαλόσωμος νέος, με στολή Αμερικανού αεροπόρου, μπήκε στο γραφείο μου και με χτύπησε στην πλάτη. «Με θυμάστε, κύριε διευθυντή;», με ρώτησε έλληνικά. Τον κοίταξα και τον ξανακοίταξα, αλλά δεν μπορούσα να τον θυμηθώ».

Μόνον όταν του είπε το όνομά του, ο κ. Οικονόμου θυμήθηκε πως μόλις προ μερικόν ετών τον είχε στο ίδρυμα. Είχε μεταναστεύσει στην Αμερική, με την κήρυξη του πολέμου, κατετάγη στην αεροπορία και πολέμησε στο Στάλινγκραντ. Πολλές φορές, καθώς πετούσε πάνω από τα εχθρικά εδάφη, στη σκέψη του ξαναρχόταν το Ζάνναιο.

Τα τελευταία νέα που άκουσε για τον αεροπόρο, ο κ. Οικονόμου, ήταν πως είχε ασχοληθή με βιομηχανικές επιχειρήσεις και φαίνεται ότι πηγαίνει πολύ καλά...

Το Ζάνναιο οφείλει το όνομά του σε μια πλούσια χήρα, την Έλενη Ζαννή, που κληροδότησε όλη την πε-

ριουσία της για να κτισθή το ίδρυμα, στα 1874. «Ήδη πριν απ' αυτήν, ο άντρας της είχε χρηματοδοτήσει την ανέγερση του πειραϊκού νοσοκομείου που φέρει το όνομά του. Προτίμησαν τόν Πειραιά γιατί και οι δυο κατάγονταν από εκεί, μολονότι είχαν αποκτήσει την περιουσία τους στην Αίγυπτο.

Μέχρι τις αρχές του Β' Παγκοσμίου πολέμου, το ορφανοτροφείο είχε 130 παιδιά στο ίδρυμα του Πειραιά. Διέθετε επίσης θερινό παράστημα στα κτήματά του, στην Έκκλη. Το ίδρυμα λειτουργούσε επιχορηγούμενο από τόν Δήμο Πειραιώς.

Κατά τη διάρκεια της κατοχής, όχι μόνο κατάρθωσε με τρομακτικές θυσίες να διατηρηθώ, ενώ άλλα παρόμοια ιδρύματα έκλειναν το ένα μετά τ' άλλο, αλλά επέτυχε να χορηγή και καθημερινό συσσίτιο σε 3.500 φτωχά Πειραιωτόπουλα.

Στην κρίσιμότερη περίοδο του συμμοριτοπολέμου, στα χρόνια 1947-49, το Ζάνναιο έκλήθη από την κυβέρνηση να δεχθή αρκετές εκατοντάδες συμμοριόπληκτα παιδιά. Για ν' αντιμετωπίσει τις τρομακτικές ανάγκες, χρειάστηκε να προστεθώ μια νέα πτέρυξ στο καλοκαιρινό παράστημα της Έκκλης. Κ' έτσι τα παιδιά που βρήκαν περίθαλψη από 130 ανέβηκαν σε 430.

Σήμερα ο αριθμός τους έχει κα-

ΤΟ ΖΑΝΝΕΙΟ ΣΗΜΕΡΑ

τέθει σε 350 (200 στόν Πειραιά και 150 στην Έκκλη). Αλλά και πάλι αυτός ο αριθμός είναι αφάνταστα μεγαλύτερος από τα μέσα του ιδρύματος, που εξαρτάται πιά σε μεγάλη έκταση από τις δωρεές δικών μας και ξένων ευεργετών. Αν οι δωρεές αυτές δεν αύξηθούν στο εγγύς μέλλον, το Ζάνναιο θα αντιμετωπίσει την τραγική ανάγκη να ρίξει στους δρόμους, απ' όπου τα περισυνέλεξε, πολλά από τα δύσμοιρα ορφανά που σήμερα τούς παρέχει τέτατα αξιοαύμαστη περίθαλψη.

Β. ΜΙΓΚΟΣ

Οι διαβάτες που περνούσαν κάποιο από τα πιά τσουχερά χειμωνιάτικα πρώινά από τις προκυμαίες του Σηκουάνα, τουρτουρίζοντας μέσα στα βαρεία παλλά τους, έμειναν κατάπληκτοι, αντικρύζοντας ένα θέαμα που έμοιαζε περισσότερο με όπτασία παρά με πραγματικότητα. Μια βενζινακτος έσχιζε με ιλιγγιώδη ταχύτητα τα άργακίνητα νερά του ποταμού και από πίσω της, σερνάμενη από ένα σχοινί, μια μαύρη σιλουέττα πάνω σε σκι σήκωνε ένα πελώριο συντριβάνι από παγωμένες, κρυσταλλιαμένες σταγόνες. Θαλάσσιο σκι, στην καρδιά του χειμώνα; Όχι, όνειρο θα ήταν! Έτριβαν τα μάτια τους όλοι καθώς το δράμα εξαφανιζόταν στην καμπή του ποταμού.

Κι όμως το όνειρο αυτό είναι αληθινώτατο, και ονομάζεται Ζακελίν Φάμπρ. Είναι μια γοητευτική εικοσιεξαχρονη γυναίκα, που διαθέτει το μοναδικό στόν κόσμο ρεκόρ να κάνει σκι κάτω από οποιοδήποτε καιρικές συνθήκες.

Η κ. Ζακελίν — όμορφη σαν κόδερ-γκέρλ — έξηγεί ή ίδια το πάθος της ως εξής: «Έκανα πολύ σκι στην Έλβετία, όπου γεννήθηκα. Το καλοκαίρι έκανα επίσης σκι στη Ριβιέρα. Αλλά τώρα βρίσκομαι στο Παρίσι, που τόν χειμώνα δεν προσφέρεται ούτε για σκι στο νερό, ούτε για σκι στα χιόνια. Η επιθυμία μου όμως να ασχοληθώ με το αγαπημένο μου σπόρ ήταν ακατανίκητη. Επιπλέον ήθελα να μάθω καλά τη φιγούρα «μαύρος κύκνος», που συνίσταται στο να πατάς μόνο με το ένα σκι στο νερό, ενώ το άλλο σου πόδι γαντζώνεται από το σχοινί. Πρέπει να πέσης τουλάχιστον 100 φορές μέσα στο νερό, πριν το καταφέρεις».

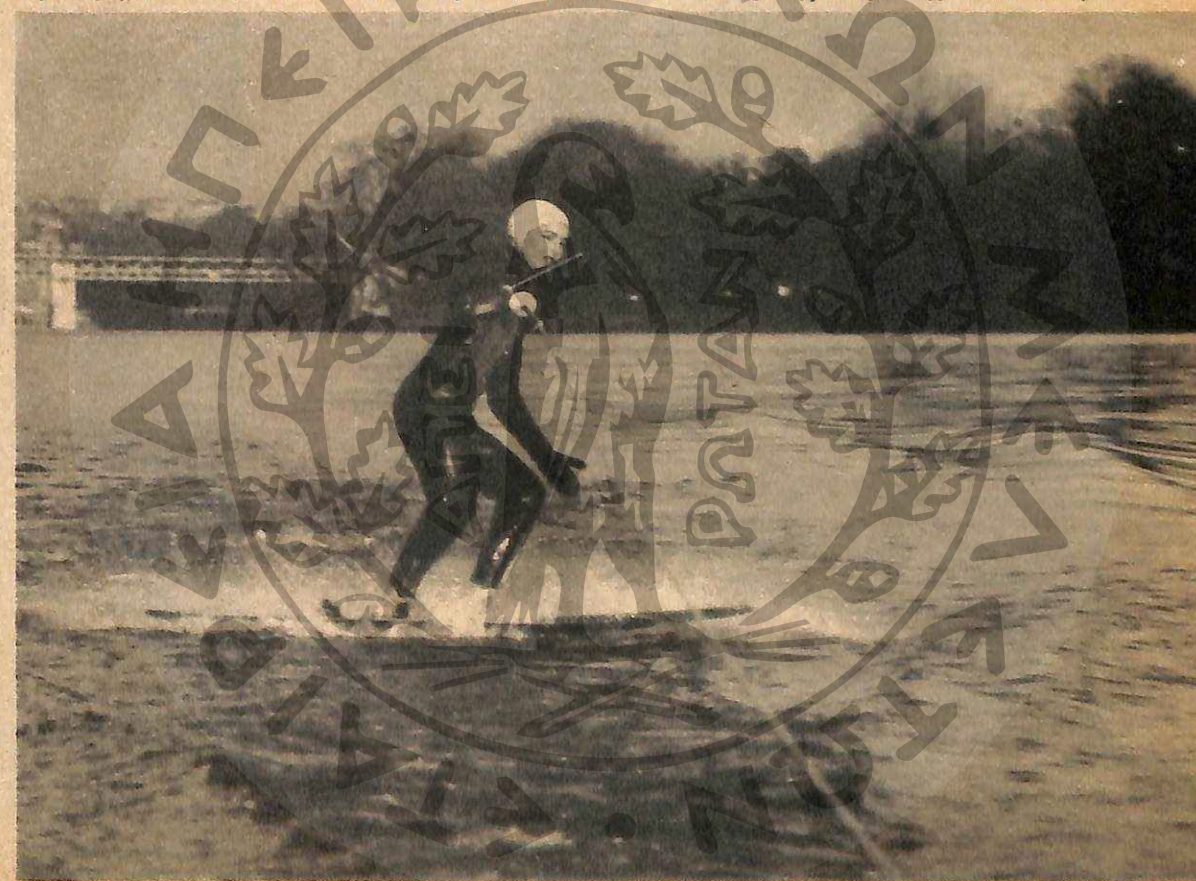
Η ανυπομονησία της την ώδηγησε να πάρη μια τολμηρή απόφαση. Παρήγγειλε σ' έναν όικο ραπτικής μια κομψότατη στολή... βατραχανθρόπου, από ελαστικό. Από μέσα από τη στολή φοράει ένα «ελάχιστο» μπικίνι, όχι, βέβαια, για να την προφυλάξει από το παγωμένο νερό, αλλά για την περίπτωση που θα της συνέβαινε κανένα άτύχημα. «Κανονικά, πρέπει να μπαίνει κανείς γυμνός μέσα σ' αυτές τις στολές», έξηγεί ή χαριτωμένη κ. Ζακελίν και συνεχίζει: «Την πρώτη φορά που παρουσιάστηκα έτσι μέσα στο νερό, οι περαστικοί κουνούσαν το κεφάλι με συμπάθεια, γιατί με νόμιζαν για τρελή. Αλλά από τότε πιά κάνω το σπόρ μου καθημερινά και δεν έχω πάθει ούτε συνάχι. Με τόν τρόπο αυτό λύθηκε το πρόβλημα που με απασχολούσε, να κάνω, δηλαδή, σκι χωρίς να φύγω από το Παρίσι».

Η κ. Φάμπρ είναι μητέρα δυο παιδιών, του Ζαν και της Φρανσουάζ, και ο άντρας της διατηρεί κατάστημα χειμερινών σπόρ. Πρωτόκανε σκι σε ηλικία τεσσάρων ετών, και θέλει να εφαρμόσει την ίδια άγωγή και στα παιδιά της, που είναι σήμερα 6 και 3 χρονών. Την αγάπη στα σπόρ την κληρονόμησε από τόν πατέρα της, τόν διάσημο γιατρό Φρανσουά Όντι, ο οποίος στα συγγράμματά του υποστηρίζει περισσότερο την προληπτική φυσική άγωγή του σώματος παρά την θεραπευτική επέμβαση της Ιατρικής, ή οποία συχνά έρχεται πολύ άργα.

Η ΒΕΝΖΙΝΑΚΑΤΟΣ είναι τώρα έτοιμη να την ραβήξει μαζί της πάνω στα παγωμένα νερά του Σηκουάνα, που πολλές φορές, ακόμα και στην καρδιά του χειμώνα, κυλάνε γκριζωπά και σχεδόν γαλήνια.

Η ΖΑΚΕΛΙΝ δεν ξεχνάει ότι είναι μια όμορφη και καμψη κυρία. Φρόντισε, λοιπόν, να παραγγείλη τη βατραχοστολή της σύμφωνα με όλους τούς τελευταίους κανόνες της παρισινής «Ωτ-κουτύρ».

Μοντέλλα Μανεκέν Μόδα

Ήσπέρια Ιού γαλλικού κινηματογράφου παρουσιάζουν τα δαμάντια της γαλλικής μόδας

Η ZENEVIEB ΠΑΖ παρουσιάζει την βραδινή τουαλέτα «Όπερα», από βελούδο «ρυμπόν», δημιουργία του Κρ. Ντιόρ.

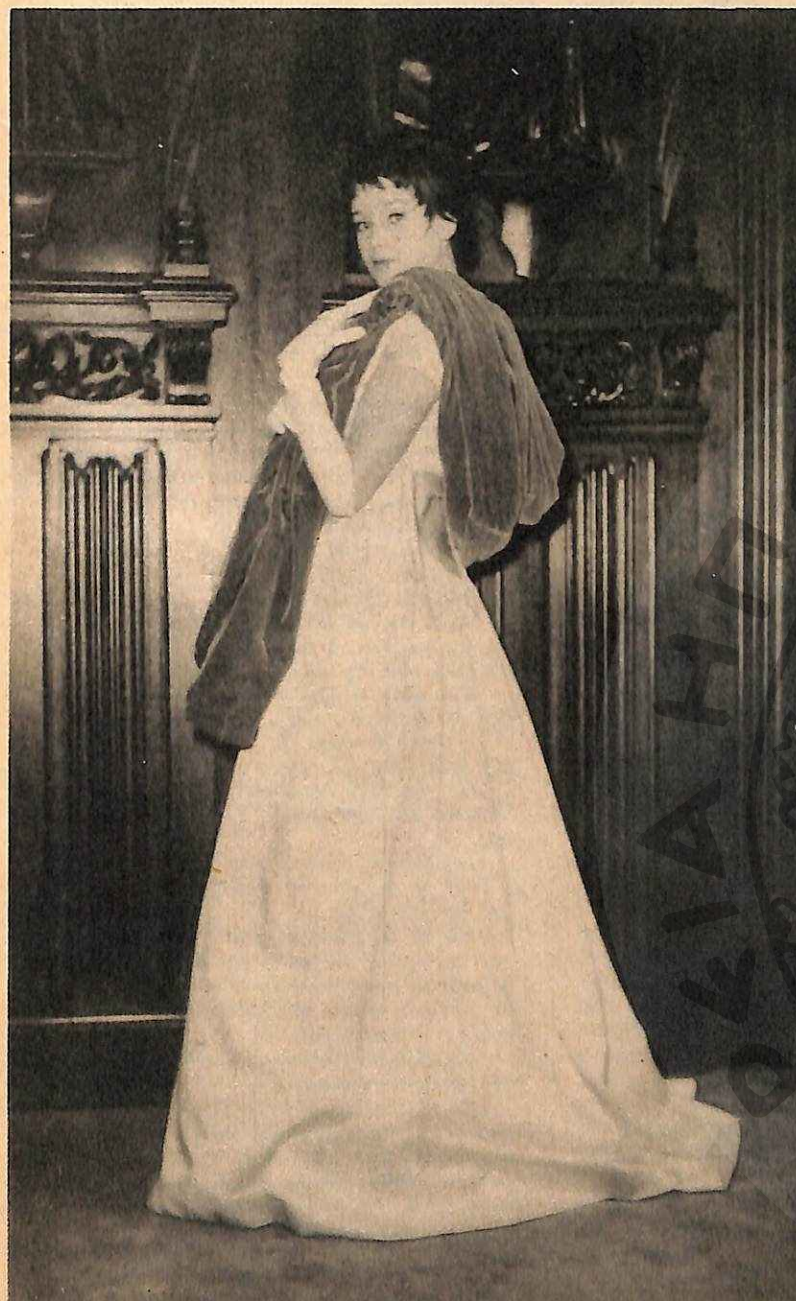

Ο «ΠΑΤΗΡ» ανδρών τε θεών τε» ἐδάνεισε τ' ὄνομά του καὶ μέρος τῆς μεγαλοπρεπείας του γιὰ τὴν θαυμάσια κάπα βραδινῆς τουαλέτας πὺν σχεδίασε ὁ Πιέρ Μπαλμαίν καὶ ὠνόμασε «Δία». Ἡ κάπα πὺν μᾶς ἐπιδεικνύει μὲ τὸ ὑπέροχο παράσημά της ἡ Λιζ Μπουρντιάν, εἶναι ἀπὸ βελούδο σὲ χρῶμα ρουμπινιοῦ, γαρνιρισμένο σὰ φαρυδιὰ μανίκια μὲ βιζόν. Οἱ φτερινὲς ἐπιδείξεις τῆς παρισινῆς σαϊζόν, κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν τῶν ἀντιοπαλόν, ὑπερέβησαν σὲ κομψότητα, γάρη, ποικιλία καὶ...ἀκριβείαν κάθε προηγούμενο. Τὸ Παρίσι ἐξακολουθεῖ νὰ κρατᾷ τὴν προποκαθηδονία, καὶ ἡ παρισινὴ γραμμὴ ἀναμφισβήτητα ὑπερέχει καὶ εἶναι ἀσυγκρίσιμη. Ἀντὶ εἶναι ἡ γνώμη μας. Ἀλλὰ ἐπειδὴ δὲν θέλομε νὰ προκαταλάβωμε τοὺς ἀναγνώστες μας, πολὺ συντόμως θὰ τοὺς δώσωμε τὴν εὐκαιρία νὰ συγκρίνουν καὶ ν' ἀποφασίσουν μόνοι τους

Ἡ συλλογὴ τῶν τελευταίων «κρεασιόν» τῶν γνωστοτέρων παρισινῶν οἰκῶν πὺν παρουσιάζουν σὺν σημερινὸν τοὺς τεῦχος οἱ EL-KONEΣ, ἔχει τὸ προνόμιο ὅτι χρησιμοποιεῖ γιὰ μαννεκὲν ὠρισμένες ἀπὸ τὶς ὠραιότερες καί... πειστικώτερες σιὰρ τῆς γαλλικῆς ὁδόνος. Παλιὰ παράδοση τῆς παρισινῆς «Ἰν-κοντιν» ἔχει καθιερώσει τὴν ἀναμφισβήτως θαυμάσια συνήθεια νὰ προβάλλωνται κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο οἱ ἐμπνεύσεις τῶν διαπρεπεστέρων ἀρχιτεκτόνων τῆς γυ-

ναικείας γραμμῆς, πὺν ἐδρεύουν στὴν γαλλικὴ πρωτεύουσα. Ὅπως θὰ ὁμολογήσουν οἱ χαριτωμένες ἀναγνώστριές μας, ἡ πρωιοτυπία, ἡ ποικιλία καὶ ἡ κομψότης τῶν ἐφευρετικῶν σχεδίων εἶναι καὶ πάλι ἀπαράμιλλη. Οἱ ἀπλὲς καὶ ἀνεπιτήδευτες γραμμὲς τοὺς ἐκπληρώνουν τὸν μοναδικό, ἀλλὰ ὅχι γι' αὐτὸ καὶ λιγώτερο μεγάλο, προσορισμό τους, ν' ἀναδεικνύουν δηλαδὴ σ' ὅλη τῆς τὴν πληρότητα τὴν γυναικείαν ὁμορφιά, τὴν φινέτταν πὺν κρύβει μέσα της κάθε γυναίκα.

ΤΗ ΛΕΥΚΗ ΤΟΥΑΛΕΤΤΑ χοροῦ ἀπὸ μεταξοτό, μὲ βελούδινο «εἰτόλ», σχεδίασε ὁ Ζιβενόν καὶ ἐπιδεικνύει ἡ Α. Ρίμπα.

ΠΩΛΕΤ ΚΟΚΑΤΡΙ: Ἡ Ναντὶν Ταλιὲ καὶ ἕνα χαριτωμένο κοπέιλ στοάπλες, ὠνομάσθησε «Καρτίου» ἀπὸ ἰνδικὰ σχέδια

ΤΟ ΣΚΩΤΣΕΖΙΚΟ ταγεράκι ἀνσάμπλ μὲ καρρό, σχέδιο τῆς Βιοζινὲ, ἀναδεικνύει τὶς ὑπέροχες γραμμὲς τῆς Ζεν. Κερβίν.

φθάνει σ' ένα άπέραντο κτίριο, μέσ' στην καρδιά της έρημου. 'Η 'Αίλαρυ βλέπει με τρόμο να πλησιάζει ή στιγμή της δοκιμασίας της. Σε λίγο θα δροθή άντιμέτωπη με τόν δ'ήθεν άντρα της, τόν Μπέτερτον.

10

Η'μωνα μαζί της στο νοσοκομείο όταν πέθανε. Της ύποσχέθηκαν να βρώ τρόπο να έρθω κοντά σας και να σας δώσω το τελευταίο της μήνυμα. Τό έκανα εύχαρίστως. Βλέπετε, συμ- φωνώ με τις ιδέες σας, με ό,τι κάνατε — με ό,τι κάνετε όλοι σας εδώ. Οι πολιτικές μου πεποιθή- σεις είναι ίδιες με τις δικές σας. Θέλω να σας δο- ηθίσω...».

Θά την πίστευε άραγε ό Μπέτερτον; Μάλλον άπίθανο... 'Εκείνη πάντως θά δοκίμαζε. Τι είχε να χάσει;

—'Ελευθερώνοντας άπαλά τό μπράτσο της άπ' το σφίξιμο του Πήτερς, είπε:

—'Ω, όχι. Πρέπει να δώ τόν Τόμ. Θέλω να τόν δώ τώρα, άμέσως.

—'Ασφαλώς, κυρία Μπέτερτον. Καταλαβαί- νω πολύ καλά την άνυπομονή σας, είπε ό με- γαλόσωμος άντρας με συμπάθεια. (Τά ψυχρά μάτια όστόσο την κοίταζαν έρευνητικά): 'Α, να ή μίς Τζένσον.

Μιά λιγνή κοπέλα με γυαλιά πλησίασε. —Μίς Τζένσον, έλάτε να σας συστήσω στους φίλους μας. 'Η κυρία Μπέτερτον, ή δεσποινίς Νήντχαϊμ, ό δρ Μπαρρόν, ό κ. Πήτερς, ό δρ 'Ε- ρικσον. 'Εχετε την καλωσύνη να τούς οδηγήσετε στο γραφείο να έγγραφούν; Δώστε τους και κά- τι να πιούν. Θά έρθω να σας βρώ σε λίγο. Πηγαί- νω μιά στιγμή την κ. Μπέτερτον στον άντρα της κ' έφτασα.

Στράφηκε στην 'Αίλαρυ. —'Ελάτε μαζί μου, κυρία Μπέτερτον, είπε.

Προχώρησε και ή 'Αίλαρυ τόν άκολούθησε. Καθώς έστριβε τη γωνία του διαδρόμου, έριξε ένα τελευταίο βλέμμα πίσω της. 'Ο 'Αντυ Πή- τερς είχε ακόμη τά μάτια του στηλωμένα επάνω της. Τό πρόσωπό του είχε μιά παράξενη έκφρα- ση. 'Απορία, άνησυχία;... Για μιά στιγμή, ή 'Αίλαρυ νόμισε πώς θά έρχότανε κ' εκείνος μαζί της. «Μέ ύποπτεύεται», σκέφτηκε, «εκατά- λαβε πώς κάτι συμβαίνει, αλλά δεν ξέρει ακόμη τίς».

Και άξαφνα, σάν άστραπή πέρασε ή σκέψη άπ' τό μυαλό της: «Είναι ή τελευταία φορά που τόν βλέπω. Δέ θά τόν ξαναδώ ποτέ πιά».

Γι' αυτό, σήκωσε τό χέρι της και τό κούνη- σε γιά να τόν χαιρετήσει... γιά τελευταία φορά. —'Απ' εδώ, παρακαλώ, κυρία Μπέτερτον, έλεγε ό οδηγός της. Τό κτίριο θά σας φανή στην άρχή λιγάκι περίπλοκο, αλλά θά τό συνήψετε. 'Εχομε πολλούς διαδρόμους κι όλοι μοιάζουν πολύ ό ένας με τόν άλλο.

Σάν σέ όνειρο, ή 'Αίλαρυ βάδιζε σ' έναν ά- τέλειωτο λαβύρινθο με κάτασπρους διαδρόμους. —Δέν τό φανταζόμουν πώς θάταν... νοσο- κομείο, είπε.

—'Ασφαλώς, δέ μπορούσατε να τό φαντασθε- τε. Πολλά πράγματα δέ μπορούσατε να τά φα- ντασθήτε, δέν είναι έτσι;

Η' φωνή του είχε ένα τόνο σαδιστικής ίκανο- ποιήσεως.

—'Ηρθατε, σά να λέμε, στα τυφλά. 'Αλήθεια, δέν σας είπα τ' όνομά μου. Με λένε Πώλ Βάν Χάιντεμ.

—'Όλα είναι κάπως παράξενα καί... τρο- μακτικά, είπε ή 'Αίλαρυ. Αύτοι οι λεπτοί...

—Ναί, ναί, φυσικά. Στην άρχή ξαφνιάζεται κανείς, αλλά σιγά - σιγά συνήθίζει. 'Ω, ναί, θά τούς συνήψετε με τόν καιρό.

Στάθηκε άξαφνα.

—Αύτη τη σκάλα και φτάσαμε, είπε. Μη βιάζεστε. Ψυχραιμία. Λίγη ακόμη ύπομονή.

Κάθε σκαλοπάτι κ' ένα βήμα πρós τό θά- νατο... 'Ανέθηκαν την σκάλα, προχώρησαν πάλι σ' ένα μακρύ διάδρομο και τέλος ό Βάν Χάιντεμ στάθηκε μπροστά σε μιά πόρτα. Χτύπησε, πε- ρίμενε, την άνοιξε.

—'Α, Μπέτερτον, νάμαστε επιτέλους! είπε. Σού φέρνω τη γυναίκα σου!

'Εκανε τόπο στην 'Αίλαρυ να περάσει.

Η 'Αίλαρυ προχώρησε. «Κουράγιο. Ψηλά τό κεφάλι. Μη δειλιάζης», σκέφτηκε.

'Ενας άντρας στεκότανε, με την πλάτη μισο- γυρισμένη, κοντά στο παράθυρο — ένας άντρας καταπληκτικά ώραιός. Η 'Αίλαρυ δέν άναγνώ- ρισε τό πρόσωπο που περίμενε να δει. 'Ο άνθρω- πος αυτός δέν έμοιαζε διόλου με τη φωτογρα- φία του Μπέτερτον που της είχαν δείξει... Μή- πως;

Μιά άόριστη ύποψία την έκανε να πάρη μο- νομιάς την άπόφασή της. «'Ας γίνη ό,τι είναι να γίνη», σκέφτηκε άπελπισμένη.

'Εκανε ένα γρήγορο βήμα μπροστά, ώπισθο- χώρησε τρομαγμένη. Η' φωνή της άκούστηκε πα- ράξενα άλλαγμένη, άνησυχη:

—Μά... αυτός δέν είναι ό Τόμ. Δέν είναι ό άντρας μου... τράυλισε.

'Ως εδώ τά είχε καταφέρει καλά. Είχε παίξει τό μέρος της με άπόλυτη φυσικότητα. Τά μάτια της άντικρουσαν τό έρωτηματικό βλέμμα του Βάν Χάιντεμ που την κοίταζε με προσοχή.

Και τότε ό Τόμ Μπέτερτον γέλασε. 'Ηταν ένα γέλιο ήσυχο, εύθυμο, θριαμβευτικό.

—Καλή δουλειά, έ, Βάν Χάιντεμ; είπε. 'Α- φοι ακόμη και ή γυναίκα μου δέ με άναγνωρίζει!

Μέ τέσσερες δρασκέλιες βρέθηκε κοντά στην 'Αίλαρυ και την έσφιξε δυνατά στην άγκαλιά του.

—'Ολίδια, άγάπη μου! είπε. 'Εγώ είμαι, ό Τόμ! Κι άς είναι τό πρόσωπό μου διαφορετικό άπ' ό,τι τό ήξερες.

Με τό μάγουλο άκουμπισμένο στο μάγουλό της, τά χείλη του πολύ κοντά σ' αυτή της, ψι- θύρισε με φωνή που μόλις άκουγότανε:

—Γιά τ' όνομα του Θεού, πές πώς με άναγνω- ρίζεις! Κινδυνεύομαι!

Χαλάρωσε τ' άγκάλιασμά του, την κοίταξε, την άγκάλιασε ξανά.

—'Αγάπη μου! είπε. Μου φαίνεται πώς έ- χουν περάσει χρόνια και χρόνια. 'Επιτέλους, σ' έχω πάλι κοντά μου!

Η 'Αίλαρυ ένωσε τά δάκτυλά του να πιέζουν τούς ώμους της έπιτακτικά, έπιμονα, σά νάβελαν ια της μετεδώσουν ένα μήνυμα.

Μόνο ύστερ' άπ' ένα δολόκληρο λεπτό την άφησε και κοιτάζοντάς την στα μάτια, είπε:

—'Ακόμη δέν μπορώ να τό πιστέψω. Πές

μου πώς τό βλέπεις τώρα πώς είμαι εγώ, ό Τόμ; 'Η 'Αίλαρυ δέν καταλάβαινε. Δέν μπορούσε να καταλάβει. Αύτη ή άνέλπιστη εξέλιξη ήταν ένα ουράνιο δώρο. 'Αποφάσισε να παίξει τό μέρος της.

—Τόμ! φώναξε και ή φωνή της άκούστηκε βαθεία, πνιγμένη άπ' τη συγκίνηση. 'Ω, Τόμ... Μά τίς...

—Μου έκαναν πλαστική έγχείρηση! 'Ο Χέρτς της Βιέννης είναι εδώ. Κάνει θαύματα. Μη μου πής πώς νοσταλγείς την πλακουτσωτή μύτη μου!

Την ξαναφίλησε ανάλαφρα, άνετα τούτη τη φορά, και στράφηκε στον Βάν Χάιντεμ που πα- ρακολουθούσε τη σκηνή.

—Μέ συγχωρής, Βάν. Τό ξέρω πώς γίνομαι γελοίος με τίς διαχύσεις μου, είπε μ' ένα μικρό γέλιο, σά να ήθελε να κρύψη την άμνηστιά του. —'Ελευθερα, έλευθερα, άποκρίθηκε ό 'Ολ- λανδός χαμογελώντας με συγκατάβαση.

—Θέέ μου, πόσος καιρός πέρασε άπό τότε, ψιθύρισε ή 'Αίλαρυ. Είμαι... ('Εκανε ένα βήμα τρικλίζοντας): Μπορώ να καθήσω, παρακαλώ; 'Ο Τόμ Μπέτερτον έσπυεσε να της προσφέ- ρη μιά πολυθρόνα.

—Φυσικά, άγάπη μου. Φαντάζομαι την κού- ραση που θάχης. 'Όλο αυτό τό τρομερό ταξίδι. Κ' εκείνο τό άεροπορικό δυστύχημα! Τι θαύμα να γλυτώσης μόνη έσύ άπ' όλους τούς επιβάτες! ('Ωστε ύπήρχε άπόλυτη έπικοινωνία. 'Ηξε- ραν τί γινότανε στον έξω κόσμο).

—'Από τότε, κάτι έπαθε τό μυαλό μου, είπε ή 'Αίλαρυ. Ξεχνώ πολύ εύκολα, μπερδεύομαι, έχω τρομερούς κεφαλοπόνους. Και σά να μ'ήν έφταναν όλα αυτά, έρχομαι εδώ και σέ βρίσκω τόσο άλλαγμένο που δέ σέ άναγνωρίζω! Δέν είμαι στα καλά μου, άγάπη μου. 'Ας έλπίσωμε πώς δέ θά σου χαλάσω την ήσυχία σου εδώ!

—Νά μου χαλάσης την ήσυχία, έσύ! Ποτέ! Θά συνέρθης με τόν καιρό. Καί, όσο γιά καιρό, έχομε μπόλικο εδώ.

'Ο Βάν Χάιντεμ προχώρησε άθόρυβα πρós την πόρτα.

—Σας αφήνω τώρα, είπε. Σε λίγο να φέρης τη γυναίκα σου στο γραφείο, Μπέτερτον, γιά να έγγραφή. Για την ώρα, θά θέλετε, φαντάζομαι, να μείνετε μόνοι.

'Βγήκε άπ' την κάμαρα, κλείνοντάς την πόρτα πίσω του.

'Αμέσως ό Μπέτερτον έπεσε στα γόνατά του κοντά στην 'Αίλαρυ κ' έκρυψε τό πρόσωπό του στον ώμο της.

—'Αγάπη μου, άγάπη μου, είπε.

Και πάλι ή 'Αίλαρυ αίσθανθηκε τό προειδο- ποιητικό σφίξιμο τών δακτύλων του. Λόγια ψι- θυριστά, έπιμονα, έπιτακτικά, βγήκαν άπ' τά χείλη του:

—Συνέχισε τό παιχνίδι. Μπορεί να ύπάρχη μικρόφωνο κάπου εδώ... δεν ξέρει κανείς.

'Αυτό ήταν, φυσικά. Δέ μπορούσε να ξέρη ποτέ κανείς... Τρόμος. 'Ανησυχία. 'Αδεδαιότης. Κίνδυνος. Πάντοτε κίνδυνος... Τόν αίσθανόσουν σ' όλη την άτμόσφαιρα.

'Ο Τόμ Μπέτερτον κάθισε χάμω μπροστά στα πόδια της.

—Τι εύτυχία να σ' έχω πάλι κοντά μου, εί- πε τρυφερά. Μου φαίνεται πώς βλέπω όνειρο. Δέν μπορώ ακόμη να τό πιστέψω. Κ' έσύ;

—Κ' εγώ τό ίδιο, άποκρίθηκε ή 'Αίλαρυ. Μου φαίνεται σάν όνειρο να είμαι εδώ... μαζί σου... 'Επιτέλους, Τόμ!

Είχε άκουμπισμένα τά δυό της χέρια στους ώμους του και τόν κοίταζε στοργικά, μ' ένα άχνό χαμόγελο στα χείλη. ('Ισως κάποιος να πορακολουθούσε άπό καμμία τρύπα τις κινήσεις τους).

Μέ ψυχραιμία, με καταπληκτική διαύγεια, τά μάτια της κατέγραφαν ό,τι έδελπαν. 'Ο Τόμ Μπέτερτον ήταν ένας ώραιός άντρας καμιά τριανταρία χρονών, νευρικός, φοβισμένος — ένα ράκος ανθρώπινο. Ποιος ξέρει με τί έλπίδες είχε έρθει εδώ γιά να καταντήρη... σ' αυτό.

Τώρα που είχε υπερπηδήσει τό πρώτο της έμπόδιο, ή 'Αίλαρυ ένιωθε μιά παράξενη έπιθυ- μια να παίξει τό ρόλο της όσο γινότανε καλύτε- ρα. Ναί, έπρεπε να «γίνη» 'Ολίδια Μπέτερτον. Νά κάνει ό,τι θά έκανε ή 'Ολίδια Μπέτερτον, να αίσθανθή ό,τι θά αίσθανότανε ή 'Ολίδια Μπέ- τερτον. Κάποτε κάποια 'Αίλαρυ Κρέϊδεν είχε σκοτώθ' σ' ένα άεροπορικό δυστύχημα. 'Από

τώρα και στο έξής ούτε θά τη θυμότανε πιά.

Θά θυμότανε όμως τά μαθήματα που της είχε δώσει ό Τζέσσον, τά μαθήματα που είχε μελετήσει με τόση έπιμέλεια.

—Θυμάσαι την Ούϊσκερς; ρώτησε. 'Εκανε γατάκια... μόλις έφυγες. Θέέ μου, πόσα πράγμα- τα, κουτά, άσήμαντα, έγιναν κ' έσύ δεν έχεις ί- δέα! Αυτό είναι τό πιό παράξενο άπ' όλα.

—Ναί, ξέρω. Είναι σά να κόβης με τό μα- χαίρι κάθε δεσμό με την παλιά ζωή και ν' άρχι- ζης μιά καινούργια.

—Καί... είναι καλά εδώ; Είσαι εύχαριστη- μένος;

Μιά έρώτηση που κάθε γυναίκα θά την έ- κανε στον άντρα της.

—Πολύ.

'Ο Τόμ Μπέτερτον τέντωσε τούς ώμους του, τίνανε πίσω τό κεφάλι. Δυό μάτια τρομαγμένα, περίλυπα, κοίταξαν την 'Αίλαρυ μέσ' άπ' ένα πρόσωπο χαμογελαστό, γεμάτο έμπιστοσύνη.

—'Εχομε όλες τις άνέσεις. Δέ γίνεται καμ- μιά οικονομία στα λεπτά. Τέλειες συνθήκες γιά να έργασθ' κανείς. Και ή όργάνωση! Είναι κά- τι καταπληκτικό.

—'Ω, τό πιστεύω. Τό ταξίδι μου... 'Αλήθεια, έκανες κ' έσύ την ίδια διαδρομή;

—Αύτά τά πράγματα δέ συζητούνται. Δέν σου κάνω παρατήρηση, άγάπη μου. 'Αλλά... βλέ- πεις, είναι κάτι που πρέπει να τό μάθης.

—Και οι λεπτοί; Είναι πραγματικά νοσο- κομείο λεπρών εδώ;

—'Ω, ναί. Οι καλύτεροι γιατροί του κόσμου κάνουν εδώ μελέτες και πειράματα πάνω σ' αυτή την άρρώστια. 'Αλλά αυτό δέν πρέπει να σ' ά- νησυχί. Η' πτέρυξ των λεπρών είναι έντελώς ά- νεξάρτητη. Είναι ένα... έξυπνο καιμουφλάς.

—Κατάλαβα, είπε ή 'Αίλαρυ. Κοίταξε γύρω της.

—Αυτό είναι τό διαμέρισμά μας; ρώτησε. —Ναί. 'Εδώ είναι τό σαλόνι, εκεί ή κρεβα- τοκάμαρα, τό μπάνιο άπ' την άλλη μεριά. 'Ελα να σου τό δείξω.

Η 'Αίλαρυ σηκώθηκε και τόν άκολούθησε σ' ένα εύρύχωρο ύπνοδωμάτιο με δυό κρεβάτια, έντεχισμένες ντουλάπες, μιά τουαλέτα και ρά-

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΕΛ. 48

Εικονογράφηση ΤΑΣΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

'Ακόμη δέν μπορώ να τό πιστέψω. Πές μου πώς τό βλέπεις τώρα, πώς είμαι εγώ, ό Τόμ.

Κοντός, κουτσός, άπερτοίητος, δέν έχει τίποτε
έπιβλητικό πάνω του - έκτός από τή μεγαλοφυΐα...

Κατορθώνει νά σου άποσπάση τόν σεβασμό
καί τήν άφοσίωση. Κατορθώνει νά σέ κάνει
νά φανερώσης ό,τι καλύτερο κρύβεις μέσα
σου, νά σέ κάνει νά παρουσιάσης δραματικές ι-
κανότητες, πού ούτε ύπωπτευόσουν ότι τις δια-
θέτεις.

Αυτός είναι ό χαρακτήρισμός πού έδωσε ή
νέα βασίλισσα τής Μέκκας τού κινηματογράφου,
ή διάσημη πιά Κάρολ Μπέηκερ, γιά έναν από
τούς γνωστούς σκηνοθέτες τού Χόλλυγουντ, τόν
Έλία Καζάν, πού μόλις πρδ όλίγου καιρού έ-
ξελέγη ό καλύτερος σκηνοθέτης τού 1956 από
τίν Ένωση Άντιπροσώπων τού Ξένου Τύπου.

Καί ή Κάρολ έκφράζει τις σκέψεις πολλών
έλλων διασημοτήτων τού Χόλλυγουντ — τού Μάρ-
λον Μπράντο, τού Μοντγκόμερυ Κλίφτ, τής Εύας
Μαρί Σάιντ, — όταν λέη ότι «ή σκηνοθετική μέ-
θοδός του έμπνέει έμπιστοσύνη καί ταυτόχρονα
συγκλονίζει. Όταν σου λέη τί χρειάζεται γιά νά
άποδοθή μιá ώρισμένη σκηνή, μπροστά σου ζων-
τανεύει ό χαρακτήρας πού πρόκειται νά ύποδυ-
θής, — παίρνει σάοκα καί όστά καί ξάφνου αϊ-
σθάνεσαι ότι ζής μέσα στό πετσί τού ήρώα σου».

Αυτό άκριδώς είναι τό μυστικό τού Καζάν — ή
ικανότητά του νά κάνει τούς ήθοποιούς νά ζούν
τούς ρόλους τους, νά έμφυσά ζώή καί φλόγα
μέσα στους ανθρώπους πού στήνει στην όθόνη.
Ό Καζάν, βέβαια, δέν άνακάλυψε αυτό τό
μυστικό κατά θείαν έπιφώτιση. Ατέλειωτα χρό-
νια δούλεψε σκληρά στό θέατρο, άνερχόμενος ό-
λα τά σκαλοπάτια τής ιεραρχίας — πρώτα θε-
λήματα, έπειτα βοηθητικές εργασίες, άργότερα
μαθητευόμενος σκηνοθέτης, γιά νά καταλήξη τέ-
λος σέ σκηνοθέτη ό ίδιος. Κι άκόμα, χρόνια καί
χρόνια άκουσε ό ίδιος σάν ήθοποιός τις οδηγίες
τών σκηνοθετών, πρίν άρχίση νά κατευθύνη ήθο-
ποιούς.

Μέ τήν έξωτερική του εμφάνιση μόνο, έπι-
βάλλεται ό Καζάν, χωρίς νά έχη πάνω του τί-
ποτε έπιβλητικό. Είναι ένας κοντός, νευρώδης
άντρας, — τό άνάστημά του δέν ξεπερνάει τό

Ο ΕΛΙΑ ΚΑΖΑΝ, πρίν άρχίση τό γύρισμα μιáς
ταινίας, μελετάει πάντα έξαντλητικά τά στοι-
χεία εκείνα πάνω στα όποια θα στηρίξη τή δη-
μιουργία του — σενάριο, χαρακτήρες, ήθοποιούς,
σκηνές, κλπ. Τό ίδιο κάνει καί τώρα γιά τό «Πρό-
σπο μέσα στό πλήθος», πού γυρίζει στη Ν. Ύ-
όρκη μέ τήν Πατ. Νήλ καί τόν Άντυ Γκρίφιθ.

1,65 — καί τόν χαρακτηρίζει πάντα μιá τούφα
μαύρα μαλλιά πού πετάγονται πρδς τά πάνω
άκτένιστα. Τά καστανά του μάτια, γεμάτα πυ-
ρετό, έχουν ταυτόχρονα καί μιá όνειροπόληση
πού συναντάει κανείς στους Σκανδιναβούς. Άλ-
λά, όπως είναι γνωστό, ό Έλία Καζάν γεννήθη-
κε στην Κωνσταντινούπολη καί οι δύο γονείς του
ήσαν Έλληνες.

Τού άρέσει νά συναναστρέφεται μέ ανθρώ-
πους. Τού άρέσει νά μιλάη καί γ' άκούη τούς άλ-
λους τί λένε. Είναι, λοιπόν, εύπρόσγγορος καί
κατορθώνει όλοι νά τόν βλέπουνε μέ συμπάθεια.
Δέν καννίζει ούτε πίνει, αλλά τις ώρες πού έρ-
γάζεται μασάει πάντα ένα σθηστό πούρο. Μι-
λάει γρήγορα, χωρίς νά κομπιάζη, καί ή σκέψη
του δουλεύει μέ άκόμη μεγαλύτερη ταχύτητα. Ά-
κόμα είναι πασίγνωστη ή λεπτότατη αίσθηση τού
χιούμορ πού τόν διακρίνει.

Αυτός είναι ό σημερινός Καζάν — ό μεγαλύ-
τερος σκηνοθέτης τού Χόλλυγουντ, ό άνθρωπος
πού έχει άναδείξει μερικούς από τούς κορυφαίους
άστέρες τού Χόλλυγουντ. Άλλά, γιά νά αντίλη-
φούμε τήν προσωπικότητά του, άς άφήσωμε κα-
λύτερα τόν ίδιο νά μάς άφηγηθή τά στάδια τής
έξελιξέως του.

«Γεννήθηκα στις 7 Σεπτεμβρίου 1909, μάς
λέει μέ τήν ίδια σιγανή φωνή πού κατευθύνει καί
τις θαυμάσιες εμφανίσεις τών ήθοποιών του. Οι
γονείς μου ήσαν Έλληνες. Άφήσαμε τό ελληνικό
έπίθετο γιατί είναι πολύ μεγάλο καί μπερδεύεται
στη γλώσσα. Έγώ πήρα τό όνομα τού παππού
μου πού μοιάζει περισσότερο μέ άμερικανικό».

»Στά πρώτα παιδικά μου χρόνια περιπλανή-
θηκα άρκετά, αλλά δέν μπορώ νά νυμηθώ πού καί
πού πήγαμε. Θυμάμαι μόνο πώς στό σπίτι μι-
λούσαν άργότερα συχνά γι' αυτές τις περιπλα-
νήσεις, έτσι πού μου έχουν άφήσει μιá θαυμάσια
ανάμνηση. Ήμουν δύο χρονών όταν πήγαμε στό
Βερολίνο. Οι δουλειές τού πατέρα όμως δέν εύ-
δοκίμησανε καί ξαναγυρίσαμε στην Κωνσταντι-
νούπολη».

Ο ΕΛΙΑ ΚΡΑΤΩΝΤΑΣ ΤΟ ΠΑΝΤΑ ΣΒΗΣΤΟ ΠΟΥΡΟ ΤΟΥ, ΕΞΗΓΕΙ ΜΙΑ ΣΚΗΝΗ ΤΗΣ «ΚΟΥΚΛΙΤΣΑΣ»

ΠΟΤΕ ΔΕΝ ΔΙΕΥΘΥΝΕΙ ΑΦ' ΥΨΗΛΟΥ. ΣΤΕΚΕΤΑΙ ΠΑΝΤΑ ΠΛΑΙ· ΣΤΟΝ ΗΘΟΠΟΙΟ ΓΙΑ ΝΑ ΤΟΥ ΔΩΣΗ, ΝΑ ΚΑΤΑΛΑΒΗ ΤΙ ΑΚΡΙΒΩΣ ΖΗΤΑ ΑΠ' ΑΥΤΟΝ

ΕΛΙΑ ΚΑΖΑΝ

Ο ΦΤΩΧΟΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΗΣ ΤΟΥ 1913, ΓΥΙΟΣ ΕΛΛΗΝΟΣ ΕΜΠΟΡΟΥ ΧΑΛΙΩΝ,
ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΣΗΜΕΡΑ Ο ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟΣ ΣΚΗΝΟΘΕΤΗΣ ΤΟΥ ΧΟΛΛΥΓΟΥΝΤ

Πρδ όλίγου καιρού, ό Έλία Καζάν άνεκηρύχθη, από τήν Ένωση Άντιπροσώπων
τού Ξένου Τύπου τού Χόλλυγουντ, ό καλύτερος σκηνοθέτης τού 1956, γιά τήν
μεγάλη έπιτυχία πού σημείωσε μέ τήν ταινία του «Ή Κουκλίτσα». «Ό άνθρωπος
πού προσέφερε όσο κανείς άλλος στό θέατρο τής Άμερικής», πιστεύει γιά τόν
διακεκριμένο συμπατριώτη μας, ό έγκριτος δημοσιογράφος τού «Γιουνάιτεντ
Πρέες», κ. Έντ Ό' Κόννορ, στόν όποίο όφείλεται καί τό τόσο κολακευτικό αυτό
άρθρο πού δημοσιεύουν οι ΕΙΚΟΝΕΣ γιά τούς άναγνώστες τους σ' αυτό τό τεύχος.

(Φωτ. United Press)

«Κανείς άλλος δέν συνέβαλε, όσο αυτός, στο θέατρο του μέλλοντος»

Ο Έλια θυμάται πώς ο πατέρας του ασχολείτο με ένα από τα αρχαιότερα εμπόρια της Ανατολής, το εμπόριο χαλιών. Άλλα και στην Πόλη τα πράγματα δεν πήγαιναν καλύτερα, έτσι που η οικογένεια αποφάσισε να μεταναστεύσει στην Αμερική.

Φθάσαμε το 1913 στο Νιού Ροσέλ, στη Νέα Υόρκη. Ήταν η εποχή που θα πήγαινα πιά στο σχολείο. Μέχρι που αποφοίτησα από το κολλέγιο «Ουίλλιαμς» και γράφτηκα στο πανεπιστήμιο του Γέηλ, όπου έμεινα δύο χρόνια, το θέατρο ούτε μου είχε περάσει καν από τη σκέψη.

Ήταν πιά 21 χρονών ο Καζάν όταν κατάλαβε ότι είχε άργηση να διαλέξει τη σταδιοδρομία του —γιατί σαν φοιτητής δεν έκανε τίποτα— και επειδή η φοιτητική ζωή του είχε προσφέρει τις ευκαιρίες να ασχοληθώ με ερασιτεχνικές παραστάσεις, αποφάσισε να αφοσιωθεί οριστικά πιά στο θέατρο, που ένιωθε ότι τον τραβεί. Με τη βοήθεια ενός καθηγητού προσελήφθη στο «Γκρουπ Θιάτερ».

Δυο σκληρά χρόνια στη σκηνή, κυνηγώντας την ευκαιρία

«Έκει έμαθα τα βασικά στοιχεία του επαγγελματός μου, συνεχίζει την εξομολόγησή του ο σημερινός διάσημος σκηνοθέτης. Δυο χρόνια, κυριολεκτικά, έκανα θελήματα στη σκηνή, ώσπου κάποτε κατάφερα να τους πείσω να μου εμπιστευθούν το ανέβασμα δύο έργων».

Ο διάσημος Αμερικανός θεατρικός συγγραφέας Κλίφτον Οντετς είχε προσέξει από τότε τον νεαρό Έλια με τη διαφορά ότι πίστευε ότι η απόκαλύψη που κρυβόταν δύναμι μέσα στη φλογερή του ψυχή, θα τον αναδείκνυε σαν ήθοιο πρώτου μεγέθους.

Έπαιξε επί αρκετό χρονικό διάστημα και η πείρα που απέκτησε κοντά σε μερικά από τα μεγαλύτερα όνομα της σκηνής —Τζών Γκάρφνλντ, Φράνσον Τόν, Σάν Τζέφ— πιστεύει ότι του στάθηκε ανεκτίμητη. Έπαιξε ακόμη μαζί με τις μεγάλες πρωταγωνίστριες εκείνης της εποχής, την Ίνγκριντ Μπέργκμαν, την Σύλβια Σίντεϊ, την Φράνσις Φάρμπερ, την Λουίζα Πλάτ.

Ο άλλοτε μικρός μετανάστης έφτασε να κερδίζει 700 δολάρια την εβδομάδα, αλλά οι φιλοδοξίες του ήταν άλλες: τον έκαιε η φλόγα να σκηνοθετήσει.

Αφού εξασφαλίστηκε οικονομικά, επέστρεψε στη σκηνή, και αυτή τη

Η «ΚΟΥΚΛΙΤΣΑ» χάρισε στον Καζάν τον τίτλο του καλύτερου σκηνοθέτη του 1956, αλλά και ανέδειξε την πρωταγωνίστρια Κάρολ Μπέικερ —που ανακάλυψε ο ίδιος— σαν την μεγαλύτερη ήθοιο του Χόλλυγουντ.

φορά του δόθηκε η ευκαιρία να παρουσιάσει και μία μικρή σκηνοθετική εργασία. Αυτή την εργασία πρόσεξε ο Θόρντον Ουάιλντερ και του προσέφερε τη σκηνοθεσία του έργου του «Με τα δόντια», που εσκόπευε ν' ανεβάσει τότε.

«Ήταν η πρώτη μου επιτυχία, συνεχίζει αναπολώντας ο Έλια. Το κοινό το αγάπησε. Το αγάπησα κ' εγώ, καθώς και οι κριτικοί της Νέας Υόρκης. Έκείνη τη χρονιά μου άπνευμήθη το πρώτο βραβείο των Κριτικών για την καλύτερη σκηνοθεσία του έτους. Ο Ουάιλντερ κέρδισε με το έργο του το βραβείο Πούλιτζερ.

Οι επιτυχίες άρχισαν πιά να ακολουθούν ή μία την άλλη. Ήταν μόλις 35 χρονών στα 1944, όταν του προσέφερε το Χόλλυγουντ ένα κολακευτικό κάτατο συμβόλαιο σκηνοθεσίας. Έδωλε δύο δρους —πρωτοπόσσεις της ελευθερίας, όπως τους χαρακτηρίζει— που έγιναν ευχάρισως αποδεκτοί. Νά έγκρην ο ίδιος τα σενάρια, και να μη γυρίζη παραπάνω από μία ταινία το χρόνο.

«Ένας σκηνοθέτης δεν πρέπει να γυρίζη παραπάνω από μία ταινία το χρόνο, μου έξηγει. Όλες του οι προσπάθειες πρέπει να αφιερώνονται σ' αυτή την ταινία, που πρέπει να φροντίζη να είναι πάντα καλύτερη από την προηγούμενη. Αυτή είναι η φιλοσοφία του που τον ώδηγησε σε τόσες επιτυχίες. Και την εφαρμόζει με θρησκευτική προσήλωση.

«Δεν μ' άρεσει να διάζωμαι, μου λέει εμπιστευτικά. Θέλω να εξαντλώ το κάθε τι. Στην αρχή διαβάζω το σενάριο, μία και δυο και τρεις φορές, για να δω τί θέλει να πη ο συγγραφέας. Αρχίζω μετά και το ανάλυο, για να δω τον τρόπο που εκφράζεται, και ποιά είναι τα μυστικά που χρησιμοποιεί για να ζωντανέψη τις καταστάσεις και τους χαρακτήρες του.

«Έπειτα αρχίζω την ανάλυση των χαρακτήρων, γιατί για μένα αυτό είναι το μυστικό κάθε επιτυχίας σε μία καλή άφηση. Αν οι χαρακτήρες θγαίνουν ζωντανοί από το γραφτό, δεν υπάρχει λόγος να μη θυούν ζωντανώτεροι στην όννη.

Δέν ζητώ διάσημους στάρ — δουλειά και πειθαρχία

«Αφού κατασταλάξω σε μία τελική εικόνα για κάθε χαρακτήρα, αρχίζω να σκαλίζω το μυαλό μου για να δω ποιός ή ποιά ήθοιοις διαθέτει τα προσόντα που απαιτούνται για να τους ζωντανέψουν.

«Δέν υπάρχει λόγος να είναι διάσημοι. Το μόνο που τους ζητώ είναι να δουλέψουν μαζί μου σκληρά για να πετύχουμε εκείνο που πρέπει. Πρέπει ν' ακούνε πρόθυμα τις υποδείξεις του σκηνοθέτη τους, να τις αντιλαμβάνονται και να τις αποδίδουν. Αν μπορούν και άν θέλουν να εφαρμόσουν αυτά τα τρία πράγματα και δν έχουν μέσα τους δραματική φλέβα και προπαίδεια, δέν πρόκειται να αποτύχουν ποτέ».

Αυτό δέν είναι κομπασμός από μέρους του Καζάν, γιατί έχει αποδείξει εμπράκτως ότι είναι σέ θέση να δημιουργήση μεγάλους ήθοποιους από άγνωστους νέους. Αυτός ανακάλυψε τον Μάρλον Μπράντο, τον Μοντγκόμερυ Κλίφτ, τον Τζέιμς Ντην και τελευταία την Κάρολ Μπέικερ.

Βέβαια, πολλά από τα ευρήματά του είχαν κάποια πείρα και πριν αναλάβη την παρουσίασή τους ο Καζάν. Άλλα όλοι έχουν αποφοιτήσει από το περίφημο «Άκτορς Στούντιο» που ίδρυσε ο Έλια πρό δεκαετίας στη Νέα Υόρκη. Έτσι, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, ο Καζάν είναι ο πραγματικός υπεύθυνος της σημερινής των επιτυχίας. Έμμέσως, λοιπόν, η επίδρασή του, τους αφορά όλους.

Μία ξεχασμένη έκκλησία φιλοξενεί ένα όνειρο...

Όσο για το «Άκτορς Στούντιο», ο Καζάν μου διηγήθηκε τα εξής: «Κάποιο βράδυ του 1947, πράγμα με την Τζέριλ Κράουφορντ σ' ένα μικρό ρεστωράν της Ν. Υόρκης. Η κουβέντα μας, φυσικά, γύρω από το θέατρο, το παλιό, το σύγχρονο, το μελλοντικό. Σκεφτόμαστε πώς θα μπορούσαμε να προσφέρουμε κάτι στο αμερικανικό θέατρο που τόσο εύτυχία μάς είχε χάρισει. Σιγά-σιγά οι σκέψεις μας αποκρυσταλλώθηκαν σε μία Σχολή. Μία Σχολή, που να μην έχη επίδιωξη το κέρδος, αλλά τη φιλοδοξία να βοηθήση τους προικισμένους νέους να διδασχθούν την δραματική τέχνη, από όλους εκείνους που είχαν επιτύχει σε όλους τους κλάδους του θεάτρου».

Από τη συζήτηση αυτή γεννήθηκε το «Άκτορς Στούντιο». Στην αρχή εγκατεστάθη σε μία εγκαταλελειμμένη εκκλησία στην 44 Όδ. Οι σοβάδες των τοίχων της ήταν σκασμένοι, το καλοριφέρ της δέν λειτουργούσε.

Σήμερα βρίσκεται εγκατεστημένη σε ένα μοντέρνο κτίριο, στον ίδιο δρόμο, κοντά στα γραφεία της «Ουόρνερ Μπρόξ». Έπικεφαλής βρίσκεται ο Λή Στράσμπουργκ, δάσκαλος και πραγματικός πατέρας των νέων ήθοιων. Η Τσέριλ Κράουφορντ κρατάει τη διαχείριση, και ο Έλια Καζάν αφιερώνει όλο τον διαθέσιμο χρόνο στη διδασκαλία και στις πρόδες. Δέν διατάζει να χρησιμοποιήση στις ταινίες του μαθητές της σχολής του.

Σκηνοθέτες, θεατρικοί συγγραφείς, ήθοιοι διάσημοι πιά στο θέατρο ή στην όδνη, έρχονται από όλες τις γωνιές της Αμερικής και της Ευρώπης και της Ανατολής για να γίνουν μαθητές του και να ανανεώσουν τα εφόδια τους. Ακόμη και η Μαίρυλιν Μονρόε διέκαψε την σταδιοδρομία της για να γίνει μαθήτριά του.

Τελευταία ο Καζάν βρισκόταν στη Ν. Υόρκη απασχολημένος με το γύρισμα της ταινίας του «Ένα πρόσωπο μέσα στο πλήθος». Ένας παλιός του φίλος από το Μπροντγουαίη, δειπνούσε μαζί του και όταν ο λόγος γύρισε στο «Άκτορς Στούντιο» του παρατήρησε: «Ξέρεις, Έλια, εγώ πιστεύω από χρόνια, ότι εσύ έχεις προσφέρει στο θέατρο του μέλλοντος περισσότερο από τον καθένα στη χώρα μας».

Και η σκέψη αυτή άππηχέ την γνώμη όλου του Χόλλυγουντ για τον μικρόσωμο άνθρωπό που έχει όμως τόσο μεγάλο ανάστημα στον κόσμο της Τέχνης.

ENT. Ο' ΚΟΝΝΟΡ

Έδω κι' Εκεί

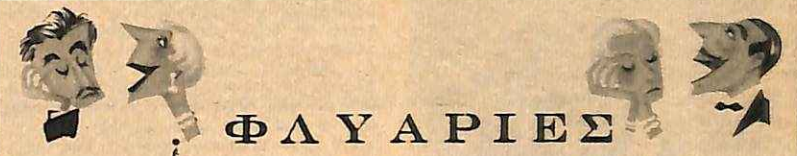
Ο ΑΛΕΞΗΣ ΜΙΝΩΤΗΣ και η Τζένη Καρέζη, σε μία σκηνή της σαιξπηρικής τραγωδίας «Βασίλειος Λήρ» που ανεβάστηκε πρό ημερών με επιτυχία από τον θίασο του Έθνικού Θεάτρου. Ο Κ. Μινωτής, ο οποίος σκηνοθέτησε και την τραγωδία, έπωμίσθηκε τον δύσκολο ρόλο του Λήρ. και κοντά του ο θίασος κινήθηκε άρτια, επιτυχάνοντας αξιολογώτατη παράσταση.

■ ■ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ στις αλγυπτιακές εφημερίδες ενός ούσκου τεχικής παραγωγής: «Τό σκατσέζικο ούσκου τών Ιμπεριαλιστών συνθηκολόγησε μπροστά στο ούσκου της Τσεχοσλοβακίας»!

■ ■ ΓΙΑΠΩΝΕΖΙΚΗ κομψότης: Το πατροπαράδοτο έθνικό ένδυμα της πραγματικά καμψής Γιαπωνέζας αποτελείται από δεκατέσσαρα κομμάτια και έξη ζώνες, απέκάλυψε σε μία τελευταία διάλεξη της που έδωσε στο Παρίσι με θέμα «Τα γιαπωνέζικα κινονό» ή κ. Γιομασουάκι.

■ ■ ΠΟΙΕΣ είναι οι πλουσιότερες βιβλιοθήκες του κόσμου: Πρώτη στη σειρά έρχεται η βιβλιοθήκη Λένιν της Μόσχας με 15 εκατομμύρια τόμους· δεύτερες, οι βιβλιοθήκες του Λένινγκραντ και της Ούσσινγκτον, με 10 εκατομ. τόμους η κάθε μία. Ακολουθούν η Έθνική Βιβλιοθήκη του Παρισιού και η Δημοτική Βιβλιοθήκη της Νέας Υόρκης, με 6 εκατομ. τόμους, ή βιβλιοθήκη του Τόκιο με 3.500.000 τόμους και η Βασιλική Βιβλιοθήκη των Βρυξελλών με 2 εκατομ. τόμους.

Pin Kίρμπυ

ΦΛΥΑΡΙΕΣ

Διάννα... Η στήλη μας κέρδισε στα προγνωστικά της... Τον περασμένο Νοέμβριο, στο 54ο τεύχος, έγραφε ότι το τραγούδι της χρονιάς θα είναι το «Κέ Σαρά, Σαρά» της Ντόρις Νταϊν... και ακριβώς αυτό, πρό όλγων ημερών, κέρδισε το Όσκαρ του 1956, δηλαδή ήρθε όπως το βαπτίσαμε πρώτο τραγούδι της χρονιάς. Και τώρα, όχι για το Όσκαρ, γιατί είναι περυσινό και δεν μπορεί να άγωνισθί με τα τραγούδια του 1957, αλλά για καμμάτι που θα άκούσαμε όλο το καλοκαίρι, προαναγγέλλουμε το ρομαντικό «Τρού Λόβ» (Άλθηνη άγάπη), από την ταινία «ύψηλη κοινωνία»... ή Σκάνδαλ... Η δίσ Βεατρίκη Σοβέλ, νόστιμη νεαρά κόρη του Γάλλου πρέσβους εις το Λονδίνο, πιάστηκε να κλέβη θεζύνη από ένα ξένο τζιπ, μαζί με δυο συντρόφους της ηλικίας της· τραβούσε το πολύτιμο ύγρο με μία τράμπα. Η δίσ Σοβέλ δέν έπηγε στη φυλακή, λόγω έτεροδικίας, αλλά βρίσκεται υπό βαρυτάτην οικογενειακήν δυσμένειαν... ή Προάσινος γίγας... Από την Νάτιο Αφρική ξεκίνησε αεροπορικώς το μεγαλύτερο... πολύτιμο πετρέδι: Ένα σμαράγδι είκοσιτεσσάρων χιλιάδων καρατιών. Ο περίφημος άδομαντοπώλης Ουίνστον, που πρόκειται να το έκεμ-ταλλεβή, δήλωσε ότι δέν γνωρίζει άκμή την άξία του. Μπορεί να αποδώση πέτρες εκατομμυρίων δολλαρίων και μπορεί να αποδειχθί σχεδόν, όχι έντελως, χωρίς άξία. Πάντως, και από τα συντρίμια, μερικά πολύτιμα ψίχουλα θα περισσέψουν... ή Έξέλιξις... Η λευκή μαντίλα με τα κεφάλτα χρώματα, τα χαρακτηριστικά σχέδια και το ταπεινό ύλικό, μεταμορφώθηκε χάρις στο γούστο της Σοφίας Θανοπούλου και απέκτησε νέες δυνατότητες. Έγινε πρώτα τσάντα, σάλι και τώρα φούστα, φόρεμα βραδινό. Αν αυτή ή δημιουργός ζούσε στο Παρίσι, άσφαλώς κανείς δέν θα ρωτούσε: «Ποιά είναι;» Θα ήταν ήδη πρό πολλού και γνωστή και πλούσια...

444

■ ■ ΚΑΠΟΙΟΣ έλεγε τελευταίον στον περίφημο Γάλλο ήθοιο και σκηνοθέτη Σασά Γκυτρί:

—Μά αν ο άγιος Άντώνιος είχε ύποκυψει στον πειρασμό, κανείς δέν θα μιλούσε ποτέ γι' αυτόν.

—Φυσικά, άποκρίθηκε ο πνευματώδης συγγραφέας, άφου οι εύτυχισμένοι άνθρωποι δέν έχουν ιστορία...

■ ΔΥΟ άντιπρόσωποι μεγάλων βιομηχανιών υποδηματοποιίας, ο Ένας Έγγλέζος και ο άλλος Αμερικανός, τριβιδούν άνισυγνώντας καινούργιας άγορές. Κάποτε συναντιούνται στα βάθη της νοτίου Αφρικής. Οι κάτοικοι της περιοχής σε άγρια άκόμη κατάσταση, δέ φορούν ούτε ρούχα και, φυσικά, ούτε παπούτσια. Αμέσως οι δύο άντιπρόσωποι σπεύδουν να στείλουν άναφορά στις διευθύνσεις των εργοστασίων των.

Ο Έγγλέζος: «Χώρα ούδέν ένδιαφέρει παρουσιάζει. Όλοι έυπόλητοι».

Ο Αμερικανός: «Άγορά τελείως άνεμεταλλεύτου. Όλοι έυπόλητοι. Άποστειλάτε καταπειγόντως 10.000 ζεύγη».

■ ■ Ο ΤΟΜΑΣ ΛΟΠΕΘ, είκοσι χρονών, κάτοικος της Μαδρίτης, καταδικάστηκε σε είκοσι μέρες φυλάκιση διότι άδηνούσε το αυτοκίνητό του «κατά τρόπον επικίνδυνον». Καθισμένος στο παράθυρο της πόρτας του άνοικτού άμαξιού του, με τα πόδια κρεμασμένα απ' έξω, ο Λόπεθ κρατούσε το τιμόνι με το ένα χέρι και κομνίζε φρένο, άλλωςγές ταχυτήτος και γκάς μ' ένα κλαδί που είχε στο άλλο χέρι.

■ ■ ΣΤΗ ΣΤΟΥΤΓΑΡΔΗ, ο Χέλμουτ Βάλτνερ καταδικάστηκε σε δέκα μήνες φυλάκιση επειδή επί τέσσερα χρόνια έκαπε πώς έτραγε, σε κάθε γεύμα, δηλητηριώδη μαρινάκια προσπαδώντας να πείθι την πεθερά του να φάη κ' εκείνη. Τελικά, η πεθερά, που είχε καταλάβει το παιχνίδι του γαμπρού της, υπέβαλε μήνυση στην άστυνομία.

■ ■ ΔΕΚΑΕΠΤΑ τράφιμοι ένός φρενοκονιού του Λος Άντζελες έζητησαν από την άρμοδια έπιτροπή του Ο.Η.Ε. την άναγνώριση της άυτοκυριαρχίας της «Πλουυιδίας», χώρας φανταστικής που, κατά τον ισχυρισμό τους, καταδυναστεύεται τώρα από την Αυστραλία.

ΣΤΗ «ΣΧΟΛΗ ΜΑΝΝΕΚΕΝ», στο Παρίσι, έγινε πρό ημερών η έκλογη της «Μίς Μαννεκέν» 1957. 'Αφού άφιγτανταίνετοίχαν ανάμεσα σε πλήθος τρισεκατομμύριων ανταγωνιστριών, οι άρμόδιοι, τελικά, προσέφεραν τον τίτλο στην εικοσάχρονη Φάννυ Κολέρ. Έχετε αντίληψη;

● —ΠΕΣ ΜΟΥ κάτι για την 'Αμερική, μπαμπά.

—Νά σου πώ, παιδί μου. 'Η 'Αμερική λοιπόν ανακαλύφθηκε από τους λευκούς. Την εποχή εκείνη κυβερνούσαν τη χώρα οι ερυθρόδερμοι. Δεν υπήρχαν ούτε χρέη, ούτε φόροι και οι γυναίκες έκαναν όλες τις δουλειές. Και όταν ήρθαν οι λευκοί νόμισαν πως θα μπορούσαν να βελτιώσουν την κατάσταση...

● —ΕΙΜΑΙ πολύ ανήσυχη, γι'απ'εμένα. 'Ο άνδρας μου κάτι έχει πάθει. Πολλές φορές του μιλάω άρρηκτα δάκρυα για κάτι και στο τέλος αντίλαλάνωμαι πως δεν έχει ιδέα τι του είπα. Φοβούμαι πως κάτι έχει το μυαλό του.

—Κυρία μου, αυτό δεν είναι αρρώστια. Είναι θεό χάριμα!

● —ΕΙΝΑΙ πεζός στέκεται σε μία κεντρική διασταύρωση και περιμένει ώρα να βρή την κατάλληλη στιγμή για να διασχίσει το δρόμο. Τ'αυτόκινητα όμως περνούν αδιάφορα και δεν τον αφήνουν να περάσει. Τέλος φωνάζει με θαυμασμό σε κάποιον που βρίσκεται στο άπεναντι πεζοδρόμιο.

—Μά πως τα καταφέρατε να πάτε εκεί;

—Έδω γεννήθηκε, άπαγγα'ό έλλος.

Ο γραφικός χαρακτήρας σας

Οι πιθανότητες ότι ο γραφικός σας χαρακτήρας είναι παμοιοίτυπος με έναν άλλο, είναι μία στα τρία εκατομμύρια, κατά τη γνώμη ενός 'Αμερικανού εμπειρογνώμονος που μελέτησε το θέμα κατ'έντολην ενός μεγάλου εργοστασίου τυπογράφων. Έάν, εξάλλου, υπάρχει ένα πρόσωπο του οποίου ο γραφικός χαρακτήρας μοιάζει με τον δικό σας, οι πιθανότητες ότι η ομοιότης αυτή μπορεί να εξηγήσει έναν ειδικό γραφολόγο είναι σχεδόν ανύπαρκτος, ή, πιδό συγκεκριμένα, το ποσοστό των πιθανοτήτων στην περίπτωση αυτή είναι ένα προς 50 εκατομμύρια.

Κατά τη γνώμη πάντοτε του εμπειρογνώμονος, ο γραφικός χαρακτήρας είναι το «πλέον αναφαίρετο κτήμα» του ανθρώπου, με χαρακτηριστικά που διακρίνονται άμεσα από εξασκημένο μάτι.

Γενικά υπάρχουν δώδεκα κατηγορίες γραψίματος, το πλαγιαστό, το στρογγυλό, το σπασματικό, το δοντωτό κλπ., κλπ. 'Ακόμη και αν ο γραφικός σας χαρακτήρας συγκαταλέγεται ανάμεσα σ'αυτές τις γενικές κατηγορίες, είναι απόλυτως αδύνατο για όποιονδήποτε να τον μιμηθεί, διότι κανείς στον κόσμο δεν γράφει κατά τον ίδιο ακριβώς τρόπο δύο φορές.

● Ο ΝΕΑΡΟΣ υπάλληλος στον προϊστάμενο.

—Θα μπορούσατε να μου δώσετε άδεια να μην έρθω αύριο, παρακαλώ; 'Η γυναίκα μου θέλει να τη βοηθήσω να καθαρίσει όλο το σπίτι.

—'Αδύνατο! Είμαστε πνιγμένοι στη δουλειά.

—Ω, σας ευχαριστώ πολύ, κύριε διευθυντά. Τόξερα εγώ πως θα με σώζατε!

● ΜΠΡΟΣΤΑ στο υπουργείο 'Εσωτερικών του Βουκουρεστίου είναι παρκαρισμένα στη σειρά αρκετά αμερικανικά αυτοκίνητα. Ένας περαστικός στέκεται και τα κοιτάζει με προσοχή. Ένας άλλος πλησιάζει και τον ρωτάει.

—Τι κοιτάξεις με τόση προσοχή; —Νά, θαυμάζω τα καταπληκτικά αυτά σοβιετικά άμαξια.

—Σοβιετικά; Μά δεν ξέρεις λοιπόν τις μάρκες των αυτοκινήτων; —Τίς μάρκες τις ξέρω, έσένα όμως δε σε ξέρω!

● —ΓΙΑΤΡΕ ΜΟΥ, έλατε γρήγορα! τηλεφώνησε ένας πατέρας. Το αγόρι μου κατάνηξε ένα στυλό.

—Έρχομαι άμέσως, άποκρίνεται ο γιατρός. Τι κάνετε όμως στο άνωμεταξύ;

—Γράφω με μολύβι, έξηγει ο πατέρας.

● Η ΜΠΕΜΠΑ στη δασκάλα που τη μαλλώνει για τη φλυαρία της:

—Μά δε φλυαρώ, διηγούμαι αυτό που έχω να πώ.

■ ■ ■ ΣΤΟ ΣΠΙΝΓΚΦΛΑΝΤ του 'Ιλλινόις, πριν από δύο χρόνια, ο κ. Ούιλλιαμς Πρίνς, ο οποίος είχε μείνει άρκετο διάστημα σ'ένα ψυχιατρείο ως φρενοβλαβής, δώθηκε από το ίδρυμα έφωδισμένος μ'ένα πιστοποιητικό των γιατρών που έβεβαιώναν ότι είχε «σώας τας φρένας». Στις έπομενες έκλογές, ο κ. Πρίνς έσπευσε να θέσει ύποψηφιότητα με το σύνθημα: «Είμαι ο μόνος πολιτικός του 'Ιλλινόις που μπορεί ν'άποδείξει έπισημως ότι δεν είναι τρελλός»!

■ ■ ■ Ο ΓΝΩΣΤΟΣ Γάλλος συγγραφέας Ζωρζ Σιμενόν και ο γιός του Τζόνυ (8 ετών) έτελείωσαν ταυτόχρονα από ένα βιβλίο. Το βιβλίο του πατέρα τιτλοφορείται «'Ο γιός». Του γιού, «'Ο πατέρας μου».

■ ■ ■ ΑΙΣΘΗΣΗ μεγάλη προκάλεσε την περασμένη έβδομάδα μία άραιοτάτη ξαυθή όταν, σ'έναν τηλεφωνικό θάλαμο ενός κεντρικού σταθμού του μετρό της Νέας 'Υόρκης, άρχισε να έντώνεται. Μέσα σ'ένα μόνο λεπτό, ο τηλεφωνικός θάλαμος με τα πζάμενια τοιχώματα περικυκλώθηκε από εκπαισώπους του ισχυρού φύλου που παρακολουθούσαν με γουρλωμένα μάτια το άπροσδόκητο θέαμα. Τελικά, ή ξαυθή, όταν έμεινε μ'ένα λεπτότατο έσώρροχο, παρουσίασε άξανα μία πινακίδα με την έπιγραφή: «'Η αυνέγεια κάθε βράδι στο καμπαρέ «Μπροντγουάιν». Κάσα!»!

■ ■ ■ ΤΡΕΙΣ χιλιάδες παιδιά γεννιούνται κάθε χρόνο στην 'Αμερική μέσα σε αυτοκίνητα. 'Επισημως, τα παιδιά αυτά διακρίνονται από τ'άλλα από το ότι κατά την κατάκωρη της γεννήσεως τους στα μητριά, πλάι στα υπόλοιπα στοιχεία, καταχωρείται και ο αριθμός αυτοκινήτου των γονέων των.

■ ■ ■ ΕΙΝΑΙ ΝΕΑΡΟΣ Μεξικανός ή-βλε με μισή έγγλέζικα. Πήρε λοιπόν το τράνι, πήγε στη Νέα 'Υόρκη και με γνεψίματα κατάκωρησε να βρή θέση σ'ένα έστιατόριο ως λάντζερς. Έξη δάκλινες έβδομάδες ο νεαρός έντωνε τ'αυτί παρακολουθώντας τις κουβέντες μεταξύ του μάγερ και των γκαρσονιών και τράβηξε έπειτα για το Μπρόντγουάιν, να εξακριβώσει τις προόδους του. Κανείς δεν τον καταλάβαινε. Το έστιατόριο στο ό-ποιο είχε έργασθ ήταν έλληνικό. 'Ο άτυχής είχε μάθει έλληνικά!

■ ■ ■ ΣΥΜΦΩΝΑ με μία στατιστική της 'Υπηρεσίας Τουρισμού της 'Ιταλίας οι τουρίστες που παίρνουν τις περισσότερες φωτογραφίες είναι οι 'Αμερικανοί. Οι 'Εγγλέζοι είναι οι πιο τσιγγουνήδες, οι Γάλλοι κάνουν τη μεγαλύτερη φασαρία και οι Γερμανοί τις περισσότερες έρωτήσεις.

■ ■ ■ Ο ΕΜΜΕΤ Τζόνς, κάτοικος του Μαϊάμι, έπί πενήντα χρόνια τώρα τροφοδοτεί τακτικώτατα τη στήλη «'Επιστολές άναγνωστών μας» διαφόρων έφημερίδων και περιοδικών. 'Ο ίδιος διατείνεται ότι στο διάστημα αυτό έστειλε σε έφημερίδες 35.000 γράμματα. Περισσότερα από 3.000 δημοσιεύθηκαν, πράγμα που σημαίνει ότι ή γνώμη του 'Εμμετ Τζόνς είδε το φός της δημοσιότητας μία φορά την έβδομάδα σε μία έφημερίδα.

ΤΙ ΛΕΝΕ:

Σ'όποιοδήποτε μέρος του κόσμου, για να κάνει ένας κωμικός το άκροατήριό του να γελάσει, δεν έχει παρά να βγή στη σκηνή και να πη μεγαχολικά: «Ξέρете, είμαι παντρεμένος».

Σασά Γκιτρί

'Ο άντρας που μαντεύει την ήλικία μίας γυναίκας σωστά, θα έπρεπε να ντρέπεται τον έαυτό του.

Άνώνυμο

Συνείδηση: Μία έσωτερική φωνή που μάς προειδοποιεί ότι κάποιος μάς παρακολουθεί.

Άνώνυμο

'Ο πλούσιος δεν είναι παρά ένας πτωχός με λεπτά.

Άνώνυμο

'Όλοι οι άνθρωποι είναι αυτοδημιούργητοι, αλλά μόνον εκείνοι που έπέτυχαν στη ζωή είναι πρόθυμοι να το παραδεχτούν.

Στρατηγός Νόρσταντ

Η ΜΑΡΓΚΟΤ ΦΟΝΤΕ-Ι-Ν που κράτησε το ρόλο της μπαλαρίνας στην παράσταση του «Πετρούτσκος», που δόθηκε πρό ημερών στο Κόδεντ Γκάρντεν, ξεκουράζεται πάνω σ'ένα ξύλινο άλογάκι, κατά τη διάρκεια της γενικής δοκιμής που έγινε.

...συχνά, όπως είπαμε, έχει δυσκολες παρενθέσεις: 'Και μιά από τις όμορφότερες, για τον κάθε 'Ελληνα, είναι μιά προσωρινή παραμονή στην Κέρκυρα, όπου έτυχε να μεταφερθεί, για λίγον καιρό, καί τούτη ή στήλη.

• Μετεφέρθη, —και ένεπλάκη.

Στα κλαριά μιάς ροδακινιάς, στο γέλιο του δρόμου της Παλαιοκαστρίτσας (και έχει ένα άπιδάως ώραιο και λειτουργικά άρτιώτατο τουριστικό περίπτερο ή Παλαιοκαστρίτσα), στην καταπληκτική θέα από το άρχοντικό των Δεσφύλα στην Κονκουρίτσα (τριακόσια χρόνια άρχοντιάς σ'ένα κλαρί μύθος, σ'ένα κλωνάρι πασαλιάς), στο γέλιο μίας χωριατοπούλας σ'ένα χωριό που το λένε Ποταμός (να έχουν άραγε το προφίλ της Ναυσικάς ή λες οι χωριατοπούλες του Ποταμού;), στις άψίδες μίας κιονοστοιχίας άντίκρυ στού Χρυσομάλλη, που μοιάζει να είναι ο 'Απόστολος της Κερκύρας, με το πρόσθετο προσόν της γνωριμίας, εκεί, στο μάγκο, στο τεζάκι, μιάς... όμορφονιάς στρατηγών (είναι όλοι έγχώριοι, άραγε, ή διάλεξαν την Κέρκυρα με το κρυφό καλαίσθητο αίσθητήριό που κατέχει ή γενιά των άποστράτων στρατηγών;)

• Όρες πολύτιμες που σταλάζουν σαν μάλαμα στην ψυχή του θνητού: Παρακαλάς το χρόνο να μη γλιστρήσει, να μην ξεφύγει, πριν να χαρής το πέταγμα μίας πάπιας πάνω από τη λίμνη του Χαλκιοπούλου, πριν να εφφραυνούν τ'αυτιά σου με τα κρεσέντα μίας καντάδας στα καντούνια πίσω από τον 'Αστέρα ή στις άλλές και τις δεντροστοιχίες που περιβάλλουν το «Κορφού Παλλάς».

• Έχει ξενοδοχείο ή Κέρκυρα: Τρανταχτά, όργανωμένα, με προσοπικό έξασκημένο που θα το ζήλευε ή 'Αθήνα, —μ'ευνέγεια, με χαμόγελο, με άρωγες στολές. 'Αρκεί να ξέρη δέβαια κανείς και λίγο τα κορφιάτικα, να μπορεί να πη αν θέλη το παρόθυμο «έμπρεττο» (που σημαίνει εκουφωτό) και να έχη το θάρρος (θάρος 'Ηράκλειο) να κουβεντιάσει με το θυρωρό για τις μουσικές «τραμποποισιόνες» της «Παλαίως» σε σχέση με την «Μαντζάρου» και για τη διαφορά των ήμυτονων της Φιλαρμονικής του Γαστουρίου από της Φιλαρμονικής του Σκραπερού. Τέσσερις Φιλαρμονικές έχει το νησί τούτο των 100.000 κατοίκων: Μέ τις στολές τους, (γαλάζιες, κόκκινες, πράσινες), με τα κράνη τους, με τα σερίφια τους. Και μιά Χορωδία θαυμάσια, με άρμόνιο, που το κουβαλάει άκόμη και στούς άγιασμούς...

• Τόση όμορφιά, τόση καλλιέργεια, τόση ευγένεια... Στη Σπανιά οι άνθρωποι άνταλλάσσουν χαιρετισμούς σαν να είναι όλοι μέλη της Αύλης κάποιου Λουδοβίκου (υποκλίσεις, χειροφιλήματα, καπέλλα που άνεμίζονται ός την γή) και στην Ναυτική Διοίκηση μεταφέρσας ξαφνικά σ'ένα όνειρμένο περιβάλλον κ'αισθάνεσαι περήφανος για τον τόπο σου δεν βλέπεις έναν 'Ελληνα πλωτάρχη να είναι σε θέση να δεξιοται ξένους ναυάρχους και πλοάρχους με γούστο και άρχοντιά που θα την ζήλευε ή Ναυτική 'Ακαδημία του Νόρφολκ των 'Ηνωμένων Πολιτειών.

• Βλέπεις το άρχοντικό των Θεοτόκη και άναρωτιέσαι: Για τι όλα τα ετζάκια, στην 'Ελλάδα να μην κρατούν έτσι πανέμορφα τα σπίτια τους;

• Βλέπεις την Περιγητική σε όργασμό δράσεως, με λέσχη που θα την ζήλευε άκόμη και ή κ. Παπαληγούρα, για τις «'Αναγεννήσεις» της της 'Αργολιδοκορινθίας. Βλέπεις, μιά Κυριακή, τον Μεταλλήν να διενθύνει συνανλία της «Παλαίως» με Σοπέν, με Τσαϊκόφσκυ, με Ρίμσκυ Κορσάκωφ...

• Βλέπεις και τρομάξεις...

Γιατί το άκροπύργιο αυτό του 'Ελληνικού Τουρισμού δίνει σήμερα μιά μάχη σχεδόν άδοθήητο, σχεδόν παραγνωρισμένο.

Όπως, περίπου, έδινε πριν από χρόνια ο στρατός μας την μάχη της 'Αλβανίας, έδασκόμενος εις τα ίδια αυτού μέσα, χωρίς ύποστήριξη, χωρίς το άπαράρτητο υλικό. Όλο, δέβαια, και κάτι πιστώσεις συζητούνται, όλο και κάτι δάνεια δίνονται, όλο και άγωνίζονται οι Κερκυραίοι βουλευται και οι τοπικές άρχές, μα το γεγονός παραμένει πως ή Κέρκυρα —χάρη στο γομφειοκρατικό μας γαϊτανάκι— θα υποδεχθή και φέτος τούς ξένους της χολής. Και καθώς πλάκωσαν και οι λάμπες φθορίου (ώ, να το ήξεραν οι Κερκυραίοι πως όλο σφονούν την πόλη τους με τις λάμπες φθορίου!) σκέπεται κανείς πόσο άλιωτικά θα ήταν όλ'αυτά αν το Κράτος έλεγε σε μιά στιγμή: Αύτη την έβδομάδα συγκεντρώνω όλες σ'μουν τις προσάψεις στην Κέρκυρα (κι αύριο στη Ρόδο, και μεθ' αύριο στην Μύκονο, και στην Σαντορίνη, κ.ο.κ.). 'Ότι είναι δυνατόν να γίνη, θα γίνη, τώρα, άμέσως, σ'ήμερα: Τζίφρες, σφραγίδες, πάρεδροι, συμβούλια, διαβούλια, έγκρίσεις, υπερεγκρίσεις, πρωτόκολλα, διπλώματα, διαβιβαστικά. Κι από αύριο, Σκούπα κι 'Ασθέστis! Τα πρώτα, τα κύρια τουριστικά μας όπλα, σε πόλεις, σε χωριά. Με έπιστράτευση των πάντων: Γυμνασίων, προκοπών, δδηγών, στρατού, ναυτικού, ΤΕΑ, 'Ερυθρού Σταυρού, σωματείων, συλλόγων, συνδέσμων...

Μά ίσως θα πρέπει να μιλήσουμε και την έπόμενη έβδομάδα —για την Κέρκυρα...

Index

Ένα κοσμευτικό μυστικό

Τα νύχια γίνονται ώραία με ΚΙΟΥΤΕΕ

—Βερνίκι ΚΙΟΥΤΕΕ —έμποδίζει απόλυτως τ'οσά σιμο και τ'ο ξεφλούδισμα

Διαλέξετε τ'ο ΚΙΟΥΤΕΕ σήμερα. Στά νεώτατα χρώματα της μόδας.

Για μιά όμορφή μόδας

CUTEX

Όταν έχετε ανάγκη ιδιαίτερας προφυλάξεως ειδικώς άποτελεσματικής...

Η «CAMELIA», δά σας εξασφάλιση: Άνεσι, Καθαριότητα, Άσφάλεια.

Είναι πρακτική και οικονομική. Με την ΚΑΜΕΛΙΑ μπορείτε να έργασθητε, να διασκεδάσετε να έχετε τ'ο αίσθημα της αυτοπεποιθήσεως.

Η πρακτική όνείνη των διακόλυν ήμερών. Ζητήσατέ την μόνο με μία λέξη ΚΑΜΕΛΙΑ από τ'ο πρώτο φαρμακείο ή Κατάστημα γυναικείων ειδών και θα έχετε διακριτικά τ'ο γνήσιο μπλέ κουτί της «CAMELIA». ΑΠΟΚΛ. ΑΝΗΠΟΙ ΑΔΕΛΦΟΙ ΜΑΓΚΡΙΩΤΗ - ΑΘΗΝΑΙ ΝΙΚΗΣ 9 ΤΗΛ. 25.739

Pin Kirmpu

ΝΥΚΤΕΣ ΣΤΗΝ ΠΡΑΓΑ

"Ένα διήγημα του
ΑΝΤΕΛΜΠΕΡΤ ΜΟΥΡ

—Πού μένετε; με ρώτησε.
—Πού μένω; είπα. Μά... στο ξενοδοχείο του Σταθμού. Ναι, στο ξενοδοχείο του Σταθμού!
—Α, έτσι; Έκαν' εκείνη και με κοίταξε χαμογελώντας.
—Άραγε δεν υπήρχε σ' αυτή την πόλη ξενοδοχείο του Σταθμού; Είχαμε γνωρίσει πριν από λίγες ώρες, την είχα συναντήσει στο τραίνο, και την είχα βοηθήσει να μαζέψει τις αποσκευές της. Απ' την κουβέντα που πιάσαμε, είχαδα πώς ήθερα πολύ καλά την Πράγα, αφού έμενε χρόνια εκεί. Τόσο το καλύτερο για μένα, που ήμουν εδώ ξένος. Ναι, η ώραία αυτή κυρία προσφέρθηκε να μου δείξει όλα τ' αξιοθέατα της άρχαιας αυτής πόλης!
—Αύριο το πρωί στις δέκα θα κάνουμε έναν περίπατο μαζί, μου είπε.
—Ελάτε να με πάρετε, μένω εδώ πέρα.
Μπροστά στην πόρτα του σπιτιού της της φίλησα το χέρι, αν και ήξερα βέβαια πως ένας καθός πρέπει άνδρας δεν το κάνει αυτό. Ήμουν καταγοιτωμένος. Έπειτα δρέθηκε μόνος μου, και πήγα μια βόλτα ως το ποτάμι. Κοίταξα τα ήρεμα νερά και συλλογίστηκα κάτι, που στην ποίηση λέγεται ρωμαντική ειρωνεία: Πώς βρισκόμουν δηλαδή νύχτα σε μια ξένη πόλη, με 95 μόνον χέλλερ στην τσέπη μου... Αλλά τί ώραία που ήταν αυτή η πόλη! Και τί κέφι μου είχε δώσει το αύριανό ραντεβού.

Ήταν τα τελευταία χρόνια της Αυστροουγγρικής μοναρχίας, και νεαρότατος ακόμα γύρισα απ' την πρώτη μου άδεια ως υπαλλήλου του υπουργείου Συγκοινωνιών. Η άδεια μου έπρεπε να διαρκέσει δυο εβδομάδες, αλλά σε δέκα μέρες είχα εξαντλήσει όλα τα χρήματά μου, κ' έτσι αναγκάστηκα να γυρίσω γρηγορότερα απ' ό,τι είχα υπολογίσει. Πριν φτάσω στην Πράγα είχα ακόμα για το υπόλοιπο ταξίδι ως τη Βιέννη 1 κορώνα και 31 χέλλερ στην τσέπη μου. Αλλά ένα μέρος απ' αυτά τα χρήματα τα είχα δοώσει στη Βιέννη, και είχα πληρώσει και μερικά για να μου φυλάξουν τις αποσκευές. Είχα σκοπό να μείνω εδώ μερικές ώρες μόνο, και να συνεχίσω το ταξίδι μου για τη Βιέννη με το νυχτερινό τραίνο. Όμως τώρα, ολόκληρο το προγραμμα μου ανατρεπόταν! Ναι — αλλά που θα διαμυκτέρωνα; Άραγε θα χρησιμοποιούσα για «Ξενοδοχείο του Σταθμού» κανέναν άδεια πάγκο στην αίθουσα αναμονής; Και πώς θα τάχαζα πέρα αύριο μαζί της;

Ξαφνικά, μου ήρθε η σωτήρια σκέψη: Γιατί να μη σκεφτώ άμέσως πώς ήμουν εφοδιασμένος, ως υπάλληλος των Συγκοινωνιών, με άδεια έλευθέρων κυκλοφορίας σ' όλους τους σιδηροδρόμους της Αυστροουγγρικής Μοναρχίας;

Αφού μελέτησα γρήγορα έναν κίτρινο οδηγό, μπήκα σ' ένα τραίνο που ξεκινούσε κι απάντησα στον έλεγκτή, που με ρώτησε πού πήγαινα: —Στην Πράγα!

—Στην Πράγα! Έκαν' εκείνος και με κοίταξε με ανοιχτό το στόμα, σαν να μιλούσε σε τρελλό.

Πραγματικά, το τραίνο μόλις είχε αναχωρήσει απ' την Πράγα και περνούσε τώρα με θόρυβο απ' τα πρόστασια. Του έξηγησα πως παρ' όλ' αυτά θα ξαναγύριζα στην Πράγα — θα βρισκόμουν δηλαδή πάλι εκεί νωρίς το πρωί. Αυτό το «πάλι» τον καθησύχασε, και εξέτασε προσεχτικά την άδεια έλευθέρων κυκλοφορίας που του δέειξα...

Λίγα λεπτά αργότερα κοιμόμουν τον ύπνο του δικαίου, μισοξαπλωμένος στο κάθισμα του άδειου βαγονιού. Όταν ο έλεγκτής με ξύπνησε, το ρολόι μου έδειχνε 3.27 και πλησιάζαμε στον μικρό σταθμό, όπου είχα υπολογίσει πως θαμένα είκοσι λεπτά, περιμένοντας το αντίθετο τραίνο.

Κατέβηκα νυσταγμένος και προχώρησα προς τον μπουφές, όπου δυο στρατιώτες έπιναν μπίρες, θολές σαν τα φώτα του σταθμού. Υπήρχαν και σοκολάτες και πορτοκαλάδες, αλλά δυστυχώς όχι για μένα... Έκανα μια βόλτα μες στην αρωματισμένη νύχτα και βρήκα ένα μικρό συντριβάνι. Έπλυνα το πρόσωπό μου και κάθισα λίγο, όνειροπολώντας.

Σε είκοσι λεπτά έφτασε το αντίθετο τραίνο. Νωρίς το πρωί ήμουν πάλι στην Πράγα, έντελως φρέσκος έπειτα από έναν οχτάωρο ύπνο, που δεν είχε διακοπή παρά μόνο μισή ώρα στα Αισθανόμενα γεμάτος κέφι και ζωή. Αν και δεν μπορούσα να πω ούτε ένα φλυτζάνι γάλα, είναι ζήτημα αν ένωσα ποτέ στη ζωή μου τόσο ευδιάθετος και γεμάτος αυτοπεποίθηση, όσο εκείνο το πρωινό στην Πράγα. Είχα ύψος ενός πλούσιου νεαρού ξένου, που μπορεί, αν ήθελε, ν' αγοράσει το περιεχόμενο ενός ολόκληρου άδμαν-τοπωλείου...

Όπως ανακάλυψα στις 10, η κυρία που είχα γνωρίσει την παραμονή στο τραίνο, ήταν πραγματικά ώραία, αλλά όχι πολύ νέα — τουλάχιστον όχι τόσο νέα όσο γι' εμένα. Με ώθησε στην πόλη κ' είδαμε μαζί όλα τ' αξιοθέατα — απ' τα δρομάκια των αλχημιστών στο Χράτζιν ως το μοναστήρι του Στράχενς με το ιστορικό παρεκκλήσι του. Ναι, ήταν τόσο καλή ξενάγηση, ώστε κάθε μεσημέρι με καλούσε στο σπίτι της κ' έτρωγα μαζί της, στο μικροσκοπικό, αλλά συμπαθέστατο δωμάτιό της, που έβλεπε στο Μολδάνα...

Κάθε μεσημέρι είπα: Ναι, γιατί η μία μέρα έγινε τέσσερις — τέσσερις μέρες με ξενάγησε η ώραία ώριμη αυτή κυρία! Και το βράδυ καθένα απ' τα τέσσερα βράδια, ενώ γύριζα πίσω στο «Ξενοδοχείο του Σταθμού» μου — γιατί τα βράδια έρχόταν στο σπίτι, κουρασμένος απ' την όλοήμερη δουλειά, ο σύζυγός της...

Το τελευταίο βράδυ έκοιμη στο γνωστό ένδιάμεσο σταθμό μερικά λουλούδια. Μισογελώντας και μισοκαίγοντας, τα πρόσφερα την άλλη μέρα στην ξενάγηση μου, την ώρα που την άποχαιρτούσα. Εκείνη με συνάδευσε ως το τραίνο, και κουνούσε πολλή ώρα το χέρι της καθώς τα δαγόνια απομακρύνονταν...

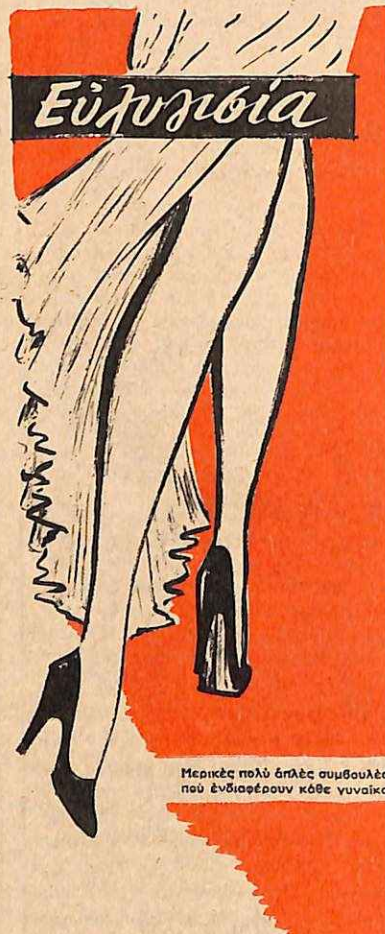
Όταν γύρισα στη Βιέννη και θέλησα, στο φτωχικό μου δωμάτιο, ν' αδειάσω την τσέπη του παλτού μου, ανακάλυψα κατάπληκτος έναν ρόζ φάκελο μέσα. Περίεργος, δεν έσχιζα γρήγορα. Υπήρχε μέσα στο φάκελο ένα χαρτονόμισμα που αντιπροσώπευε ένα τεράστιο για τα οικονομικά μου μέσα ποσό: κ' ένα μικρό επισκεπτήριο με τον γραφικό χαρακτήρα «εκέινης»:

«Γι'ά το επόμενο ταξίδι — έγραφε — έπειδή τα «Ξενοδοχεία του Σταθμού» είναι τόσο ακριβά...

Όποτε ήξερε δηλ την κομωδία που της είχα παίξει! Άραγε με είχε παρακολουθήσει κανένα βράδυ, ή έμαθε τα νυχτερινά μου ταξίδια αλλιώς; Δεν τμήμασα ποτέ.

Η ΚΟΜΨΟΤΗΣ ΑΠΑΙΤΕΙ:

Μάθετε να βαδίζετε όπως επιβάλλει σήμερα ή μόδα

Η αρχιτεκτονική της μόδας έχει σήμερα ριζικά αλλάξει. Τα φορέματα είναι πια όσο ελαφρά και «φλου», ώστε δίνουν σχεδόν την εντύπωση ότι είναι διαφανή. Βοηθούν κάθε κίνηση, αφήνουν το σώμα να ζή, ν' αναπνέει. Ούτε μπούφες, ούτε κορσέδες, ούτε δάτες και σκληρές φόρες. Έχετε λοιπόν όλη την ικανότητα (και την υποχρέωση) ν' αναδειχτείτε το σώμα σας με την καλύτερη κορμοστασιά — με το άνετο, χαριτωμένο, ευγύριστο βάδισμα. Ίδου ο τρόπος που υποδεικνύει ένας Γάλλος ειδικός για να το πετύχετε: Λίγες

Στηρίξτε το σώμα σας στο πόδι που πατάει στο πάτωμα.

3. Τοποθετήστε τη δεξιά φτέρνα ελαφρά στο πάτωμα και κάνετε ένα βήμα προς τα εμπρός. Αυτό το βήμα πρέπει να είναι όσο το δυνατόν πιο μεγάλο.

4. Μόλις η φτέρνα έγγισή τη γη, ρίξτε το θάρρος του σώματος στο κέντρο του ποδιού, κ' έπειτα πατήστε στο πάτωμα με τα δάχτυλα αυτού του ποδιού.

5. Προχωρήστε άμέσως τ' άλλο πόδι και κάνετε την ίδια κίνηση, κρατώντας τα πόδια σας παράλληλα, σε απόσταση 5 εκατοστών μεταξύ των άκρων.

6. Σ' όλο αυτό το διάστημα, κρατάτε τα μπράτσα σας ελεύθερα, αρκετά κοντά σας, ώστε να έγγιζουν το σώμα. Συγχρονίστε τις κινήσεις του δεξιού ποδιού προς τα εμπρός με το αντίστοιχο πόδι προς τα εμπρός, και αντίστροφως.

7. Σ' αυτές τις ασκήσεις, μόνο τα πόδια πρέπει να βρίσκονται

σε κίνηση. Προσοχή: Δεν πρέπει ούτε να κουνάτε τους γοφούς, ούτε να μετατοπίζετε τους ώμους, ούτε να ταλαντεύετε το κεφάλι.

8. Αν διαθέτετε αρκετό χώρο, τοποθετήστε κορδέλλες σε διαστήματα 30—50 εκατοστών στο πάτωμα ή στο χαλί σας. Περπατάτε δέκα λεπτά κάθε μέρα έγγιζοντας κάθε κορδέλλα με τις μύτες των ποδιών. Κι αν θέλετε να το κάνετε αυτό χωρίς δυνατή προσπάθεια, βάλτε ένα βάλς στο πικ-άπ σας και προχωρήτε, πάντα με το αντίθετο χέρι προς τα εμπρός.

9. Όταν βρεθήτε στην έξοχή, κάνετε περίπατο σε μια σανίδα. Σ' αυτή τη σανίδα μπορείτε να κάνετε όλες τις ασκήσεις που θέλετε, και να γίνετε πραγματική ακροβάτης. Τοποθετήστε λοιπόν πάνω σε δυο στηρίγματα μια σανίδα μήκους 5—6 μέτρων και πλάτους 1,25, ανεβείτε πάνω κι αρχίστε να περπατάτε πολύ αργά και φυσικά.

10. Έπιστρέψτε πίσω, στη μύτη των ποδιών, ισορροπώντας τους ώμους σας.

11. Έπειτα σηκώστε το ένα πόδι, προτείνετε το προς τα εμπρός και ξανατοποθετήστε το στη θέση του. Έξασκολούηστε με το άλλο πόδι ως την άκρη της σανίδας.

12. Έπιστρέφοντας κάνετε το ίδιο, αλλά τινάζοντας το πόδι πρώτα προς τα πίσω κ' έπειτα προς τα εμπρός. Αν είναι δυνατόν, συνοδέψτε αυτή την κίνηση

με το ρυθμό του θάλς. Η άσκηση θα σας φανή έτσι πιο εύκολη.

13. Κατεβήτε πηδηχτά απ' το θάβρο σας, με τα χέρια προς τα πίσω και σηκώνοντας το γόνατο προς το στήθος.

Η ΚΙΝΗΣΗ ΤΩΝ ΓΟΦΩΝ

Για να έλέγχετε την κίνηση των γοφών σας, πρέπει να κάνετε τις έξης ασκήσεις:

1. Σηκώστε το ένα πόδι προς τα πίσω, κρατώντας την πλάτη σας ίσια και κάνοντας μια περιστροφική κίνηση των χεριών προς τα εμπρός.

2. Στηριχθείτε σ' ένα έπιπλο και σηκώστε το πόδι σας όσο ψηλότερα μπορείτε, τοποθετώντας το χέρι σας στον αστράγαλο. Έπειτα κάνετε αυτή την κίνηση χωρίς στηρίγμα, άκουμπώντας τ' άλλο χέρι στο άπανάω μέρος του μηρού.

3. Όταν συνηθίσετε αυτή την κίνηση, κάντε την άκουμπώντας στις μύτες του ποδιού και σηκώνοντας το χέρι απ' τον αστράγαλο ψηλά, πάνω απ' το κεφάλι.

4. Γονατίστε χάμω και σηκώστε τα μπράτσα, με την πλάτη πολύ ίσια. Καθήστε πάνω στα πόδια σας και φέρτε τα χέρια σας κάτω, προς τ' αριστερά κ' έπειτα προς τα δεξιά.

5. Ξαπλώστε στο χαλί και κυλήστε απ' τη μια άκρη ως την άλλη, με τα χέρια υψωμένα στην προέκταση του σώματος, ριχνοντας την προσπάθεια στο κάτω μέρος του σώματος.

ΠΑΡΡΥ ΔΕΡΕΜΠΕΗ

Μια νεαρωτάτη Έλληνίδα πιανίστρια, που το καλλιτεχνικό ξεκίνημά της προκαλεί τον ένθουσιασμό.

ΠΡΩΤΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΣ: ΕΝΑΣ ΤΥΦΛΟΣ ΜΟΥΣΙΚΟΣ

Ο τυφλός πιανίστας Κώστας Λάβδας άκουσε μια μέρα κάποια παιδική φωνή να του λέει ικετευτικά. «Μάθετέ με να παίζω ένα τραγούδι στο πιάνο».

Ήταν η μικρή Παρασκευή, η κόρη του ιδιοκτήτη ενός κέντρου στον Πειραιά, όπου ο Λάβδας ήταν πιανίστας στην τετραμελή του ορχήστρα.

Ο τυφλός μουσικός κάθισε στα γόνατά του τη μικρούλα και της έδειξε να παίζει ένα δάλς από την «Πριγκίπισσα» της Τσαρλς του Λέχαρ. Το έμαθε στη στιγμή και του ζήτησε κι άλλα τραγούδια. Τα έπαιρνε όλα με τέττα γρηγοράδα, που την άνομασε το «παιδί δυναμίτης» του πιάνου.

Αυτή ήταν η πρώτη έπαφή της Παρασκευής Ντερέμπη με το πιάνο. Ήταν τότε οκτώμισι χρόνων.

Πριν από μερικές εβδομάδες, αυτή η ίδια Παρασκευή, που κλείνει πια τα 21 της και έχει κοντύνει για ειδικό και το όνομά της σε Παρρυ, έκανε την πρώτη της εμφάνιση στην Αθήνα με ένα ρεσιτάλ που άφησε κατάπληκτους τους λάτρεις της μουσικής της πρωτεύουσας.

«Σπανίως, σπανιότατα, κατά τα τελευταία 40 έτη της μουσικής ζωής των Αθηνών, έδωθη μία τόσο άρτια συνάντηση από τόσο νέαν καλλιτέχνη,» έγραψε κάποιος κοινικός που κά-ν' άλλο από έπαίνο συνηθίζει. «Ανάμεσα στους φίλους που πήγαν μετά το τέλος του ρεσιτάλ στα παρασκήνια για να συγχαρούν την Παρρυ Ντερέμπη, ήταν και ο τυφλός πιανίστας Κώστας Λάβδας, ο οποίος της φιλήσε με σεβασμό τα μαγικά δάχτυλά της».

Ήταν ο πρώτος που έπείστησε την προσοχή του πατέρα της στην εξαιρετική κλίση της για το πιάνο και που τον παρακίνησε να της δώρη ένα καλό καθηγητή.

Με τις συμβουλές του, ο Ντερέμπης άδηγησε τη μικρή Παρασκευή στον άειμνηστο Άντωνιο Σκάκο, κοντά στον οποίο μαθήτευσε μέχρι το θάνατό του στα 1951.

Είς μνήμην του διακεκριμένου καθηγητού του Όδεϊου Αθηνών, κάποιος πλούσιος φίλος του, ανέλαβε να στείλει την Παρρυ στη Βιέννη για να συμπληρώσει τις σπουδές της. Εκεί, για άλλους απαιτούνται έξη χρόνια, για την Παρρυ ήταν αρκετά δυο για να αποκτήσει το δίπλωμα σολίστ της Κρατικής Μουσικής Ακαδημίας. Τα ρεσιτάλ που έδωσε στη Βιέννη, στο Γκράτς και στο Σάλτσμπουργκ, απέσπασαν ένθουσιάζοντα σχόλια των κριτικών, που όλοι τους έθαύμασαν την τελειότητα της τεχνικής της και την ώριμότητα της έρμηνείας της.

Αφού γύρισε στην Ελλάδα μετά από τέσσερα χρόνια παραμονής στην Αυστρία, η Παρρυ έτοιμάζεται τώρα για μια περιοδεία στις ευρωπαϊκές πρωτεύουσες, που οργανώνει ο μεγαλύτερος λιπρεσάριος της Βιέννης δο Τέο Σήπλικ, ο οποίος προβλέπει ένα λαμπρότατο μέλλον για τη νεαρή Πειραιωτοπούλα πιανίστρια.

ΕΜΦΥΤΗ ΕΙΝΑΙ, βέβαια, η πρωτοφανής μουσικότης της Παρρυ, αλλά παράλληλα καλλιεργεί το ταλέντο της με σκληρή δουλειά. Τουλάχιστον όκτώ ώρες κάθε μέρα μελετάει αδιάκοπα στο πιάνο της.

φια μὲ βιβλία κοντὰ στὰ κρεβάτια. Ἐρριξε μιὰ ματιά στὴν ντουλάπα καὶ εἶπε εὐθύμα:

—Δὲν ξέρω τί θὰ βρῶ νὰ κρεμάσω ἐδῶ μέσα. Δὲν ἔχω παρὰ μόνον τὸ φόρεμα πού φορῶ.

—Ὡ, αὐτὸ νὰ μὴ σέ στενοχωρῇ καθόλου. Θὰ βρῆς ἐδῶ ὅ,τι θέλεις. Τὰ τελευταῖα μοντέλα, τσάντες, παπούτσια, καλλυντικά. Ὁ ὀργανισμὸς μας εἶναι αὐτάρκης... Μέσα σ' αὐτὰ τὰ κτίρια υπάρχουν ὅ,τι μπορεῖ νὰ βάλῃ ὁ νοῦς σου. Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ βγῇ κανεὶς ποτὲ ἀπ' ἐδῶ γιὰ νὰ βρῇ ὅ,τι ἐπιθυμῇ.

Κάτω ἀπ' τὸν ἐλαφρό, σχεδὸν εὐθυμο τόνο τῆς φωνῆς του, τὸ εὐαίσθητο αὐτὴ τῆς Ἀϊλαρου διέκρινε μιὰ ἀπέραντη ἀπελπισία.

Καμμιὰ ἀνάγκη νὰ βῆς ποτὲ ἀπ' ἐδῶ μέσα. Καὶ καμμιὰ ἐλπίδα... Ἐνα κλουβὶ τέλεια ἐρωδιόσμενο! Καὶ γι' αὐτὸ τὸ χρυσὸ κλουβὶ, σκεπτόταν ἡ Ἀϊλαρου, ὅλες αὐτὲς οἱ προσωπι-κάττες εἶχαν ἐγκαταλεῖψαι τὴν πατρίδα τους, τὴ δουλειά τους, τὴν ἡσυχία καθημερινῆ ζωῆς τους. Ὁ δρ Μπαρρόν, ὁ Ἄντυ Πήτερς, ὁ Ἐρικ-σον μὲ τὸ ὄνειροπλόο βλέμμα, ἡ ἀγέρωχη Χέλ-γκα Νήντχαϊμ; Νάξερν ἀραγε ὅλοι αὐτοὶ, δταν ἔφευγαν ἀπ' τὸν τόπο τους, τὴν αὐτὴν περίμενε ἐδῶ; Θὰ ἔμεναν εὐχαριστημένοι; Νάταν αὐτό, ἐκεῖνο ποὺ ζητούσαν;

«Καλύτερα νὰ μὴν κάνω πολλές ἐρωτήσεις» σκέφτηκε, «μπορεῖ νὰ μὰς κρυφακούουν».

Τοὺς κρυφακούσαν ἀραγε ἀλήθεια, ἢ ἦταν ὁ φόβος, τὰ τσακισμένα νεῦρα του, πού ἔκαναν τὸν Τόμ Μπέτερτον νὰ τὸ πιστεύῃ; Ἦτανε πρό-δηλο πὺς ὁ δυστυχὴς βρισκότανε στὰ πρόθυρα ἐνὸς νευρικοῦ κλονισμοῦ.

«Ἐἴτσι ἔδασαι κ' ἐσύ, κοπέλα μου, σ' ἐξή-μήνες...» εἶπε ἡ Ἀϊλαρου μιλώντας στὸν ἑαυτὸ τῆς.

—Θέλεις νὰ ξαπλωθῇς; Νὰ ἡσυχάσῃς; ρώ-τησε ὁ Τόμ Μπέτερτον.

—Ὁχι... Ὁχι, δὲ νομίζω.

—Τότε ἔλα μαζί μου στὸ γραφεῖο νὰ ἐγγρα-φῇς.

—Νὰ ἐγγραφῶ;

—Ναί. Ὅποιοι μπαίνει ἐδῶ μέσα, ἐγγρά-φεται στὸ μητρώο. Ὅλα του τὰ στοιχεῖα κατα-χωροῦνται σὲ μιὰ καρτέλλα. Κατάσταση ὑγείας, δοντιῶν, πίεση, ὁμάδα αἱματος, ψυχολογικὲς ἀντιδράσεις, γούστα, ἀντιπάθειες, ἀλλεργίες, ἱκανότητες, προτιμήσεις. Τὰ πάντα. Ἡ ὀργά-νωσή μας εἶναι, ἀλήθεια, καταπληκτικὴ. Θὰ δῆς καὶ θὰ καταλάβῃς πολλὰ πράγματα.

Τὴν ξαναφίλησε - ἓνα φιλὶ παράξενο, πού ἔμοιαζε τρυφερό, ἀκόμη καὶ παράφορο καὶ πού στὴν πραγματικότητά ἦτανε ψυχρὸ σὰν πάγος. Πολὺ σιγὰ, ψιθύρισε μέσ' σ' αὐτὴ τῆς:

Συνέχισε τὴν κωμωδία. Πρόσεχε!

Δυνατά, εἶπε:

—Πάμε τώρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12

Μιὰ γυναίκα μὲ ὕφος αὐστηρῆς γκουβερ-νάντας διηύθυνε τὸ τμήμα ἐγγραφῶν. Τὰ μαλλιά τῆς ἦσαν κτενισμένα τοιπωτὰ σ' ἓνα ἀντιπαθητικὸ κόσιο πίσω στὸ στέρκο καὶ φοροῦσε ματογυῶλια πού τῆς ἔδιναν ἓνα ὕφος ἐνεργητικὸ καὶ βαθυδοχάστο. Κούνησε ἐπιδο-κίμαστικά τὸ κεφάλι, δταν εἶδε τοὺς Μπέτερτον νὰ μπαίνουν στὸ αὐστηρὸ γραφεῖο τῆς.

—Α, φέρατε τὴν κ. Μπέτερτον, εἶπε. Σὰς περίμενα.

Μιλούσε μὲ μεγάλη εὐχέρεια τὰ ἐγγλέζικα ἀλλὰ μὲ ξενικὴ προφορά. Ἦταν - ἔμαθε ἀργότε-ρα ἡ Ἀϊλαρου - Ἑλβετίδα. Ἐκανε νόημα τῆς Ἀϊλαρου νὰ καθῆται σὲ μιὰ καρέκλα, ἀνοίξε ἔ-πειτα ἓνα συρτάρι, ἔβγαλε μιὰ δέσημ ἑντυπες καρτέλλες καὶ ἄρχισε νὰ γράφῃ κάτι βιαστικά.

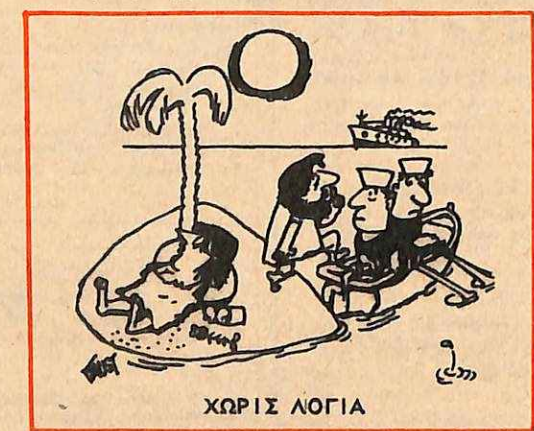
—Σ' ἀφήνω, λοιπόν, Ὀλβία, εἶπε ὁ Μπέ-τερτον μὲ κάποια ἀμηχανία.

—Ναί, σὰς παρακαλῶ, κ. Μπέτερτον. Εἶναι προτιμότερο νὰ τελειώνουμε μιὰ καὶ καλὴ μ' ὀ-λες τὶς διατυπώσεις.

Ὁ Μπέτερτον βγῆκε κλείνοντας τὴν πόρτα πίσω του. Τὸ «Ρομπτό» - ἔτσι τὴ βάπτισε ἡ Ἀϊλαρου ἀπὸ μέσα τῆς - ἐξακολουθοῦσε νὰ γράφῃ.

—Λοιπόν, εἶπε σὲ λίγο μὲ ὕφος ὑπηρεσιακό, ὀνοματεπώνυμο, ἡλικία, τόπος γεννήσεως, παρα-νομῶ. Τὰ ὀνόματα τοῦ πατέρα σας καὶ τῆς μη-τέρας σας. Ποιὲς σοδαρὲς ἀρρώστιας περάσα-τε; ἔχετε καμμιὰ κλίσση, κανένα ἐχόμπος; Ἐργασθήκατε ποτὲ καὶ πού; Φοιτήσατε σὲ πα-νεπιστήμιο; Ποιὰ φαγητὰ καὶ ποιὰ ποτὰ προτι-μάτε;

Οἱ ἐρωτήσεις δὲν ἔλεγαν νὰ τελειώσουν. Ἡ Ἀϊλαρου ἀπαντοῦσε μηχανικά, μὲ ὕφος ἀδιάφορο. Τὰ μαθήματα τοῦ Τζέσσον δὲν εἶχαν πᾶσι χαμένα. Εἶχανε χαραχθῇ τόσο καλὰ στὸ μυαλό τῆς, πού οἱ ἀπαντήσεις τῆς ἔρχονταν τώρα αὐτόματα στὰ χεῖρά.

ΧΩΡΙΣ ΛΟΓΙΑ

χεῖλη, χωρὶς νὰ εἶναι ὑποχρεωμένη νὰ κοινοστοῦ-κεται γιὰ νὰ σκεφτῇ. Τέλος τὸ Ρομπτό εἶπε:

—Δὲ σὰς χρειάζομαι περισσότερο. Θὰ σὰς στείλω τώρα στὴν κ. Σβάρτζ, γιὰ ἱατρικὴ ἐξέ-ταση.

—Μὰ εἶναι ἀνάγκη; ρώτησε ἡ Ἀϊλαρου ξαφνι-ασμένη. Τὸ βρῖσκα ἐντελῶς παράλογο.

—Ὡ, ἐδῶ κάνουμε τὶς δουλειές μας σωστά, κυρία Μπέτερτον. Θέλωμε νὰ ἔχωμε ἓνα πλήρες μητρώο. Ἡ κ. Σβάρτζ εἶναι πολὺ συμπαθητικὴ, θὰ δῆτε. Ἀπ' ἐκεῖ θὰ πάτε στὸν δρ Ροῦμπκε.

Ἡ κυρία Σβάρτζ ἦταν εὐχάριστη καὶ πρόσχα-ρη. Ἀφ' οὗ ἐξέτασε εὐσυνείδητα τὴν Ἀϊλαρου, εἶπε: —Ὁρα! Τελειώσαμε. Τώρα πηγαίνετε στὸν δρ Ροῦμπκε.

—Ποιὸς εἶναι ὁ δρ Ροῦμπκε; ρώτησε ἡ Ἀϊ-λαρου. Ἄλλος γιαντρός;

—Ὁ δρ Ροῦμπκε εἶναι ψυχολόγος.

—Δὲ θέλω ψυχολόγο. Δὲ συμπάθω τοὺς ψυχο-λόγους, εἶπε ἡ Ἀϊλαρου.

—Ἐλᾶτε τώρα, μὴ συγχίξετε, κυρία Μπετε-ρον. Δὲν πρόκειται νὰ ὑποβληθῇτε σὲ καμμιὰ थे-ραπεία. Ἀπλῶστα, ὁ δρ Ροῦμπκε θὰ σὰς κά-νη μερικὰ ἐτάστα γιὰ νὰ ἐξακριβώσῃ τὴν ἀντίληψή σας καὶ τὸν τύπο τῆς προσωπικότητάς σας.

Ὁ δρ Ροῦμπκε ἦταν ἓνας ψηλός, μελαγχολικός Ἑλβετός, καμμιὰ σαρανταριά χρονῶν. Χαϊρέτησε τὴν Ἀϊλαρου, ἔριξε μιὰ ματιά στὴν καρτέλλα πού τὸν μετέβιωσε ἡ δρ Σβάρτζ καὶ κούνησε τὸ κεφάλι του ἱκανοποιημένος.

—Βλέπω μὲ χαρὰ πὺς ἡ ὑγεία σας εἶναι πο-λὺ καλὴ, εἶπε. Εἶχατε ἓνα ἀεροπορικὸ δυστύχημα πρὶν ἀπὸ λίγο καιρὸ;

—Ναί, ἀποκρίθηκε ἡ Ἀϊλαρου. Ἐμεινα τέσ-σερις ἢ πέντε μέρες στὸ νοσοκομεῖο στὴν Καζαμ-πλάνκα.

—Τέσσερις-πέντε μέρες δὲν εἶναι ἀρκετές, εἶ-πε ὁ δρ Ροῦμπκε μὲ ὕφος ἀποδοκιμαστικό. Ἐπρε-πε νὰ μείνετε περισσότερο.

—Δὲν ἤθελα νὰ μείνω περισσότερο. Ἦθελα νὰ συνεχίσω τὸ ταξίδι μου.

—Αὐτὸ εἶναι πολὺ φυσικὸ καὶ σὰς καταλα-βαίω, ἀποκρίθηκε ὁ γιαντρός. Ἀλλὰ πρέπει νὰ ξέρετε πὺς ἡ ἔγκεφαλὴ διαδίδει χρειάζεται ἀνά-παυση πολλὲς μέρες. Μπορεῖ νὰ φαίνεστε καλὰ καὶ νὰ νομίζετε πὺς εἴστε ἐντελῶς καλὰ, καμμιὰ φορὰ ὅμως ὁ συνέπειες ἐκδηλώνονται ἀργότερα καὶ εἶναι σοδαρές. Βλέπω μιὰ μικρὴ υπερδιέγερση τῶν νεύρων ἡ ὁποία δὲν ἔπρεπε νὰ ὑπάρχῃ. Τὴν ἀποδίδω στὴν ἐξάφνη τοῦ ταξιδίου καί, ἀσφαλῶς, στὴν ἐγκεφαλικὴ διάσειση. ἔχετε κεφαλοπόνους;

—Ναί. Τρομεροῦς. Καί, πολὺ συχνά, χάνω τὰ λόγια μου, μπερδεύομαι, ξεχνῶ εὐκόλα.

Ἡ Ἀϊλαρου καταλάβαινε πὺς ἔπρεπε νὰ ἐπι-μένη πάντοτε σ' αὐτὸ τὸ σημείο. Ὁ δρ Ροῦμπκε κούνησε τὸ κεφάλι του καθησυχαστικά.

—Ναί, ναί, ναί. Ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει λόγος ν' ἀνησυχῇτε. Ὅλα αὐτὰ θὰ περάσουν. Τώρα θὰ σὰς κάνω μερικὰ ἐτάστα.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

Στὴ χώρα τῆς πολυανδρίας

(Συνέχεια ἀπὸ σελ. 25)

Ἐν τῷ μεταξύ, ἐπρωθαίναμεν εἰς λήψεις κινηματογραφικῶν ταινιῶν, καὶ χιλιάδων φωτογραφιῶν, εἰς ἡχο-γραφῆσεις θιβετιανῶν ἀσμάτων καὶ εἰς ἀγορὰν χειροτεχνημάτων, κοσμη-μάτων, ὀπλων, ἐνδυμασιῶν καὶ ὀλων ἀντικειμένων, τὰ ὁποῖα ἀπεστέλλα-μεν εἰς τὴν Δανίαν. Τὸν Ἰούλιον τοῦ 1952 ἀνεχώρησα ἀεροπορικῶς εἰς Δανίαν διὰ νὰ λάβω νέας ὁδηγίας. Ἐλαβὼν μέρος εἰς τὴν Βιέννη συνελθόν, τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1952, διεβῆς ἀνθρωπολογικῶν καὶ ἐθνογραφικῶν Συνεδρίων καὶ κατόπιν παρέστην εἰς τὴν ἔκθεσιν τῶν θιβε-τιανῶν χειροτεχνημάτων τῶν Ἑθνι-κοῦ Μουσείου Κοπεγχάγης. Περιώ-δευσά εἰς ἀρκετὰς πόλεις τῆς Εὐρώ-πης, ὅπου ἐβῶσα 45 διαλέξεις καὶ ἐνῆργησα 31 προβολὰς τῆς κινημα-τογραφικῆς ταινίας τῆς ἀποστολῆς. Καὶ τὴν 8ην Δεκεμβρίου 1952 εὐ-ρισκόμεν καὶ πάλιν εἰς Καλιφόρνιαν, διὰ τὴν συνέχισιν τοῦ ἔργου μας.

Ἡ πρόδοξός μας εἰς τὴν ἐκμάθησιν

τῆς θιβετιανῆς γλώσσας μὰς ἐδοή-θησε πολὺ. Ἐτσι, μὰς ἐδόθη ἡ εὐ-καιρία νὰ μελετήσωμεν τὴν ζωὴν μι-ᾶς θιβετιανῆς οἰκογενείας, τῆς ὁ-ποίας τρεῖς ἀδελφοί, συμμεριζόμενοι στείραν σύζυγον, ἐνυμφεύθησαν ἀλ-λῃν, ἐκ τῆς ὁποίας ἀπέκτησαν κοινὸν υἱόν. Ἡ συνέχισις τῆς ἐργασίας μας ὅμως καθίστατο διαρκῶς δυσχερε-στέρα. Τὴν ἐπεδείκνυσε δὲ τὸ γεγρ-νός ὅτι κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον, εἰς λόγον του ἐν τῇ Βουλῇ, ὁ Ἰνδὸς πρωθυπουργὸς Νεχρού εἶπεν ὅτι τὸ Καλιφόρνιαν ἦτο «φωλεὰ κατασκό-πων», πόλις εἰς τὴν ὁποίαν οἱ ἐξ ὅλου τοῦ κόσμου κατασκοποῖ ἦσαν περισσότεροι ἀπὸ τὸν ἐγχώριον πλη-θυσμόν (16.000).

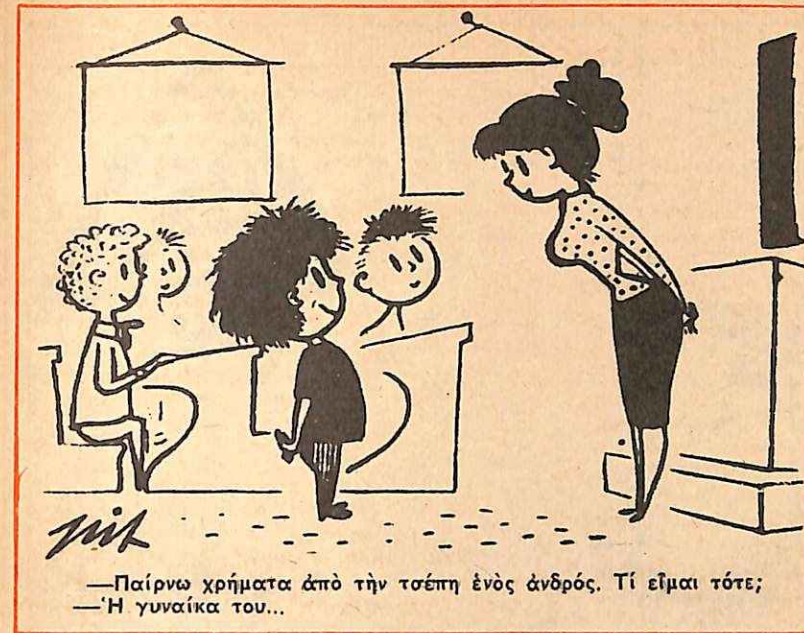
Ἐν τούτοις ἐξήκολούθησα μὲ ἐπιμονὴν τὰς προσπάθειάς μας διὰ νὰ φέρωμεν εἰς πέρας τὸν σκοπὸν μας. Διεμείναμεν εἰς Καλιφόρνιαν με-χρι τοῦ Ἰανουαρίου τοῦ 1955. Ἡ ἀποστολὴ μας, δηλαδή, ἔδηρκεσε πέντε καὶ πλέον ἔτη. Εἰς τὸ διάστη-μα τοῦτο ἐπετύχαμεν πολλὰ, διὰ τὴν

ἐκπλήρωσιν τοῦ προγράμματός μας. Κατ'ὀρθώσαμεν νὰ συμπληρώσωμεν τὴν ἀνθρωπομετρίαν 5.000 θιβετι-ανῶν καὶ νὰ φθάσωμεν ἔτσι τὸν ἀρι-θμὸν ὁ ὁποῖος μὰς εἶχε ταχθῇ. Ἐμε-λετήσαμεν δὲ ἦρθε καὶ τὰ ἔθιμα τῶν θιβετιανῶν. Τὰ πορίσματά μας διε-τυπώθησαν λεπτομερῶς εἰς ἐκθέσεις καὶ ἐπιστημονικὰς ἐργασίας. Συνε-κεντρώσαμεν πλουσίαν συλλογὰς δι-αφόρων εἰδῶν, τὰς ὁποίας ἀπεστεί-λαμεν εἰς Δανίαν. Κατὰ τὴν τελευ-ταίαν περίοδον τῆς παραμονῆς μας καθορθώσαμεν ν' ἀποκτήσωμεν δυσ-εύρετον θιβετιανὸν βιβλίον, περιγρά-φον τὰς ψυχικὰς δοκιμασίας τὰς ὁ-ποίας περρεῖ νὰ ὑποστοῦν οἱ Βουδ-δισταί, διὰ νὰ μὴ ἐνδυμῶνται τὴν παρελθούσαν ζωὴν των. Τὸ βιβλίον τοῦτο μετεφράσαμεν εἰς τὴν ἀγγλι-κὴν, μὲ τὴν ἐπίσημον λήξιν τῆς ἀποστο-λῆς. Σκοπὸς μου εἶναι νὰ ἐπιστρέψω εἰς Καλιφόρνιαν, ὅπου ἔχω ἀγορά-σει μίαν οἰκίαν, καί, μὲ τὴν πολὺ-τιμον δοῖναι τῆς συζύγου μου καὶ προθυμῶν ἐπιστημονικῶν, νὰ συνεχίσω ἰδιωτικῶς τὸ ἐρευνητικὸν ἔργον καὶ νὰ προσπαθῶμαι νὰ λάβω ἀδειαν εἰσ-όδου εἰς τὰς περιοχὰς αἱ ὁποῖαι σή-μερον εἶναι ἀπηγορευόμεναι. Ἐλπίζω ὅτι, βελτιούμενον τὸν συνθῆκὸν καὶ κερδίζον τὴν ἐμπιστοσύνην τῶν οἰ-κειῶν κυβερνήσεων, θὰ ἐπιτύχω εἰς αὐτὴν τὴν φιλοδοξίαν.

Ἀνασκοπῶν τώρα τὴν δρᾶσιν τῆς

ἀποστολῆς, κατὰ τὰ πέντε αὐτὰ ἔ-τη, ἔχω τὸ συναίσθημα ὅτι κάτι ἐπε-τελέσθη πρὸς ὄφελος τῆς ἀνθρωπο-λογικῆς ἐπιστήμης. Βεβαίως, τὸ πρό-γραμμά μας προέβλεπεν εἰσοδὸν εἰς τὴν μυστηριώδη καὶ ἀπράσιντον χώ-ραν τοῦ Θιβέτ. Τοῦτο, δυστυχῶς, δὲν κατωρθώθῃ δι' οὓς λόγους ἐξέβησα. Πάντως, δὲν θεωρῶ ὅτι τὸ ἔργον τῆς ἀνθρωπολογικῆς καὶ ἐθνογραφικῆς μελέτης τῶν θιβετιανῶν ἔχει λήξῃ, μὲ τὴν ἐπίσημον λήξιν τῆς ἀποστο-λῆς. Σκοπὸς μου εἶναι νὰ ἐπιστρέψω εἰς Καλιφόρνιαν, ὅπου ἔχω ἀγορά-σει μίαν οἰκίαν, καί, μὲ τὴν πολὺ-τιμον δοῖναι τῆς συζύγου μου καὶ προθυμῶν ἐπιστημονικῶν, νὰ συνεχίσω ἰδιωτικῶς τὸ ἐρευνητικὸν ἔργον καὶ νὰ προσπαθῶμαι νὰ λάβω ἀδειαν εἰσ-όδου εἰς τὰς περιοχὰς αἱ ὁποῖαι σή-μερον εἶναι ἀπηγορευόμεναι. Ἐλπίζω ὅτι, βελτιούμενον τὸν συνθῆκὸν καὶ κερδίζον τὴν ἐμπιστοσύνην τῶν οἰ-κειῶν κυβερνήσεων, θὰ ἐπιτύχω εἰς αὐτὴν τὴν φιλοδοξίαν.

ΠΡΗΚΙΨ ΠΕΤΡΟΣ

—Παίρνω χρήματα ἀπὸ τὴν τσέπη ἐνὸς ἀνδρός. Τί εἶμαι τότε;
—Ἡ γυναίκα του...

ΛΥΣΕΙΣ

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΑΡ. 77

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ: 1. ΥΒ «ΑΛΛΕΓΚΡΕ». 2. ΠΕΡΙΑΥΛΙΟΥ. 3. ΟΝΤΑΣ — ΑΜΥΝΑΝ. 4. ΔΙΙ — ΤΑΡΑΧΟΝ. 5. ΜΕΖΕ — ΤΩ — ΑΟΥΤ. 6. ΤΕ-ΠΕΛΕΝΙ — ΥΠΟ. 7. Η «ΛΗΔΑ» — ΛΑΜΑΣ (Φερνάντο). 8. ΡΟΣΟΛΙ — ΛΕ-Ι-Κ. 9. ΙΣ — ΥΙΟΙ — ΙΝΤΑ. 10. ΣΑΥΝΙΤΑΙ. 11. ΤΣΑΡΟΝ — ΝΤΙΟΡ. 12. ΥΕ — «ΑΑΤΑ» — ΣΑ.

ΚΑΘΕΤΩΣ: 1. ΥΠΟΔΕΤΗΡΙΟΝ. 2. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ — ΟΥ 3. ΑΡΤΙ-ΕΠΗΣ — ΡΕ. 4. ΛΙΑ — ΜΕΔΟΥΣΑ. 5. ΛΑΣΤ — ΛΑΛΙΑ. 6. ΕΥ — Α.Τ.Ε. — ΙΟΥΤΑ. 7. ΓΛΑΡΩΝ — ΙΝ. 8. ΚΙΜΑ — ΙΛ — ΙΝΑ. 9. ΡΟΥ-ΧΑ — ΑΤΤΙΛΑ. 10. ΕΥΝΟΟΥΜΕΝΑΙ. 11. ΑΝΥΠΑΙΤΙΟΣ. 12. ΙΩΝ — ΤΟΣΚΑ — ΡΑ.

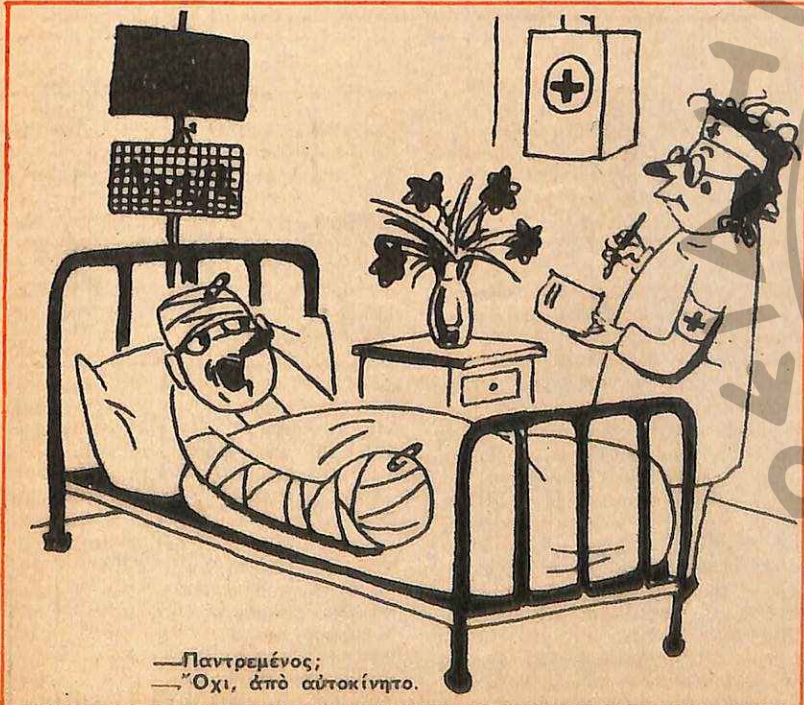
ΖΙΓΚ — ΖΑΓΚ ΑΡ. 77

Ὁ εἰδικὸς συνεργάτης μας ἐπέτυχε μὲ τὸν συνδυασμὸ τῶν λέξεων: ΦΟΥΣΤΑΝΕΛΛΟΦΟΡΟΥΣ — ΜΗΠΟΤΕ — ΣΑΣ — ΟΙ — ΟΙ, σύνο-λον 45 βαθμῶν.

Καλοὺς συνδυασμοὺς δίδουν οἱ λέξεις: ΥΠΟΔΗΜΑΤΟΠΟΙΕΙΟΝ — ΠΟΛΕΝΤΑΣ — ΦΟΥΡΟΥΣΙ — ΠΡΟΣΤΥΧΟ — ΠΡΟΤΑΣΕΙ — ΑΣΠΙ-ΤΟΣ — ΜΟΙΣΙΑΝ — ΦΟΥΣΤΑΣ — ΥΠΟΣΤΑΣΙ — ΣΟΥΣΤΑΝ κλπ.

ΠΟΙΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΡ. 77

1. Στὸν κύλινδρο τῆς γραφομηχανῆς τὸ χαρτὶ διαφέρει στὴν τοποθέτη-ση. 2. Ἐπὶ τοῦ γραφείου τὸ ποτήρι ἔχει διαφοροετικὸ σχῆμα. 3. Ἀριστερὴ παλάμη καθήμενης κοπέλας διαφέρει. 4. Καθήμενη κοπέλα φέρει λευκὴν ζώ-νην. 5. Στὸ κάτω μέρος τῆς φούστας ὀρθῆς κοπέλας φαίνεται ἡ ἔδρα τοῦ παραπλευρώς καθίσματος. 6. Ὁρθὴ κοπέλα φέρει στὴ φούστα τῆς 4 κουμ-πιὰ μαῦρα ἀντὶ τριῶν. 7. Γιακὰς ὀρθῆς κοπέλας στὸ πίσω μέρος πιδ χα-μυλός. 8. Κάτω ἀπ' τὸ παράθυρο λείπει τὸ ποδαρικό τοῦ σώματος τοῦ κα-λοριφέρ. 9. Στὸ ἡμερολόγιο τοῖχου ὁ ἡμεροδείκτης φέρει τὸν ἀριθμὸ 3 ἀν-τὶ 2. 10. Στὴν ἐπάνω σειρὰ τῆς ντουλάπας καὶ στὸ κέντρον ἓνα κλασέρ εἶναι ἀνάδοδα. 11. Στὴν αὐτὴ ντουλάπα καὶ στὴν κάτω σειρὰ λείπει ἓνα κλασέρ. 12. Τὸ κορδόνι τοῦ φορητοῦ πορτατίφ πού βρίσκεται ἐπάνω στὸ ντουλάπι (πίσω ἀπ' τὸ κεφάλι ὀρθῆς κοπέλας) εἶναι πιδ κοντό.

—Παντρεμένος;
—Ὁχι, ἀπὸ αὐτοκίνητο.

7. Η ΓΡΑΜΜΗ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ (Β')

ΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟΙ)

Ὅταν ἡ γραμμὴ τῆς καρδιάς εἴ-ναι ὀχρὰ, ἐπιφανειακὴ, φαρδιά, δεί-χνει τάση πρὸς τὴν κραιπάλη, πρὸς τὴν ἀδύναμι. Ἄν ὅμως ἡ γραμμὴ τῆς καρδιάς εἶναι καλὴ καὶ ὁ ἀντὶ-χειρὰς μεγάλος μπορεῖ κανεὶς νὰ ἐ-λέγῃ αὐτὴ τὴν τάση γιὰ τὴν ὁμο-στασία.

Ὅταν εἶναι κόκκινη, δείχνει ἐν-τόνο ἔρωτα, πού μπορεῖ νὰ φτάσῃ ὡς τὴ διαδιότητα.

Ὅταν εἶναι ἐλαφρὰ ροῦ καὶ κα-νονικὰ χαραγμένη, δείχνει καλὴ καρ-διά, ἰσορροπημένη τρυφερότητα.

Ὅταν εἶναι κίτρινη: Χολερικὴ καὶ ἐριστικὴ φύση.

Ὅταν εἶναι σκοτεινὴ: Πάθος καὶ ἀποκλειστικότης, ἀνάγκη κυριαρχίας, ἀνεξαρτησία στὸν ἔρωτα, δυσπιστία, σκεπτικισμός, ἀνάπτυξη τοῦ ἔρωτος.

καρδιάς, σημαίνουν πολλοὺς ἔρωτες. Μία διακλάδωση καλὰ χαραγμένη, πού ἀνεβαίνει ἀπ' τὴ γραμμὴ τῆς καρδιάς πρὸς τὸ ὄρος τοῦ Ἑρ-μοῦ (κάτω ἀπ' τὸ μικρὸ δάκτυλο) σημαίνει κέρδη.

Οἱ διακλάδωσεις τῆς γραμμῆς τῆς καρδιάς κάτω ἀπ' τὸν παραμε-σο σημαίνουν τύχη, ἐπιτυχία, εὐχα-ρίστη γεγονότα στὴν ἀνάλογη ἡλι-κία (βλέπε σχέδιο). Κάτω ἀπ' τὸν μέσο, σημαίνουν ἐπιτυχία στὴν τα-διοδρομία, στὴν κοινωνικὴ θέση.

Κόκκινες τελείες πάνω στὴ γραμ-μὴ τῆς καρδιάς σημαίνουν πληγὲς ἢ στενοχώριες τῆς καρδιάς, ἰδίως ἂν ὑπάρχουν καὶ στὰ δύο χεῖρα.

ΙΔΙΟΡΡΥΘΜΙΕΣ:

Ὅταν ἡ γραμμὴ τῆς καρδιάς εἴ-ναι γυνή, χωρὶς διακλάδωσεις, δεί-

ΗΛΙΚΙΑ ΔΙΑΙΡΕΙ ΤΗ ΓΡΑΜΜΗ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

ΓΡΑΜΜΗ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ ΠΟΥ ΑΡΧΙΖΕΙ ΜΕΤΕΩΡΑ ΑΠ' ΤΗ ΒΑΣΗ ΤΗΣ ΔΕΞΙΑΣ

ΓΡΑΜΜΗ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ ΣΑΡΜΑΝΗ ΠΟΥ ΨΗΛΑ

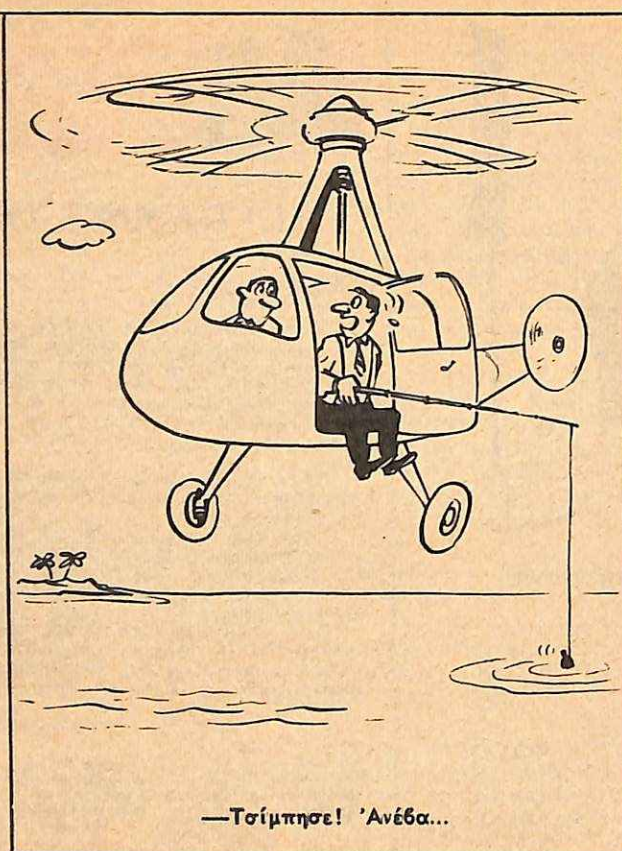

ΑΛΛΑ ΣΗΜΑΔΙΑ

Ὅταν ἔχη παρακλάδια στὸ τέλος, πρὸς τὸ ὄρος τοῦ Διὸς, καὶ συγ-κεκριμένως τρία παρακλάδια, σημαί-νει πλούτη, τιμὲς.

Ὅταν τὰ παρακλάδια πηγαινουν ἀπ' τὴ γραμμὴ τῆς καρδιάς πρὸς τὸ δεξιτὴν εἶναι πάντα εὐνοϊκά. Ἄν, κατὰ τὸ τέλος τῆς γραμμῆς τῆς καρδιάς, ἓνα παρακλάδι φτάν

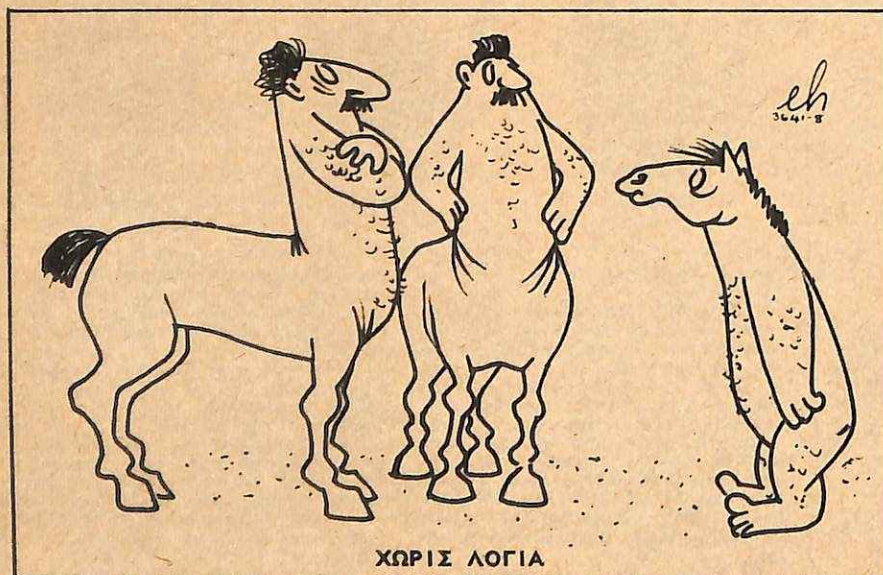
ΧΙΟΥΜΟΡ

—Τσίμπησε! 'Ανέβα...

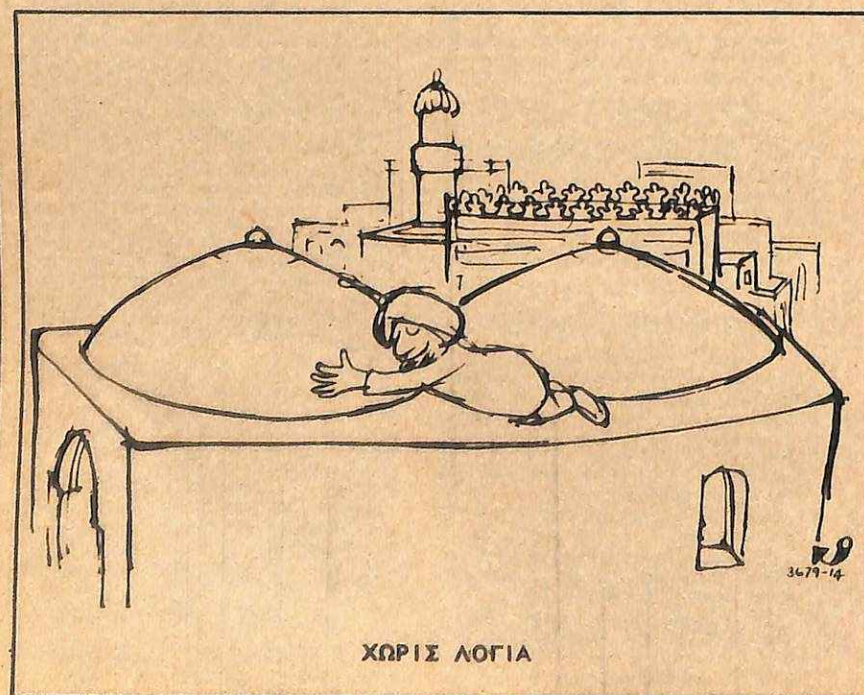
ΧΩΡΙΣ ΛΟΓΙΑ

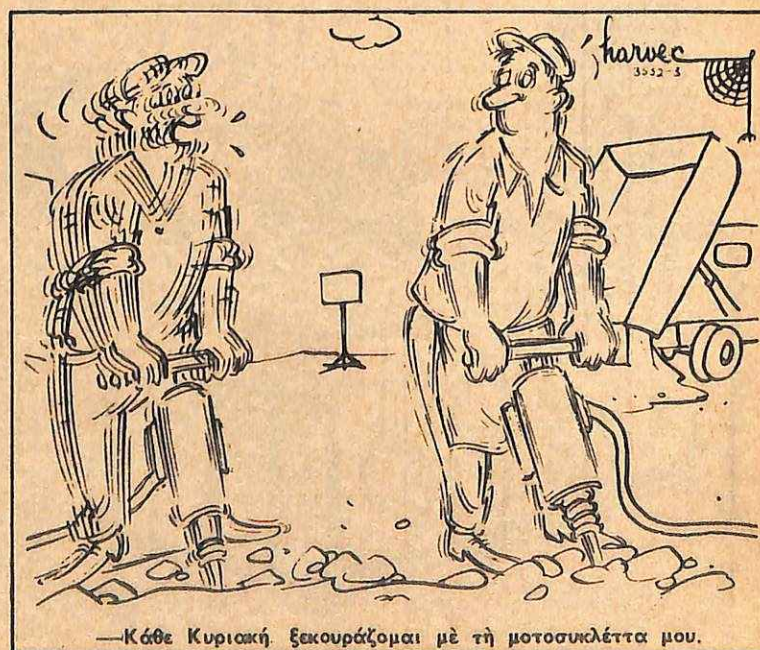
ΧΩΡΙΣ ΛΟΓΙΑ

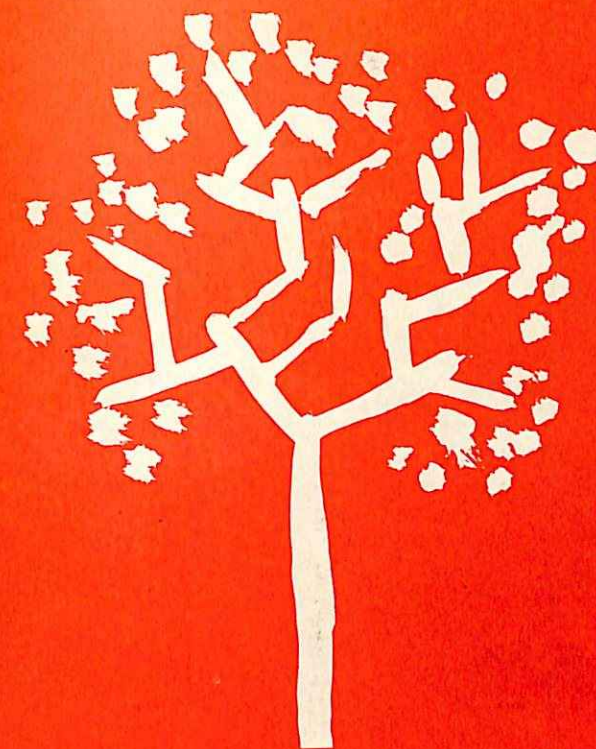
—Κατ'ώρθωσα να ξεακριθώσω τους πράγνους μου ως τη ρίζα.

ΧΩΡΙΣ ΛΟΓΙΑ

—Κάθε Κυριακή ξεκουράζομαι με τη μοτοσυκλέτα μου.

ΦΥΤΟΦΑΡΜΑΚΑ

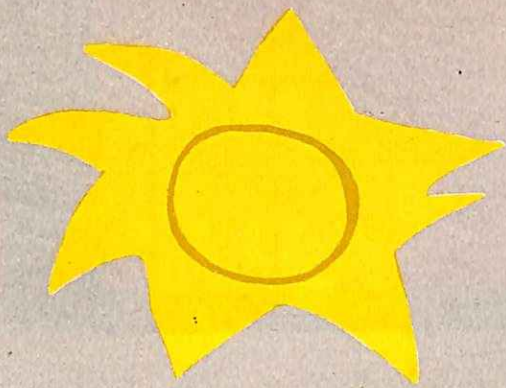
ΕΤΑΙΡΙΑΣ

ΕΝΤΟΜΟΚΤΟΝΑ

ΑΚΡΙΔΟΚΤΟΝΟΝ: Για δολώματα κατά ακρίδων, σκουληκιών κ. λ. π.
ΑΡΙΣΤΕΡΙΚΟΙΣ ΜΟΛΥΒΔΟΣ: Για τα σκουληκία φρούτων και τις κάμπιες.
ΔΑΥΛΙΤΙΝΗ: Κατά του δαυλίτου και της ψείρας.
ΔΕΝΔΡΟΣΕΛΛ: (Θερινός πολτός): Για την καταπολέμηση εντόμων (ψείρες κ. λ. π.)
ΔΙΝΙΤΡΟ-ΔΕΝΔΡΟΣΕΛΛ: Για την καταπολέμηση της ψείρας και των χαριτών, νυμφών και εντόμων.
ΕΝΤΟΜΟΣΕΛΛ: Για την καταπολέμηση πολλών ασθενειών όπως σφύρον δένδρων και λαχανικών.
ΕΞΑΧΛΩΡΑΛ - ΒΡΕΞΙΜΟΝ: (Σκόνη υδατοδιαλυμένη): Για ραγίσματα. Καταπολέμει όλα τα έντομα και σκουληκία.
ΕΞΑΧΛΩΡΑΛ ΙΣΚΟΝΗ ΔΟΞΙΜΟΝ: Για την καταπολέμηση της ψείρας των σιτηρών και των αποθηκευμένων σπόρων.
ΕΞΑΧΛΩΡΑΛ-ΙΣΚΟΝΗ: Για την καταπολέμηση των εντόμων.
ΘΕΙΙΚΟΣ ΣΙΔΗΡΟΣ: 'Εναντίον της χλωρώσεως της άμπελου και ως αντι-παρασιτικό.
ΘΕΙΟΧΑΛΚΙΝΗ Β: Για την καταπολέμηση της Βούλας, του Ψιδίου και του Τετρανύχου της μηλιάς και της άχλαδιάς, του Περονόσπορου, Ψιδίου, Τετρανύχου της ντομάτας, του πεπονίου.
ΘΕΙΟΧΑΛΚΙΝΗ: Περιέχει θειάφι και χαλκό για την καταπολέμηση του Ψιδίου (λόβα) και του περονόσπορου.
ΚΟΛΛΟΕΙΔΕΣ ΘΕΙΟΝ: Για την καταπολέμηση των Ψιδίων, της άμπελου, των δένδρων.
ΛΙΝΔΟΣΕΛΛ 15: Καταπολέμει τα έντομα που προσβάλλουν τα απορροφά δένδρα, τα λαχανικά κ. λ. π.
ΛΙΝΔΟΣΕΛΛ 3: Για την καταπολέμηση των εντόμων του εδάφους.
ΜΕΛΙΓΚΡΙΝΗ Νο 1: Για την καταπολέμηση της μελιγκρας των μπατανικών, αγγουριών κ. λ. π.
ΜΕΛΙΓΚΡΙΝΗ Νο 2: Για την καταπολέμηση μελιγκρών, τούλλων και μικρών καμπών.
ΝΗΜΑΤΟΣΕΛΛ ΕΔΒ: Για την καταπολέμηση των νηματόδων σκουληκιών.
ΝΙΚΟΤΙΝΑΛ: Σκοτώνει τις μελιγκρες, τις κάμπιες, τα διάφορα άκαρια κ. λ. π.
ΟΞΑΛ - D. D. T.: Χρησιμοποιείται έναντι των εντόμων των σιτηρών.
ΟΞΥΧΛΩΡΙΟΥΧΟΣ ΧΑΛΚΟΣ 50: Για την καταπολέμηση του περονόσπορου των λαχανικών, της βούλας της μηλιάς, της άχλαδιάς και του περονόσπορου της άμπελου.
ΠΕΡΟΞΙΠΟΡΙΝΗ Β: Για την καταπολέμηση του Περονόσπορου, της Ανθοκνέσεως κ. λ. π. της άμπελου, της ντομάτας και της πατάτας.
ΠΕΡΟΞΙΠΟΡΙΝΗ: Για την καταπολέμηση του περονόσπορου όλων των φυτών.
ΠΡΑΙΔΑΓΓΟΥΡΙΝΗ: Για την καταπολέμηση του προσηγούρου και άλλων σκουληκιών του εδάφους.
ΣΤΕΡΕΟΝ ΚΟΛΛΟΕΙΔΕΣ ΘΕΙΟΝ 40: Για την καταπολέμηση όλων των ασθενειών που καταπο-
λεμούνται με θειάφι π. χ. το Ψίδιο.

ΑΘΗΝΑΙ ΠΛΑΤΕΙΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΧΑΛΑΖΙ;

“Όλοι τὸ γνωρίζετε: Πέφτει
ξαφνικὰ ἐκεῖ ποὺ δέν τὸ
περιμένετε καὶ κατα-
στρέφει τὶς καλλιέρ-
γειές σας

Γιὰ νὰ εἴστε ἡσυχοὶ
ἀσφαλίστε τὴν
στήν

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

